

Zeiss Conquest keresőtávcső
 már **945 EUR-tól**
 2012 február 15. és 2012 május 15. között

**A látás élménye
 kedvező áron!**

Ne hagyja ki a **ZEISS** tavaszi CONQUEST
 akcióját, mellyel **20%-ot** spórolhat!

Az akciós ajánlat a Zeiss Conquest 8x50, 8x56, 10x50 és 10x56 keresőtávcsövekre vonatkozik. Az akció időtartama: 2012.02.15-től 2012.05.15-ig, illetve a készlet erejéig Zeiss márkakereskedőinknél.

- Zeiss Conquest:**
- lenyűgöző kép, élénk színek
 - magas fényáteresztés
 - kiváló szürkületi teljesítmény
 - könnyű kezelés és működtetés

Zeiss Conquest Akció

www.zeiss.de/sportsoptics

Nagykereskedelmi képviselő:
 Bläser Magyarország Kft.
 4025, Debrecen, Erzsébet u.48
 Tel: 52/521-092
 www.blaser-hungary.hu
 fogarasi.jagd@t-online.hu

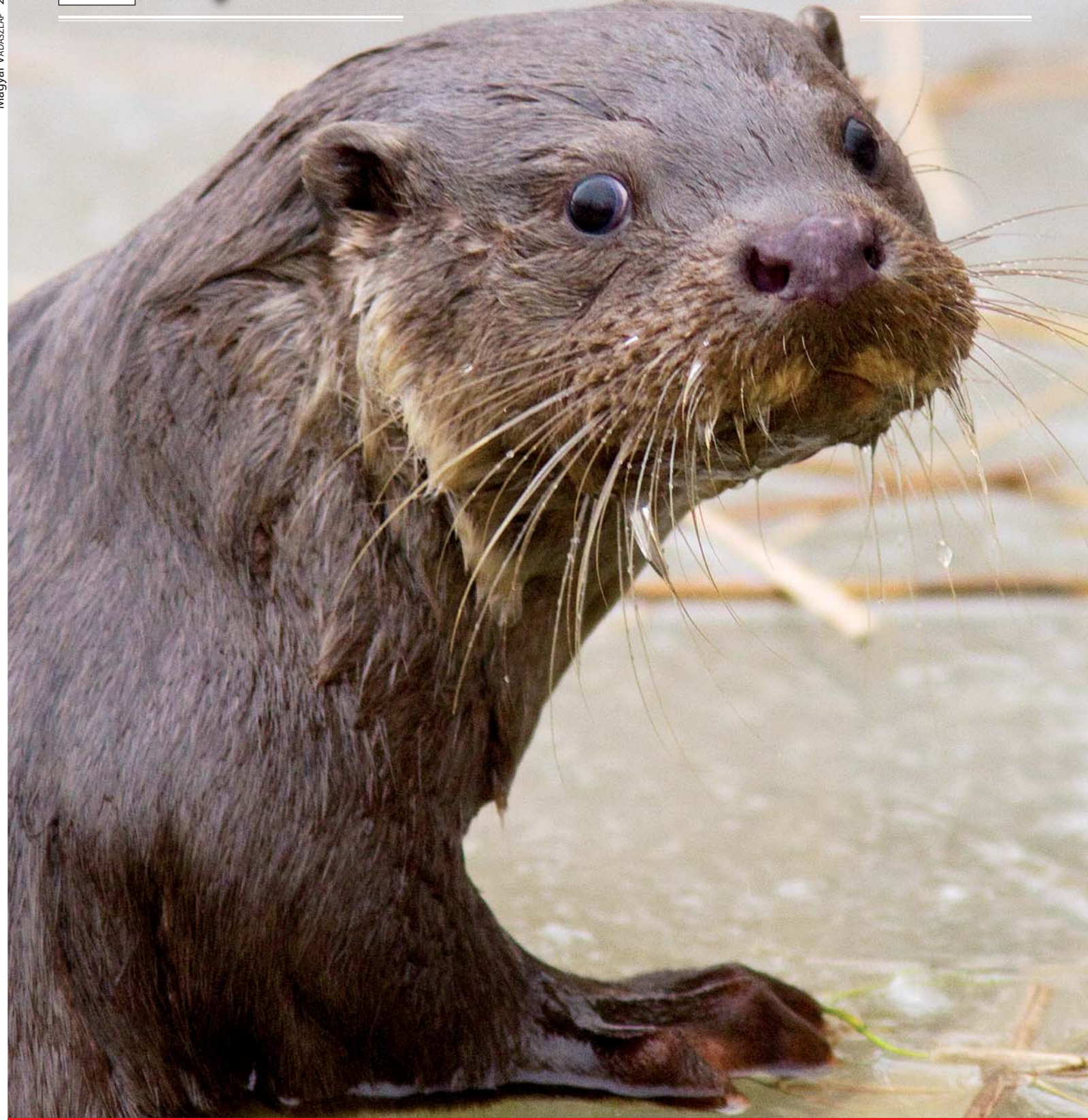
We make it visible.

MAGYAR VADÁSZLAP

+8 oldal

CXXXIII. (21.) ÉVFOLYAM 3. SZÁM • 2012/MÁRCIUS •
 ÁRA: 850 FT, ELŐFIZETŐKNEK: 750 FT • www.huntingpress.eu

**Mit eszik a farkas? • Turbó • Előregyártott elemekkel • A természet nem múlt
 Mentés a jég fogságából • Züllik a vadászatunk • Örömök hegye**

VADÁSZLAP Kft.

Cégjegyzékszám: 13-09-102825

Adószám: 13468426-2-13

Közösségi adószám: 13468426

Kiadó-főszerkesztő: **Csekő Sándor**
sandorcseko@vadaszlap.hu

A kiadó titkára: **Farkas Bertram**
farkasb@vadaszlap.hu

Hirdetés: **Barikád Reklámügynökség**
barikad@invitel.hu

Terjesztési manager: **Elek Szilvia**
terjesztes@vadaszlap.hu

Webáruház vezető: **Elek Erzsébet**
elekerzsi@vadaszlap.hu

Kapcsolat:
1031 Budapest, Rozália u. 59/a.
tel./fax: +36-1/242-0042
flotta mobil: +36-70/702-5000
info@vadaszlap.hu

ISSN 1215-6159 (nyomtatott)

Felölőszerkesztő:
Somfalvi Ervin, somfalvi@vadaszlap.hu

Tervező szerkesztő:
Wéber Ferenc, fefe@vadaszlap.hu

Főmunkatársak:
Agyaki Gábor, agyaki@vadaszlap.hu
Bálint Elemér, balint-elemer@t-online.de
Homonnay Zsombor,
homonnay@vadaszlap.hu

Munkatársak:
Földvári Attila, attila.foldvari@vadaszlap.hu
Kókai Márton, marton.kokai@vadaszlap.hu

Megjelenik havonként
a megelőző hónap utolsó hetében.
Ára: 850 Ft, Előfizetőknek: 750 Ft
Az előfizetési díj az év végéig: 6750 Ft

Előfizethető belföldi postautalványon,
átutalással a 65100149-11301439
számú számlára, a hírlapkézbesítőknél,
a postahivatalokban.

Terjeszti a Lapker Zrt., a Magyar Posta Zrt.
és az alternatív terjesztők.

A terjesztést gondozza: MédiaLOG Zrt.

Erdélyben, Szlovákiában és Szerbiában
terjeszti és az előfizetéseket fogadja
a Color Interpress Kft.
Telefon: +36-1/243-9232,
Fax: +36-1/243-9242
e-mail: colorinterpress@t-online.hu

Nyomdai előállítás: **Pharma Press Kft.**
Felölős vezető: **Dávid Ferenc**

HUNTING PRESS
vadászati információs magazin

Kapcsolat:
www.huntingpress.eu, www.vadaszlap.hu,
www.vadaszlap-online.hu; eu;@com
info@huntingpress.eu

ISSN 1588-1229 (online)

Címlapfotó: **Fabó Ferenc**

Az Európai Vadászújságírók Szövetségének tagja

Utópia

Ülök a magaslesen. Kényelmesen. Jól érzem magam. Nem vagyok éhes, szomjas, nem fázom. Vadászom. Boldog vagyok. Végül is ez az ember alaptermészete, hogy keresi a boldogságot. Ülök és hallgatom a madarakat, időnként körbenézek, távcsövezgetek, szerencsémre körpanorámában gyönyörködhetek. Vendég vagyok, állítólag egy nagyobbacska kanra várok. Őszintén, nem nagyon érdekel, hogy megjön vagy sem a kan, látom-e majd a bicskáit, lövéshez jutok, avagy rám fúj és elinal. Kikapcsolodom, nem érdekelnek a mindennapok. Előttem hosszú csíkban nyúlik el egy letakarított vadföld, arra szolgál, hogy a társaság lelassítsa a mezőgazdasági területek felé vonuló és ott időnként vadkárt okozó szarvasokat, vaddisznókat. Nagy küzdelemben szereztek meg a területet, évekig pereskedtek a vadászat gyakorlásáért, közben nagy pofonokat adtak és kaptak. Amíg küzdeni kellett, összeforrott a különböző karakterekből álló társaság, megbonthatatlanak tűnt a barátság, aztán – mint egy rejtelmes kór – fölütötte fejét az irigység, elkezdődött a veszekedés, vége van az összetartásnak.

Lehet, hogy mindez törvényszerű? Lehet, hogy ilyen napjaink világa, ami azért sokkal jobb az őslállapotoknál, nem annyira bestiálisan brutális. A városokba szorultunk, egyre gyengébbek, kövérebbek, manipulálhatóbbak vagyunk, önző módon élünk, veszekedünk, ellenségeskedünk és aggódásaink, stresszeink miatt lehangoltakká válunk. Ezt örököltük és ezt adjuk át az utódainknak, mert a létért való küzdelmeinkben, az érvényesülés, a sikerek-bukások hullámzásaiban nem vesszük észre a szép, a jó, a kellemes, a boldogító pillanatokat.

Mi lenne, ha teremtenék egy új, egy más világot, amelyben az elképzelhető legjobb állapotok uralkodnának, mindenki – férfiak, nők, gyerekek, fiatalok és idősek, kicsik és nagyok, vadászok és nem vadászok – mind-mind jólétben és jókedvűen élnének. Ne tessék azt hinni, hogy ez egy baromi nagy butaság, annyira elvetemedett gondolat. Ha csak a saját életemet nézem, olyan fantasztikus mértékben fejlődött a tudomány, hogy a tudósok úgy alakítják át az ember szervezetét és természetét, hogy a maitól lényegesen eltérő új emberiség alakul ki. Olyan emberek fogják alkotni, akik szellemileg és fizikailag épek, szépek és erősek, akik egészségesen vidámak, jólelkűek és békeszeretőek, akik eszesek, műveltek és abban a jólétben élnek, amelyet nem motivál az örökös, mindig a mások rovására zajló „ki-többre” versenyszellem, a szükségleteik kielégítése nem szül újabb és újabb szükségleteket.

Nicsak, amíg én itt filozofálgattam, megjelent egy kisebb konda, hogy felkajálja a kiszórt kukoricát. A koca időnként felkapja a fejét, felnéz a magaslesre, mintha szemkontaktust keresne velem, hogy aztán eldöntse, veszélyes vagyok-e a malacaira? Hoppá, minden dísznó besprintelt az erdőbe, ellenkező irányba, mint ahonnan - kicsit korábban - egy mátyásmadár árulkodását hallottam. Talán az én kanom jön. Feszülnek az idegeim, miközben egy gyöngye remegés fut át a testemen. Adrenalin. Jó érzés. Izgalmas a várakozás. Már-már nyúlok a sarokba támasztott puská felé, amikor szétnyílik a bokor és egy nagy kutya lopakodik elő, majd a nyiladékon föl-tűnik egy emberi alak, sportos melegítőben. Felnéz a magaslesre, észrevesz, magához hívja a kutyáit, merthogy több kutyát „sétáltat”. Nem fogok mérgeledni, nem fogok balhézni, nem fogom megfenyegetni, hogy lelövöm a kutyáit, nem teszek semmit, hogy ne múljon el az előző kiegyensúlyozott, harmonikus, kellemes hangulatom – mondogatom magamban. Semmi bizonyítékom sincs rá, hogy orvvadász lenne. Különben is, menjen Isten hírével.

Hol is tartottam? Na, igen, az új emberiségnél, amiben a vadászat is új arculatot kapna. Egy ilyen utópisztikus társadalomban a bizalomra épülhetne a vadászat, a szabályok csak azért lennének, hogy legyen miről mesélni a gyerekeknek, és a vadászok olyan műveltek, felkészültek és okosak lennének, hogy órákig tudnának beszélni egy négyzetméter nagyságú földről. Gánti professzor mondta egyszer, hogy nála ott kezdődik a vadász, ha legalább egy órát tud beszélni a négyzetméterről... ami persze a forró magmától a világűr végtelenségéig tart.

Rám sötétedett. A „látogatók” miatt el van cseszve a vadászatom. Ide ma este nem jön meg a nagy kan, de még a koca se jön vissza a malacaival. Még sincs kedvem összecihelődni, lemászni a magaslesről, ahol néhány órán keresztül olyan pompásan éreztem magam. Egy kicsit erőlködöm még a boldog pillanatok visszaszerzéséért, aztán fölodom.

CSEKŐ SÁNDOR
sandorcseko@vadaszlap.hu

SCI világrekord? – CIC ezüstérem

A Hőgyészi Erdészet területén, 2011. október 27-én, a reggeli lesvadászaton elejtett 7 éves vadkan nem várt meglepetést okozott az elejtőnek, a területgazdának, a kísérőnek és az erdőgazdaság egész szakszemélyzetének.

A 2010-es, Nevadában megrendezett SCI kiállításon bemutatkozó magyar delegáció által felajánlott vadászati lehetőség tartalmazott egy vadkan-vadászati lehetőséget is, amelyet a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. ajánlott fel. A nagy tiszteletnek örvendő – Weatherby díjas – vadász tavaly október végén érkezett meg a Gyulaj Zrt.-hez. Az első estén a lesvadászaton nem járt sikerrel, másnap hajnalban a szóróra óvatosan kisettenkedő, tapasztalt, öreg kan már nem volt ismeretlen a hivatásos vadászok előtt. A jól célzott lövés után helyben maradt vadnak a vadászok által addig nem látott oldala azonban nem várt meglepetést okozott. Az agyarak mérése – az SCI-nél kötelező 60 nap eltelté után – januárban történt Boros Zoltán mesterbíráló által. A hivatalos, új SCI világrekord-várományos magyar vadkan pontszáma 31 9/16-od SCI pont, ami 5/8-dal előzi meg az eddigi világelső vadkanagyarat. A megyei bírálaton a bizottság a 7 esztendő kan agyarárt 118,05 CIC ponttal ezüstérmesnek bírálta el. **K. T.**

Erős kanok Baranyából

Mindannyian jól tudjuk, hogy a vaddisznó-hajtás sokféle izgalma közül a legkülönb az, hogy az áhított és oly régóta lesett erős agyaras egyszer csak megszorul a hajtásban és puszkavégre kerül. Az ilyenfajta szerencse kieroszakolásának a vadászok a legkülönbébb módjait ismerik, a babonákon át, egészen a legfurcsább kívánságokig. A fiatal vadászok azonban érthetően a legkézenfekvőbbet választják. Fiatal hölgygel állni a standon nem jelenthet rossz óment. Ebben lehet némi igazság, mert a Liget Vadásztársaság (Baranya megye) területén tartott személyzeti hajtáson ifjú Jung Jenő parádés kant hozott terítékre barátnője kíséretében. A kan feltörve 130 kilót nyomott, a nagyagyarak 19 centi hosszúak és szélességük 28 milliméter.

A január végén beköszönő hideg idő meghozta a disznók étvágyát az etetőhelyek környékén. Egyszerre vége lett az őszi vetések turkálásának és a szórókon még az olyan sokat tapasztalt remeték is a „közénp” közé szorultak, mint a képen látható öreg kan. Az öt-hat évesre becsült, 20 centis kan a Karasica-Völgye Vadásztársaság területén esett február elsején, esti lesen. A szerencsés elejtő dr. Papp Kornél, szegedi sportvadász.

Agyaki

Igor Vasziljevics Scserbejjel
a Voloveci Erdőgazdaság igazgatójával

Mit eszik a farkas?

Nem számoltam, hogy mialatt beszélgettünk, hányszor kapta füléhez az Apple iPhone4-es telefonjait, (kettő van a zsebében és kettő a kocsijában), nem is tudom, mi lenne vele, ha nem telefonálhatna. Viszont mindent – nem sorolom, mi mindent – telefonon el tudott intézni. Ukrajnában, a Kárpátalján, a magyar lakta Salánkon, egy vadászati rendezvényen ismerkedtünk meg, aztán átautóztunk a Munkácstól 60 kilométerre fekvő Zsdenyijevo (Szarvasháza) településre, ahol – Ágij Sándor barátom tolmácsolásával – második „nekifutásra” az interjúra is sort kerítettünk.

VADÁSZLAP: Bocsanat, tisztázhatjuk elsőként ezt a „telefon-örületet”? Ennyire szeret telefonálni vagy ennyire fontos telefonálnia?

Igor Vasziljevics Scserbej: - Ukrajnában, de még itt a voloveci járásban is nagyok a távolságok, viszont meglehetősen jól, nem egyformán épültek ki a mobiltelefon és internet szolgáltatások. Azért van két telefonom, mert két szolgáltatót veszek igénybe. A kocsimban pedig mindig tartok olyan készüléket, amelyeknek nem merültek le az akkumulátorai. Nem szeretek telefonálni, de muszáj. Tényleg mindent telefonon vagy interneten keresztül intézek és ehhez már nagyon hozzászoktam. A hét végén, szombat-vasárnap, amikor nem dolgozom vagy vadászom, amikor együtt vagyok a négyhónapos kislánnyal, akkor minden telefont kikapcsolok, de minimum némára állítom.

VADÁSZLAP: Ön nem csak egy erdőgazdaság igazgatója, hanem a 12 ezer hektáros erdész vadásztársaság elnöke is. Hány tagja van a társaságnak?

Igor Vasziljevics Scserbej: - 58 tagunk van és 5 vadőrünk. A jogszabály Ukrajnában 3 ezer hektáronként ír elő egy vadórt, de mi úgy döntöttünk, ha többet akarunk törödni a vadállománnyal, szükség van az ötödik vadór munkájára is.

VADÁSZLAP: Vannak hölgyek is a társaságban?

Igor Vasziljevics Scserbej: - Nincsenek. Nálunk nem divat, hogy a hölgyek vadásszanak. Ugyancsak elcsodálkoznának a vadászaim, ha azzal állnék elő, vegyünk már fel néhány hölgyet vadászni.

VADÁSZLAP: Hogyan lehet valaki a vadásztársaság tagja?

Igor Vasziljevics Scserbej: - Két év vadászjelöltség után, három vadász ajánlásával veszünk fel új tagot, akinek a belépéskor ezer hrivnyát (UAH), évente pedig 400 hrivnyát kell tagdíjként fizetni. A vadásztársaság egy-egy vadászati idényre lelőési kvótát kap, amelyért vadfajonként és elejtett vadanként licence-díjat kell fizetnünk. Például egy őzbakért 30 UAH-t, egy vaddisznóért 200 UAH-t fizetünk az államnak. A mi társaságunk, hogy valami maradjon a kasszában is, megemelte a licence-díjakat, az őzbakért 400 UAH-t, a vaddisznóért ezer UAH-t kell befizetni. (Napi árfolyamon jelenleg egy hrivnya 36 forint. A szerk.) Ezeket a licence-díjakat a társas vadászaton a résztvevő tagok összedobják, nem az elejtő fizeti ki.

VADÁSZLAP: Milyen vadállománnyal gazdálkodnak?

Igor Vasziljevics Scserbej: - Nemrég volt nálunk a létszámbecslés, annak a számait tudom mondani. (Lásd a külön táblázatban. A szerk.) Szarvast az elmúlt idényben egyáltalán nem lőttünk. Csak őzbakra vadászunk,

kíméljük a sutákat, gidákat. A vaddisznó-állomány nálunk is erősödik, 10 disznó esett el egyéni vadászattal és 8 vaddisznót lőttünk a társas vadászatokon. Farkast évente 5-6 darabot lőhetünk, ebben az évben eddig csak egy szuka és egy kölyök került terítékre. Viszont rókából jeleskedtünk, 55 róka került puskavégre.

VADÁSZLAP: Vannak magaslesek, szőróik, etetőik, sózóik?

Igor Vasziljevics Scserbej: - Magaslest nem építünk, nincsenek olyan erdőrészeink, ahol a vadsűrűség ezt indokolná. 28 etetőhelyünk van, ebből 20 helyen van széna és kukorica etetését szolgáló etető. 32 sózóknak van, évente 2,5 tonna sót rakunk ki. A szálas takarmány mennyisége 3,4 tonna és 3,5 tonna a kiszórt kukorica. Amióta én vagyok az erdőgazdaság igazgatója, azóta minden tarvágásnál kötelezően építünk etetőt és figyeljük, hogy rájár, vagy nem jár rá a vad... ennek függvényében döntünk, hogy az etető marad vagy visszük máshová.

VADÁSZLAP: Ha jól tudom, Ön már vadászott Csehországban, Szlovákiában, Lengyelországban, Bulgáriában és Magyarországon is. Vannak külföldi tapasztalatai, mit próbál ezekből hasznosítani?

Igor Vasziljevics Scserbej:

- Nem egyszerű Ukrajnában vagy akár a voloveci járásban a helyzet, nehezen mozdulunk az európai vadászati kultúra és szokások felé. Nálunk elsősorban a húsert vadászunk, amit lövünk az a miénk, nem kell senkinek beszovaltatnunk, leadnunk, eladnunk... ezért nincs trófeabírálat sem. Nincsenek olyan szakemberek, akik akár a CIC, akár az SCI bírálatát ismernék, tudnák. Én is szívesen megtanulnám mindkettőt. Az idény kezdetén be kell vizsgáltatnunk egy őzet és egy vaddisznót és a vizsgálat eredményétől függően kapjuk meg a további licenceket. Még nem volt gondunk a vadbetegségekkel. Nem fizetünk a vadászterületért bérleti díjat, az ukrán nyelvben nincs is olyan szó, hogy „vadkár”. Amit a vad megeszik, az nálunk természetes, mert a vadon élő állatok a természet részei, mi vettük el az életterületet, ráadásul előbb voltak itt,

mint mi, emberek. Szóval, azt szeretném elérni, hogy gazdálkodhassunk a vaddal, hogy nagyobb létszámú védett és vadászható vadfaj éljen a területünkön, és ha ezt elértük, szervezhessünk fizető hazai és külföldi vendégeknek is vadászkatákat. Ez még egy kicsit várat magára, de alakulóban van, például a Kijev környéki területeken már működik.

VADÁSZLAP: Mióta része az életének a vadászat?

Igor Vasziljevics Scserbej: - A nagyapám erdészeti vezető és nagy vadász, az apám erdész, de inkább faiparos volt... vagyis beleszülettem az erdészkedésbe és a vadászatba. Természetes volt, hogy Huszton jártam erdészeti technikumba. Az iskolai szünetekben az erdei ösvényeket takarítottam és egy útépítő bulldózeres vadásztól, becenevén „Vovktól” rengeteget tanultam. Érettségi után behívtak katonának, ahol egy különleges alakulatban mesterlövész lettem. Volt egy kis „előgyakorlatom”, a vadászatok végén a rokon vadászok megengedték, hogy mi gyerekek, hajtók célba lövjünk, így én a seregbe kerülésem előtt már túl voltam az első nyulam és disznóm elejtésén. Nem ma-

Közös az öröm és közös a fizetség, ha farkas kerül terítékre

radtam a katonaságnál, mert közben meg-nősültem és megszületett a nagylányom, aki most 21 éves. A Lembergi Erdészeti Egyetem elvégzése után kerültem a voloveci erdőgazdasághoz, ahol 2004-től vagyok igazgató. Az igazat megvallva, 1993-tól – 23 évesen – lendültem bele a vadászatba és 1996-tól van saját fegyverem, ami korábban a nagyapám puskája volt, egy 12-es IZS, ma is megvan.

VADÁSZLAP: Mit tagadnam, irigylésre méltó az öltözete, a vadászati felszerelése.

VADFAJ	BECSÜLT DARAB
Medve	6
Farkas	5
Hiúz	8
Vaddisznó	180
Róka	50
Vidra	26
Borz	22
Nyest	80
Görény	28
Gímszarvas	60
Őz	200
Mezei nyúl	200

A telefonjai, a Polaris quad, a Blaser R93-as, és a legújabb, több rétegű, páraelvezető polárkabát és nadrág jelez valamit. A házában kialakított vadász-teremben nem csak trófeák, gereznák, preparátumok láthatóak, képek és egyéb emlékek is díszítik a falakat. Láthatóan költ a szenvedélyére. Mi a vadászati álma, aminek a megvalósítása még várat magára?

Igor Vasziljevics Scserbej: - A világ összes szarvasféléjéből szeretnék egyet-egyet elejteni. Ehhez persze több földrészre, nagyon sok országba kellene vadászkatáig eljutnom. De hát ettől álom az álom!

VADÁSZLAP: Itt az Ukrán Kárpátok nyugati részén, az 1405 méter magas Pikuj hegy környékén, ahol a hóhatárig erdők vannak, mezőgazdasági művelés alig-alig... mit eszik a farkas?

Igor Vasziljevics Scserbej:

- Amit talál. Őzet, szarvast, nyulat, vadmalacot, nyáron meg békát és mindent, amit meg tud fogni. Amióta itt

vadászom, három farkas-tanyát ismertem meg, általában a hegyek magasabb, sziklás részén. Nálunk nincsenek még a nagy hidegek és a magas hó idején sem nagy csapatok, 7-8 farkasnál nem szoktunk együtt többet látni. Ez a territóriumuknak a ritkábban látogatott része. Szívem szerint igazán annak örülnék, ha több farkasunk lenne, mert az már azt jelentené, hogy több szarvasra, őzre, vaddisznóra vadászhatnánk, mi kétlábú vadászok is.

Csekő Sándor

Turbó

Egy dán vadász és a dán vadász-sajtó – rostélyos sisakban – kemény lejárató kampányba kezdett a magyar vadászat ellen. Rostélyos sisakban, mert konkrét hely megnevezése nélkül azt híresztelik, hogy a „román határ közelében” egy gazdag dán vadász 2010-ben három nap alatt 31 őzbakot lőtt, melyből 17 volt aranyérmes. Valljuk be, ez azért nem olyan képtelenség, nem egy és nem két vidék tud ennyi aranyérmes bakot produkálni.

Otthon aztán a Nordisk Safari Club trófeabírálója „kiderítette”, hogy csalás áldozata lett, mert 1.) előzetesen tájékoztatták a felajánlott trófeák méretéről, 2.) nem erdőben, hanem „bokrokkal tarkított mezőn” vadásztatták, 3.) nem ott nevelkedett, „csinált” bakokat lövette vele. A dán vadász-sajtó szintén „hozzzáértő” képviselőinek ennyi elég is volt, több cikkben, majd a dán vadászoknak kiküldött hírlevélben is azt terjesztik, hogy nagyon körültekintően kell a kelet-európai vadászatokat lekötöni, szervezni, különösen a magyar vadászokkal kell vigyázni, mert háznál nevelt, turbózott őzbakokkal kápráztatják el a vendégvadászokat. „Ne feledjék: bármilyen vadászatnál, bárhol a világon, a szabad területen folytatott vadászat esetén, bármilyen „garantált trófeáról” szóló ígéret azonnal egy sor kérdést vet fel.” – szól a dán figyelmeztetés.

Valljuk be, egyáltalán nem szerencsés Dániában, Európában ennek fényében tündökölni. Ahogy a 2006/júniusi jegyzetemben ennek már hangot adtam, meggyőződésem, hogy hazai és nemzetközi szinten is rendezni, szabályozni kell a vadászatnak, a vadgazdálkodásnak a manipulált tenyésztésre épülő üzletágát.

Igen, vállaljuk föl, hogy a bérvadásztatás, a külföldi vendégeknek értékesített vadászati lehetőség egyértelműen üzlet. Ha üzlet, akkor azt is el kell fogadnunk, hogy a piac szabályozza a kereslet és a kínálat viszonyait. Önmagunk félrevezetése lenne, ha nem vennénk tudomást arról, hogy elméletileg és gyakorlatilag is vannak házi-, kerti és szabadterületi módszerek, technológiák az őzbakok, a dám- és gimagancsok vagy a vaddisznó kanok agyaráinak turbózására.

Mert a nagy agancsokra, a 30 centis agyarakra van igény, és jelentős a kereslet! És ami szintén nem mellékes, ez az üzlet egyértel-

műen gazdaságos, aránylag kevés befektetéssel, sokkal nagyobb bevételt eredményez.

A bibi csak ott van, ha nem mondják meg a fizető vendégnek, hogy ő dönthesse el, esetleg drágább vagy olcsóbb és kisebb szabadterületi vagy kiemelkedően hatalmas házi-, kerti bakot, bikát, kant akar – esetleg drágábban vagy olcsóbban – löni.

Bármennyire is hihetetlen, vannak nációk, akiket egyáltalán nem érdekel, hogy az általuk elejtett vad hol, hogyan, milyen körülmények között nevelkedett, mit evett, milyen szokásai vannak, stb. – a lényeg, hogy minél nagyobb és szabályos legyen a trófea. És szinte csak ezt hajlandóak busásan megfizetni.

Nem vagyunk egyformák, a vadászati szokásaink, a hagyományaink, a kultúránk jócskán különbözik – és miért ne különbözne – egymástól. Nem feltétlenül a cseh – osztrák – német hatásra kialakult, de nemzeti különbözőségekkal is kibővült magyar vadászati etikéből, etikettből kell kiindulni. Meg kell értenünk és el kell fogadnunk az orosz, a skandináv, a mediterrán országok, vagy az amerikai kontinens vadászati szokásait, ha velük akarunk – és miért ne akarnánk – üzletelni.

Dolgozzunk azon, hogy a magyar vadőrök, vadgazdák legyenek annyira profik, felkészültek, hogy teljesen mindegy legyen számukra, milyen vadászati show-műsor keretében juttatják felejthetetlen élményhez az akár honnan érkezőt, a pénzéért vadászót. Mert a vadászat nem csak üzlet, egyben személyre vagy társaságra szabott show-műsor is, ami elhitheti a vendég-vadászokkal a zsákmányszerzés nagyszerűségét, a személyes ügyességüket.

Ennek tükrében, nem a piaci igényekhez rugalmasan alkalmazkodó, egyébként évszázadok óta művelt, azonban a XX. század utolsó harmadában ugrásszerűen fejlődött, manapság sok családnak megélhetést biztosító házi vagy kerti vadtenyésztést kell tüzeltel-vassal irtani, beszüntetni, az ezzel foglalkozókat megskalpolni, máglyára küldeni, tönkretenni... bár sokan közülük megérdemelnék. Úgy gondolom – ahogy ezt 1971-ben a budapesti Vadászati Világkiállítás idején megtették – szét kellene választani a turbó nélküli és a turbózott trófeákat, azaz a szabad területen vagy a háznál, kertben nevelkedett jószágok agancsait, szarvait.

2009-ben terítékre hozott vajdasági (Szerbia) „csodabak”

De nem csak Magyarországon, hanem a CIC minden tagországában.

Adja vissza a jogosítványát az a hazai, vagy külföldi trófeabíráló szakember, aki az agancs és a koponya jellemzői alapján nem tudja felismerni a feltűnően manipulált és a természetes trófeák közötti különbséget, különösen akkor, ha a vadászatra jogosult jogszerűen nyilatkozik a trófea származásáról, nem érdeke a félrevezetés, nem kényszerül hazudozásra. Viszont, aki ezek után is megpróbálkozna a csalással, a vendégek félrevezetésével, pontosan tudja, hogy ezzel lejáratja a magyar vadászati szakmát, csorbítja a magyar vadászati turizmus jó hírnevét, az tényleg megérdemli a látványos és szigorú büntetést.

Visszatérve a dánok jóindulatúnak egyáltalán nem nevezhető kampányára, tekintsük figyelmeztetésnek. A magyar vadgazdálkodást nem a csalás, nem a turbózott, manipulált trófeák jellemzik, bárkinek meg tudjuk mutatni, hogy nem csak a „román határ közelében” teremnek nagy agancsú őzbakok, nem kényszerülünk a háznál, kertben nevelt bakokat „belekeverni” a szabad területen élő, természetes állományba.

Néhány évvel ezelőtt (2006 májusában) szerkesztőségünk robbantotta ki a bolgár világrekord-esélyes gimibika körüli botrányt, annak a fotónak a közlésével, ami a bikáról egy osztrák vadaskertben készült. De nyugodt lélekkel, rostélyos sisak nélkül vállalkozunk tehát arra is, hogy a jogszabályi rendezést követően – ha vannak, ha lesznek ilyenek – leleplezzük a csalókat...

csékő

Törvényi változások

Az áfa változásai

Az áfa-törvény leglényegesebb változása, hogy az általános 25 százalékos adókulcs 27 százalékra emelkedik. A többi adókulcs továbbra is változatlanul megmarad. (A 18, az 5, és a 0 százalékos) A 27 százalék adókulcs esetén a bruttó árban lévő áfa-tartalom 21,26 százalék lesz. (Ez az érték a 25 százalék áfa esetén 20 százalék volt.)

Az új adómértéket azokra az értékesítésekre kell először alkalmazni, amelyeknél a teljesítés időpontja 2011. december 31-ét követően van. Azaz az áfa megállapításának időpontja 2012. január 1., vagy ezt követően esedékes. Ebben mindig az áfa-törvény szerinti teljesítést kell figyelembe venni.

Előleg: az előleg önálló teljesítésnek minősül, a pénzüsszeg kézhezvételekor keletkezik az adófizetési kötelezettség. A 2011-ben megkapott előleg 25 százalék áfát tartalmaz. (Pl. a 2011-ben átvett pénzüsszegre 25 százalék áfát, míg a 2012-ben átvett pénzüsszegre már 27 százalék áfát kell felszámítani.)

Speciális eset, ha az előleg megfizetése 2011-ben, de a végszámla kiállítása 2012-ben történik.

Az áfa-levonási tilalom feloldása

2012. január 1-jével megszűnt a gépkocsi-bérlethez és a lízinghez kapcsolódóan áthárított áfára vonatkozó adólevonási tilalom. A fenti törvényváltozás mind a személygépjárművek, mind pedig más közlekedési járművek bérbevitelével összefüggésben alkalmazható.

A személyi jövedelemadó változásai egyes esetekben nem tekinthetők ismeretlennek, mert az előző években már ismert előírások jöttek vissza. Egyes SZJA változásokat a társadalombiztosítást érintő változásokkal együtt érdemes vizsgálni.

Új fogalom a törvényben a gazdasági tevékenység fogalma. Ez alapján gazdasági tevékenységnek minősül az a tevékenység, melyet valaki üzletszerűen, illetőleg tartós vagy rendszeres jelleggel folytat, és célja ellenérték elérése. Ettől függetlenül, ha látszólag nem jövedelemért végzi, de mégis kap érte pénzt, az is ide tartozik.

Ismét visszatért az az előírás, hogy a kifizető köteles adóelőleget levonni a magánszemélytől, ha a kifizetésben nem, mint egyéni vállalkozó, és nem, mint östermelő részesül.

Az egyéni vállalkozó a bevételről kiállított bizonylatán (számláján) fel kell tüntesse a vállalkozói közokiratának számát. Az östermelőnek a kifizetést megelőzően kell bemutatnia a jogállását igazoló okiratát.

Ehhez kapcsolódóan ismételen fel kell hívunk a figyelmet, hogy ha a számla kiállítója magánszemély, akkor a számlán fel kell tüntetni annak az okiratnak a számát, amely igazolja, hogy a számla kiállítója vállalkozó.

Ha nem vállalkozó, aki a számlát kiállítja, akkor a számfeltés során kell levonni az adókat és a járulékat. Ehhez szükséges, hogy minden adatát megadják és csak a számfeltés alapján megadott nettó jövedelem kerüljön utalásra.

Ugyancsak visszatért az az előírás, hogy az adóelőleg megállapításánál nem lehet 50 százaléknál magasabb költséghányadról nyilatkozni, azaz minden esetben adóelőleget kell levonni a jövedelem 50 százalékból. Amennyiben ennél magasabb a ténylegesen felmerült

költséghányad, akkor az év végén elkészített bevallásban lehet érvényesíteni a költségkülönbötet. Önálló tevékenység esetén – nyilatkozat hiányában – az adóelőleg alapja a bevétel 90 százaléka.

A társadalombiztosítási és járulékfizetési változások

A leglényegesebb változás, hogy 2012-től megszűnik a kifizetők által fizetett 27 százalékos társadalombiztosítási járulék. Helyére az ún. szociális hozzájárulási adó lép. Az adó alanyai a kifizetők, az egyéni vállalkozók és az östermelők.

Szociális hozzájárulási adót kell fizetni a munkaviszonyban, a megbízási jogviszonyban, a szövetkezeti tagságban, a közkereseti társaságokban, a betéti társaságokban, a korlátolt felelősségű társaságokban személyesen közreműködő tagoknak, ügyvezetőknek. A kifizetőt terhelő adó alapja, az adófizetéssel járó jogviszonyban, vagy azzal összefüggésben a természetes személy részére kifizetett, az SZJA törvény alapján az adóelőleg számításánál figyelembe vett jövedelem, növelve a levont tagdíjjal.

Az adóalap megállapításának különös szabályai

Az adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka. Ebben az esetben a minimálbér egyenlő az ún. garantált bérminimummal, ami a jelenlegi ismereteink szerint 108 000 Ft/hó.

Az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben nem kell számításba venni a hónapnak azt a napját, amelyre a tagja, illetőleg maga az egyéni vállalkozó

a) táppénzben, baleseti táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban részesül;

b) gyermekgondozási díjban, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül, kivéve, ha annak tartama alatt a tag személyes közreműködését, az egyházi személy egyházi szolgálatát, illetőleg az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági östermelő e tevékenységét személyesen folytatja.

Az adó mértéke 27 százalék. Az adóból adókedvezmény vehető igénybe, a munkabérek nettó értékének megőrzéséhez kapcsolódóan. Az elvárt béremelés teljes körű végrehajtása esetén jár az adókedvezmény. Az adót havonta kell bevallani és befizetni a tárgyhót követő hónap 12. napjáig.

2012. január elsejétől kizárólag a biztosított fog járulékot fizetni. A járulékok a következők:

- 1.) Nyugdíjjárulék 10 százalék
- 2.) Természetbeni egészségbiztosítási járulék 4 százalék
- 3.) Pénzbeli egészségbiztosítási járulék 3 százalék
- 4.) Munkaerő-piaci járulék 1,5 százalék

Az összes levonásra kerülő, a magánszemélyt terhelő járulék 18,5 százalék. Ez 1 százalékkal magasabb, mint 2011-ben volt, mert a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 2 százalékról 3 százalékra nőtt. A járulék alapja is bővült, ide tartozik a végkielégítés, a szabadságmegváltás és a jubileumi jutalom is, és a heti 36 órás foglalkoztatási jogviszony melletti tovább jogviszonyokban is kell fizetni a 3 százalék pénzbeli egészségbiztosítási járulékot. ♡

Foto: Mészáros János – MTI

Nyúlbefogás a kereskedő szemével

Bár írásom idején néhány vadásztársaságnál még folynak az utolsó hálózások, mégis szükséges egyfajta tapasztalatösszegzés, hiszen minden idény más és más. Nem tudjuk pontosan fölbecsülni a várható nyúl-szaporulatot, de – sajnos – a külpiaci igényeket sem.

foto: Somfalvi Ervin

A vadásztársasági tagok felállítják a befogóhálót, ami a szárnyakat zárja le

Az előző, 2010/11-es vadászév totális kudarc volt mind a befogók, mind a felvásárlók számára. Mi is csupán a 40 százalékát tudtuk kiszállítani az akkor leszerződött mennyiségnek. A bukás az idej felvásárlási mennyiség előzetes becslésénél kellő óvatosságra intett. Ehhez még hozzájárult a nyárvégi és őszi csapadékhiány, ami miatt sokan joggal kételkedtek az idej eredményekben. Olasz partnerünk kifejezetten kérte, hogy igyekezzünk reálisan megítélni a számára eladható nyúlmenyiséget, mert a versenytárgyalások feltétele a kaució megfizetése. A kifizetett kaución akár több ezer euró is elbukhat, ha a pályázott és megnyert nyúlmenyiséget a mi hibánkból partnereinek nem tudja leszállítani. Ezért óvatosságból a kevesebb, de a biztos mennyiség tudatában szerződöttünk olasz és francia partnereinkkel. Felvásárlási árainkat 14-15 ezer forint-ról indítottuk, amelyet az újonnan belépett konkurensaink már decemberben 17 ezerre felszámoltak. Akadt olyan konkurens, amelynek ajánlata úgy szólt, hogy ezer forinttal többet ad, mint amennyit Somogyi fizet. Elgondolkodtató, hogy idén hová fajult az élő-

nyúl-kereskedelem. November végén megkezdődtek a nyúlbe fogások, és láss csodát: Csongrád és Békés megye déli részéről szinte dőlt a nyúl a felvásárlók karantén-telepei-

Vérvétel a nyúl füléből – az itteni erek záródnak el leghamarabb

re. A felvásárló ilyenkor próbálja mérsékelni az átveendő nyúl mennyiségét, korlátozni próbálja a befogópartner befogási idejét, vagy a napi darabszámot. Persze egyik megoldás sem jó.

A vadásztársaság azonnal partnert vált és fogja tovább a nyulat – bárki másnak – mert érdeke, hogy a tervezett befogási napokat teljesítse. A másik komoly tényező a nyúl felvásárlási ára, amely már szinte naponta változik, akárcsak az arany ára. Komoly, vagy komolytalannak nevezhető konkurens felvásárló cégek legmagasabb kínálati árával igyekeztek a befogó vadásztársaságok kicsikarni a megállapodástól jóval magasabb nyúlárakat a szerződött felvásárlójuktól. Véleményem szerint van olyan felvásárló cég, amelyik abba a helyzetbe került, hogy míg odakint olcsóbban, ugyanakkor itthon magasabb áron kellett kereskednie a nyúllal a decemberi dömping időszakban. Januárban is lehetett hálózni, a kedvező időjárás nem akadályozta a befogásokat. Ezért továbbra is elegendő nyúlmenyiséggel tudtuk ellátni a piacot, sőt akár túlkínálat is előfordulhatott volna, ami 6-7 ezer példányt jelentene, ha a román Alföldön is megkezdik a befogásokat. Szerencsénkre az ottani cudar időjárás megakadályozta a befogások megkezdését, és ezért néhány olasz vevő a Romániából várt nyúligenyét magyar szállítmányokkal helyettesítette. Becslésem szerint az országból ebben az idényben mintegy 33-34 ezer hazai mezei nyúl került az olasz és francia piacokra.

Egy másik komoly akadály volt a karantén-telepeken az állategészségügyi előírások

betartása. A telepre beszállított nyulakat a beérkezés után fűlszámmal kell ellátni és küllemi jegyek alapján minősíteni, miközben a telep ellátó állatorvosa szerológiai vizsgálatot végez, amely a tularémia és brucellózis fertőzöttség megállapítására irányuló vizsgálat. Ezt követően a minősített és szerológiailag negatív nyulak karantén-ládákba kerülnek. Az Olasz Állategészségügyi Hatóság 8 nap karantén megfigyelést írt elő a hazájukba beszállítandó mezei nyulakra, továbbá akkreditált laboratóriumban EBHS, tularémia és brucellózis mentességre is meg kell a beszállított tételek 10 százalékát vizsgáltatni, persze ismét méregdrágán. Mindezen vizsgálatok negatív eredményének birtokában, a nyolc karanténnap letelte után lehet csak az Olaszországba irányuló állatok kiszállítását teljesíteni.

Itt jön aztán az igazi megmérettetés, mivel a vadászatra jogosultak aszerint részesítik előnyben a felvásárló karanténtepeket üzemeltető cégeket, hogy azok milyen minősítési eredményeket produkálnak. Aki a fenti szabályokat betartja és az abból eredő elhullásokat, kobzásokat ráterheli a beszállítóira – ami lehet, hogy valamilyen más okból kirívóan magas – az megnézheti magát. Mi is így jártunk sajnos az idén egyik beszállí-

A nyolc napig tartó karantént a nyulak fedett helyen vészelik át

rendeztük az ügyet, de a „tüske” megmaradt. Élőnyúl-szerződéseinkben rögzítve van, hogy a beszállítónak jogában áll telepünkön az átvételt ellenőrizni, ennek ellenére még senki nem élt ezzel a lehetőséggel. A nyúlátvétel egy kölcsönös bizalmi kapcsolaton alapuló kereskedelmi ügylet, hiszen az esti órákban beszállított nyulak csak másnap kerülnek minősítésre és állatorvosi vizsgálat-

hiány, pozitivitás, vagy – mint a fenti példánk esetében – mérgezés miatti elhullások).

Összefoglalva: merem állítani, nem csak a nyulak befogása nehéz feladat, hanem a karanténtepleni munka állat-egészségügyileg szabályozott korrekt ellátása úgy, hogy mind a beszállítóink, mind a vásárlók meg legyenek elégedve a kapott eredménnyel.

Cikkem elején írtam, hogy decemberben igen bőséges nyúlmenyiséggel látták el a piac igényeit a Csongrád és Békés megyei társaságok, viszont ez a szaporodási „boom” már nem volt jellemző a többi nyulassal megyére. Szolnok megye a vártnál jóval kevesebbet tudott produkálni. Még azok a kimondottan jó területek is, mint Surjány, vagy Tiszapüspöki sem tudták hozni a tőlük megszokott mennyiségeket. Jó lenne szakmai alapon elemezni és kideríteni, mi okozza a többi alföldi megye területeinek kifejezetten gyenge eredményeit. Igaz, hogy a nyár vége és az ősz aszályos volt, de ez még nem elegendő magyarázat arra, hogy évről évre vajon miért kevesebb a nyúl?

Érdemes volna esetleg ezekre a területekre vérfelfrissítés céljából nyulat telepíteni. Sajnos, erre manapság senki nem áldoz egy forintot sem. A magunk részéről befogó felszereléseket, és szükséges állategészségügyi háttérrel grátisz is biztosítanánk. Első olvasatra talán furcsa lehet egy nyúlkereskedőtől ilyet hallani, de azt hiszem, hogy közös jövőnk érdekében illene már sürgősen foglalkozni a mezei nyúl állomány – helyenként vészes – csökkenésének okaival.

A már szállításra felpakolt nyúlládákat biztonságosan rögzítik a teherautón

tónkkal, amelynek redentin méreganyaggal (rágcsálóirtó) „terhelt” nyulai bekerültek a telepünkre. A mérge hatására az állatok végtagjai ödémás duzzanatot, az elhullott egyedek pedig totális belső vérzéses korbontani képet mutattak. Partnerünkkel

ra. Még az éjszaka folyamán minden egyes beszállított tételt (nyúlládát) az éjszakai műszak dolgozói azonosítanak, és a szállítmányt előkészítik a másnapi vizsgálatokra. Ekkor derül ki, milyen állapotú nyulak vannak a ládákban (törött láb, szemsérülés, szőr-

SOMOGYI FERENC
MEDO Kft.

Ingyom, bingyom tálibe...

Nem volt rendkívüli világnap és a napki-törések sem zavarták meg különösebben sem az agyakat, sem a telekommunikációt, amikor a Jász – Nagykun – Szolnok megyei Rákócziúti határán a szokásoknak és hagyományoknak megfelelően megkezd-ték a nyúlhálóást, jelesül: január 14-én. Az időjárási viszonyokat csak azért érdemes

említeni, mert a sok-évi átlagnál is jóval enyhébb időnek örvendhettek. Volt is nyúl bőven, és minden úgy ment, mint a karikacsapás. Ám, mivel ilyenkor a vadászok soha nem lehetnek ele- gen, és nem mindig tud mindenki még egy embert hozni, ezt a fontos munkát egy megyei vállalko- zó csapat segítette.

Megfontolandó javaslat

Nem sokkal tíz óra után azonban derült égből villámcsapás- ként jelent meg egy mikrobusz, benne négy munkavédelmi felügyelő és ugyanany- nyi szolgálatos rendőr. Rögvest leállították a hajtást és megkezdték a munka védelmét, amely alapján szinte vég nélkül sorolták a tapasztalt égbekiáltó hiányosságokat. És, hogy maradandó nyomokat is hagyjanak, a felelőtlen mulasztásokat helyben sorra jegyzőkönyvezték. Az ellenőrzés – a jegyző- könyv tanúsága szerint – 10 óra 15 perctől 13 óra 40 percig (!) tartott. Mivel semmiféle atrocitás, tettlegességig fajuló inzultus, vagy egyéb rendzavarás a hajszolt nyulakon kívül senkit nem ért – az anyagi és lelki sérülések ebbe nem számítanak – a rendőrök csak mint- egy élő díszletként elváltak, mint a spájzban a nagymama befőtjtje, pedig minden bizonynal akár még testi kényszert is alkalmazhattak volna. Ehhez minden eszközük meg is volt.

Az egész így nem humor, hanem sokkal inkább egyfajta „tumor” jól látható tüneteinek is beilllett volna. Ha pedig valakiből nem halt volna ki itt és most végképp a humor-

érzék, lehetne az egészét valami kiagyalt, és meglehetősen hülye viccnek is gondolni, ha viszont – mint mondták – nem járna ez a munkavédelmi (tor)túra egymillió forintos büntetés kiszabásával.

Talán nem teljesen ok nélkül vetődnek fel az emberben ilyenkor kínzó kétségek a médiából ömlő szakadatlan szónoklatok alapján a „munka világának” vonzó szépségéről és az önzetlen, „vállalko- zásbarát intézkedé- sek” emlegetéséről. Mindenesetre nehe- zen vitatható, hogy ez a „barátság” fogalmának csak valami teljesen perverz formájának mond- ható. Aki pedig nem elég trendi és hiány- zik belőle a „más- ság” iránti ugyan még nem kötelező,

de már elvárható tolerancia, akkor joggal hihette, hogy a beharangozott nyúlbecfogás helyett valami készülő új, túlélős komman- dós filmforgatásba csöppent bele, és kapott statisztaszerepet. Viszont, ha sikerült utána megnyugodnia, akkor, ha már madarat nem is(mert mind védett), de kitörő örömeiben akár élő tapsifüleseket is foghatott. Persze jobb ilyenkor mindenhez halálkomoly pofát vágni, nem hepciáskodni, mert a helyszínen elkészített jegyzőkönyv alapján később egy hivatalos, háromoldalas, irtum-burgum határozat, és egy ugyanekkora végzés készült.

Ha nem is a súlyossági rangsor alapján, de vegyük tehát sorra eme új korszakot alkotó, tanulságos nyúlbecfogás során elkövetett szabálytalanságokat, vagy ha úgy tetszik „bűnöket”, amelyekért büntetés jár. Ilyene- ket ugyanis sehol, még felsőfokon sem tanít- tanak. (Tegyük hozzá: szerencsére.)

Még kimondani is csak pironkodva lehet: szükség esetére nem volt a helyszínen egyetlen stabil-mobil vécé sem, ahol a befogó dolgozók nyugodtan elvégez-

hették volna a kisebb-nagyobb dolgukat. (Annak ellenére, hogy esetleg nem kifejezet- ten ezért jöttek. Ám, ha még annak fűthető- nek is lenni kéne, akkor már tényleg megta- posom a tollamat.)

Nem tartottak a kezdéskor balesetvé- delmi oktatást, mindenkivel aláíratva.

Hiányzott továbbá a fűtött „melegedő hely”, s bár fűthető busszal hozták ki a befogó embereket, a busz valahol másutt, az ellenőrök által nem látható helyen par- kolt. (Nem volt ott a hajtásban, a szűrőpró- bák ellenőrzés helyén, ez a lényeg.)

A vezető nem gondoskodott védőital- ról, meleg teáról. Ezt ugyan mindenki hozott magával – védekeztek – de ez nem felelt meg az előírásoknak, mert vagy nem volt meleg, vagy nem volt tea. Persze az íz- lések és pofonok – mint tudjuk – különbö- zők. Ismerek olyan hajtókat, akik csak akkor isznak teát, ha már igazán nagyon betegek. Ugyanis sokan közülük – aki nem hiszi, járjon utána – tudnak akár hidegre, akár melegre, sokkal hatékonyabb, hagyományos népi ter- mézetgyógyászati orvosságokat is.

További, igazán embert próbáló mun- kával megkeresett csomók a kákán: nem volt az egyéni védőeszköz juttatásnak (?) írásos belső rendje, amelynek készítésébe be kellett volna vonni vállalkozó foglalkozás- egészségügyi szolgáltató orvost.

Ugyanígy hiányzott a befogó mun- kavállalók orvosi alkalmassági vizs- gálatának írásos rendje, amit szintén a fog- lalkozás-egészségügyi szolgáltató orvos bevonásával kellett volna elkészíteni.

Hiányzott továbbá a munkahelyi koc- kázatértékelés, amelybe szintén be kellett volna vonni az előbbi, de még har- madszorra is megjegyezhetetlenül hosszú titulusú jó Doktor Bácsit.

Eddig – balgán – úgy tudtuk, hogy csak a már befogott nyulakhoz kell majd később állatorvost hívni. De nem, mert valaki, va- lahol úgy vélekedett, hogy baromi nagy itt a kockázat. Például – gondolom – bár- mikor jöhet egy szörnyű és borzasztó „vér- nyúl”, amelyre csak az egyébként csendben agonizáló hazai humán-egészségügy tud

szakszerűen javasolni valami haláli végső megoldást. Sőt, esetleg elképzelhető, hogy miképpen a baj, a vérvíj sem jár egyedül és akkor dupla a kockázat is.

Persze van ezekhez a bürokratikus és velőtrázó ökörségekhez a legapróbb részletekbe menő, rém hosszú és hajmeresztő indoklási rész is. Hab a tortán, hogy eme elborzasztó mulasztások számon kérhető pótlására február 10-éig adtak határidőt. Ennek a szépséghibája az, hogy csak január végéig lehet nyulat fogni.

Az egész napnál is fényesebben azt bizonyítja, hogy aki a nyúlbefogás munkavédelmét kitalálta, az soha nem fogott még egyetlen egyet sem, de életében ilyesminek még a közelében sem járt, sőt nem is ismert olyanokat, akik valaha nyulat fogtak volna. Ha jártak volna ilyen helyen, akkor nem mondanának/írnának ilyen orbitális marhaságokat.

Ha nem láttak még ilyet, az önmagában persze még nem szégyen, hiszen vannak

ilyenek jó pár millióan, de az már igen, ha ennyi „tudással” szabályokat hoznak. A többi között azért, mert merőben más, ha az okos ember hülyéskedik, mint amikor a hülye ember okoskodik.

Ha el lehetne tekinteni attól, hogy a rövid januári nap során az ellenőrzés miatt kiesett több mint három óra alatt hány nyulat foghattak volna, és ez mekkora árbevétel-kiesést is jelent, akkor minden terítéken fekvő rókától az ehhez nem mérhető kártétel miatt térden állva lehetne bűnbocsánatért esedeznünk.

Tudom, bizonyára lesznek sokan, akik azonnal bebizonyítják, hogy a vonatkozó előírások szerint kell eljárni, és kész. De ki tud egy nyúl fogásra normális ésszel ilyenket előírni? És vajon milyen felkészültséggel és milyen ismeretek birtokában képes ilyen cselekedetekre? Az örület tehát immár teljes.

Ugyanis a nyúlbefogás is egy vadászati mód, mert a szakszerű definíció szerint:

a vadászat a vad elejtésére, elfogására irányuló tevékenység. Képzeljük el egy olyan hajtást, amikor közben az egyik elmegy mobilvélcézni, a másik a melegedőbe, a harmadik meg teázik. Így ha a nyúl nem fogja meg saját magát, eredmény soha nem lesz. Minden hajtás alapfeltétele, hogy a vezető engedélye nélkül a kijelölt helyét – akár hajtó, akár fogó – senki el nem hagyhatja.

Ha ezt az örületet tényleg a fentiek szerint kötelező csinálni, mert csak így jogszerű, akkor bármelyik hazai vaddisznóhajtásra vagy terelővadászatra is bármikor befuthat egy ilyen mobilvélcé-kutató kommandó. Ma már ugyanis a legtöbb helyen kutyás- és hajtó vállalkozók végzik ezt az igazán nem könnyű munkát. Ha meg ott netán még külföldi vadászok is vannak, akkor már nem csak ez a jobb sorsra érdemes országnak a balsors által régen vert népe, hanem az egész világ ezen fogja majd a hasát a röhögéstől.

HoZso

Pofátlanul

Észre sem vettem, hogyan maradtam az Országos Magyar Vadászkamara tagja. Pedig feltűnhetett volna. Nem léptem ki, mert – annyi más vadással együtt – kényelmes vagyok. Ráadásul – én legalábbis úgy gondolom – sok barátom akad a kamarai vezetők között, akikkel szívesen vagyok együtt, akikkel örömmel dumálgatunk. Persze, ha van miért – és miért ne lenne – bírálom, bírálgatom őket, néha megharagszanak rám, aztán megbékülünk. Csak azok neheztelnek kitaróan, akik agyilag nem fogják fel, hogy az újságírónak – a többi között – ez a munkája.

De most senkit nem akarok bírálni, inkább gratulálok a megoldáshoz, ahhoz a nagyszerű ötlethez, ahogyan a vadászkamara megtartja a tagságát, és ahogyan minden új vadászt beteret a tagok közé.

Ha én találok ki, ha én csinálom, zseniális. Ha más csinálja, boszszantó. Ismerős az álláspont? Nem olyan régen, egy most vizsgázott vadászjelölt hívta föl rá a figyelmem – mondván: igaz, hogy nem kötelező a kamarai tagság, de ajánlatos, sőt gazdaságos neki belelépni. A tagdíj évente 3 ezer forint, a biztosítás pedig 1 ezer forint, összesen tehát 4 ezer forint lenne tagként a kiadása. Ha nem lép be a kamarába, az esetleges utazási költségét és a macerát nem számítva, 2 ezer forinttal többbe kerül neki a „szabadság”.

Nem akartam elhinni, ezért elkezdtem utánajárni.

Kiderült, hogy a jelöltnek tök igaza van. Kamarai tagként valóban 1000 forint az éves kötelező vadászfelelősségi biztosításunk, ami évek óta ennyi és ami – ismerjük el – az OMVK eredményes tárgyalásainak köszönhető. A kamarán kívül maradó vadászoknak, úgy tűnik „büntetésül” 6 ezer, azaz hatszoros biztosítási díjat kell fizetniük.

Hogy miért?... Csak!

És ezzel még nem ér véget a taktika. Ezt a hatszoros díjat az országban kizárólag a fővárosban, a központi üzleti igazgatóságon lehet megkötni, vidéken mindenkit kápból a kamarához hajtának szerződésükre. A második miéltre a Groupama Garancia Biztosító PR főmunkatársától, Hirmann-né Czakói Andreától – írásban – a következő tájékoztatást kaptam:

„A törvényi előírásoknak való teljes körű megfeleléség biztosítása céljából az üzletkötőink csak azon termékeinket értékesíthetik, melyek vonatkozásában megfelelő oktatásban részesültek és sikeres vizsgát tettek. A kérdéses módozat nem tömegtermék, az speciális kezelést igényel, a költséghatékonysági szempontokat és az ügyféligényeket is figyelembe véve, ezen termék vonatkozásában nem részesül automatikusan minden üzletkötőnk oktatásban, ezért a termék – több más, nem tömegmódozathoz hasonlóan – fiókokban nem értékesíthető.”

Hát, igen. A 6 ezer forint beszedése komoly felkészítést, több napos, hetes tréningeket igényelne. De nem ez a lényeg!

Pofátlanságnak, egyfajta multi nagyképűségnek tartom, hogy 1./ ugyanazért a szolgáltatásért hatszoros árat kér a Groupama Biztosító, ha egyénileg akarok szerződni! Ezt tetézi még azzal, hogy 2./ csak egyetlen helyen tehetem meg.

A kötelező vadász felelősségbiztosítás nyereséges üzlet a biztosítónak, egy időben kaszáhatja be évente az 55-60 millió forintot és üzleti titok, ezért nem árulja el, mekkora összeget fizet ki kártérítésként... és mennyit juttat jutalékként a kamarának.

Talán a „maradékból” futna az üzletkötők oktatására is.

-CSS-

A HÓNAP FOTÓJA

JÉGBE ZÁRT MUFLONKOS

FOTÓ: SOMFALVI ERVIN

Előregyártott elemekkel

Nem lebecsülendő a baj, ha már maga a kérdés is gyanús. Ilyen volt, amikor a ragadozófajok védettségének felülvizsgálatát a vadászati érdekvédelem javasolni merészelte. Ez olyan hisztériát keltett, mint ha egy indiai piacon a kofa arra a szent tehénre ijesztett volna rá, amelyik a vevőinek kínált zöldségét zabálta.

Azonnal megkezdődött a visítózás még az olyan szavazat- és szimpátiagyűjtőgető kétkező politikai tőkekovácsok részéről is, akik életükben – az embereken kívül – ragadozni, se közlőről, se távolról, még egyetlen egyet sem láttak. Ahogy nagynevű eleink is egykor tették, a védett predátorainkat most a megváltozott, mai körülményeink között vizsgáljuk meg – szólta a javaslat.

Mivel a hazai kútfejekből már rég elpárolgott minden éltető víz, sajnos a meggyőzéshez érvként hozzá kell azt is biggyeszteni, hogy tőlünk nyugatabbra ezt már mindenütt megtették, a felesleges vérszírmok nélkül. A helyes, vagy a helytelen utakat mutató nyugati példák nélkül ugyanis a saját ötlet, az önálló gondolkodás ma már – úgy tűnik – végképp kiment a divatból, és ezért nálunk csak a majmolás kaphat „zöld jelzést”. Az ellentábor a „vadászhatóvá tétel követelése” szófordulat használatával replikázik, ami óriási csúsztatás. Ép ésszel ugyanis önszántából senki nem ezekre a vitatott fajokra szeretne „vadászni”, hanem ennek egészen más okai vannak.

Ezért az elején szögezzük le: nem a ragadozó madarak vadászatáról van szó, hanem az egyes térségekben élő állományok, populációk szakszerű szabályozásáról. Az ugyanis talán még a laikusok, a városba szorult panellakók számára is érthető lehet, hogyha a vadászati üzemtervekben kötelező érvénnyel szerepel a száz hektáronként minimálisan 4 apróvad, akkor a „fogyasztói oldal” - a predátorok - egységre eső száma sem lehet szabályozatlanul végtelen.

Senki el ne higgye már, – hogy mint manapság látjuk – például a szarkák és a dolmányos varjak természetes élőhelyei a kertvárosaink, vagy a gatyás ölyvek az autópályák kerítésoszlopai. A fajok különböző módon és mértékben alkalmazkodnak a megváltozott ökológiai körülményekhez. Egyik jobban, a másik kevésbé képes erre, ezért aztán nem is lehet a néhai kétségtelenül nagy tudású, de immár jócskán túlhaladott bromatológiai vizsgálatokra hivatkozni.

A fölkhavart víz – úgy tűnik – már-már lecsendesülni látszik, és kénytelen-kelletlen megszületett a kompromisszum a közös monitoringozásra. Csakhogy... korántsem melleleg, de felettebb „érdekes” az, hogy – akárcsak a „Tanú” című örökbecsű filmben – ebben is előbb született meg az ítélet, mint az egész, a kérdéskört objektív vizsgálattal feltárni kívánó „tárgyalás”. Legalábbis erre utal a madarászoknak az adófizetők 1 százalékáért esdeklő kampánya, amelyben a „kérdés” már eleve eldöntött.

Minden bizonnyal ezért lett – a leggyakoribb faj – az egerészölyv idén az év madara. A kampánylevélben ugyanis azt olvasom, hogy „Különösen jelentős veszélyforrást jelentene a faj állománystabilitására az a törekvés (sic!), amely „túlszaporodásra” és „károkozásra” hivatkozva több ragadozó madár faj mellett, az egerészölyvet is legálisan gyéríthetővé tenné”.

Tehát – bár még sem megismerhető metodika, sem objektív vizsgálati eredmény nincs, de már maga a „törekvés” is különösen jelentős veszélyforrássá lett nyilvánítva. A jóhiszeműektől kapott pénzből – ami tavaly meghaladta a 30 milli forintot – azt írják, hogy „országos felvilágosító kampányt folytatnak majd a faj téves vadászati megítélése ellen.”

Köszönjük szépen, szerva itt, csere ott. Ebből az adományozók nem szűrnék le mást, mint azt, hogy a bölcsek kövének birtoklása a madarászok veleszületett tulajdonsága. A vadászati szakemberek pedig valójában egytől-egyig téveszmékkel tévelygő, fertőzött tökkelütöttek, akiknek a kampányszerű felvilágosítása immár a halaszthatatlanná vált osztársadalmi érdekeink szintjére emelkedett.

A legjobb az egészben az, hogy most majd összefogunk, és az előre legyártott koncepciók mentén föl-kockázva monitoringozunk, önként és dalolva.

A ragadozó-kérdés egyáltalán nem országos jellegű gond, hanem lokális, és ha valamely megállapításokat nem konkrétan a kérdéses élőhelyi adottságú területekre, hanem mondjuk az egész 93 ezer négyzetkilométerre vonatkoztatja valaki, akkor a leányzó megkívánt fekvése, az egész spon-tán „aktusban” egész másként fog festeni.

A statisztikával ugyanis bármit be lehet bizonyítani – meg annak az ellenkezőjét is. Churchill feledhetetlen és elhíresedett mondása jut eszembe, amely szerint „csak abban a statisztikában hiszek, amelyet magam hamisítok”.

Ha tehát valóban az objektivitásra szeretnénk netán törekedni, akkor mihamarabb félre kellene tenni minden előítéletet, diszkriminációt és az eddig szajkózott dogmákat. És nyilvánosságra kellene hozni a kitűzött céloknak legjobban megfelelő metodikát. Egyebek között azért, mert a vizsgálatot ténylegesen végző aktivisták a terpmunkát lelkesen a saját költségükön végzik, akárcsak a végeláthatatlan szalonka-monitoringunk esetében. Az sem ártana, ha megismerkednénk azoknak az országoknak a már publikált módszereivel és eredményeivel, ahol képesek voltak személyes indulatoktól és prekonceptióktól mentes vizsgálatokat végezni. Ezekből lehetne/kellene építkezni, ráadásul, ha a metodika hasonló, akkor a későbbi vizsgálati eredmények is jó eséllyel összevethetőek volnának.

„Csak abban a statisztikában hiszek, amit magam hamisítok”

HOMONNAY ZSOMBOR
homonnay@vadaszlap.hu

Az arany sakál európai és hazai elterjedése

Magyarország területén az arany sakál a középkortól alacsony egyedsűrűséggel, de folyamatosan jelen volt. Elterjedési területe a 20. század második felére a Balkán-félszigetre, elsősorban Bulgária területére szorult vissza. Ekkor tűnt el a faj Közép-Európa és a Balkán jelentős részéről, elsősorban az élőhelyrombolás, másodsorban az erőteljes üldözés következtében. Mindezek miatt Bulgáriában 1962-ben védetté nyilvánították. Az 1970-es évek elejétől kezdett észrevehetően terjeszkedni északi és nyugati irányban. Ehhez elsősorban a Duna és más folyók völgyeit használta és csak kevés példány jutott el a hegyekbe. Bulgáriában 1976 és 1980 között mintegy 1000 sakált ejtettek el. 1980 körül a faj szinte az egész országot benépesítette, a délkeleti területeken állandó vadfajnak számított. Csak a magasabban fekvő és a nyugati területekről hiányzott. Valószínűleg ebből a centrumból kezdődött meg a faj 20. század végi európai terjeszkedése. A kilencvenes években egyre több közép-európai országból számoltak be újbóli, vagy sokasodó megfigyelésekről a Balkánon és Közép-Európában.

Az IUCN (Természetvédelmi Világszövetség) legfrissebb (2007) adatgyűjtése szerint a sakálállományok szaporodnak Albániában, Bosznia-Hercegovinában, Bulgáriában, Horvátországban, Görögországban, Magyarországon, Szerbiában, Romániában, Oroszországban és Ukrajnában. Kóborló példányok sorra jelennek meg Ausztriában, Szlovákiában, Szlovéniában és Olaszországban is.

Az arany sakál hazai állománya és elterjedési területe a kilencvenes évek közepe óta kisebb megtorpanásokkal, de folyamatosan növekszik. Gyakorlatilag nincs olyan megyé-

je az országnak, ahonnan legalább egy alkalommal ne jelezték volna a jelenlétét, illetve legalább egy példányt el ne ejtettek volna. Az összesített adatok alapján az arany sakál a Dunántúlon elsősorban Baranya és Somogy megyében, míg a Dunától keletre elsősorban Bács-Kiskun megyében gyakoribb. E magterületnek is tekinthető megyékből a további terjedés egyelőre folyamatosnak tűnik. Ennek köszönhetően egyre gyakoribb Tolna, Fejér és Pest megye egyes területein. A terítékadatok növekedése is töretlen, a kétezres évek második felében pedig már kifejezetten gyorsuló. Az elterjedési adatokkal ellentétben, a terítékadatok egyértelműen dunántúli túlsúlyt mutatnak.

Az arany sakál a viszonylag rövid lábai miatt kitarító futásra, üldözésre kevésbé képes, mint a farkas, ezért inkább lesből vadászik, vagyis sokkal inkább kereső, mint üldöző vadász. Zsákmányszerzése tehát jellemzően magányos vadászat során zajlik, de előfordul a párban és esetenként – az utódok vadászatra tanítása idején – a családi csoportban történő vadászat is. Rendkívül változatos táplálékával függ össze, hogy nagyon sokféle klímán és élőhelyen képes megélni, igazi opportunist (a legnagyobb sűrűségben rendelkezésre álló, legkisebb energia befektetéssel hasznosítható táplálékforrást részesíti előnyben) ragadozó.

Bár a változatos táplálékforrást képes kiaknázni, de táplálékában jellemzően a rágcsálók a meghatározók. Étrendjében szerepelnek madarak, döghús és hullók is. Egyes vizsgálatok nyulat, fácánt, vízivadat és tojásokat is kimutattak. Izraeli vizsgálatok szerint a sakálok képesek a legelőn tartott szarvasmarha újszülött borját is zsákmányul ejteni. Egyes feltételezések szerint a nagyvadállományban elsősorban a fiatal őzgidát és a dámborjakat veszélyezteti. Legfeljebb birka, vagy kecske méretű állatokat zsákmányol, de háziállatok szabadon hagyott tetemeit és más ragadozók prédamaradványát is előszeretettel elfogyasztja. Különösen télen lehet sok döögöt, ezért fontos szerepe van

a tetemek eltakarításában. A vízpartra sodort, vagy a kiszáradt vizekben visszamaradt halat és haltetemet is megesz. Puhatestűeket, ízeltlábúakat különösen a vadászni tanuló fiatalok zsákmányolnak. Fű, gabonafélék, napraforgó, gomba, a gyümölcsök közül kékény, csipkebogyó, szeder, szilva is előfordul az étrendjében. Táplálék-választásában az évszakos különbségek jelentősek lehetnek. Hazai vizsgálataink szerint a sakál legfontosabb táplálékát kisemlősök jelentik (átlagosan 77 százalék), amelyeket a sakál még a rókánál is nagyobb arányban fogyaszt. A mezőgazdasági kártevőnek minősülő mezei pocok a legfontosabb tápláléka, amelyet jelentősen preferál, ugyanakkor az erdei rágcsálókat mellőzi (ezek fogyasztási aránya kisebb, mint a táplálékkészletben való előfordulásuk). A meghatározó mezei pocok-fogyasztás egyben azt is jelzi, hogy táplálékát elsősorban nyílt területeken szerzi. A sakál mezei nyúl- és fácán fogyasztása messze elmarad a feltételezésektől. Egyéb madarak, például kistestű énekesek szintén kis mennyiségben szerepelnek zsákmányaként. A fogyasztott nagyvad főként vaddisznó (6,5 százalék), kisebb részben szarvasfélékből áll (2,4 százalék), melyek egy része döögfogyasztás. Hullók, kételtűek és halak – bár leginkább a kölyöknevelés időszakában – előfordulnak a sakál táplálékában, de mennyiségük jelentéktelen. Gerinctelenek gyakran és nagy fajgazdagsággal különösen tavasszal és nyáron szerepelnek az étlapján, fogyasztott biomasszájuk viszont kicsi. Háziállatok tetemeiből különösen a rágcsálóknak szegény időszakokban esznek. A sebzett vadat családi kötelékben legyűrik.

A hazai tapasztalatok egyértelműen azt támasztják alá, hogy a sakál döögeltakarító és nem apróvad-, vagy nagyvadfogyasztó. (Utóbbi megállapítást cáfolni látszik az erősen „fertőzött” területeken megfogyatkozó őzállomány, azonkívül hazai viszonyok között ahhoz kevés döög kerül természetes úton a vadászterületekre, hogy ez alaptáplálékot jelenthetne. A szerk.)

Heltai Miklós és Lanszki József, SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet, Gödöllő

Foto: Turóczy Anett

Délvidéki tapasztalatok

A kilencvenes évek elején, Baranya megye délnyugati csücskében Selye, Vajszló, Lakócsa környékén jelentek meg az aransakálok. A gócpont az Ormánság volt, ezen belül az akkori Mecseki Erdészeti Zrt. közel húszezer hektáros üzemi vadászterülete. Ezt a csodálatos vadászterületet akkoriban Jung Jenő irányította fővadászként, és az első aransakál megfigyelések, beszámolók és a sikeres elejtések is a nevéhez fűződnek 1993-tól.

Visszatekintve ma már nyilvánvaló, hogy ez az erőszakos terjeszkedés néhány puskával megállíthatatlan volt. Jung Jenő azóta is ezt a vadászterületet kezeli, igaz ma már csak hatezer hektáron, Liget Vadásztársaság néven. Közel húszéves tapasztalattal a háta mögött a véleménye az, hogy a hasznos vadban az aransakál ilyen mérvű előretörése igen komoly károkat okoz.

A sakálok húsz év alatt az Ormánságban gyakorlatilag kipszították a hajdan gazdag őzállományt és ma már az értékes gímszarvas-állományt károsítják, mert a borjak sincsenek biztonságban, sőt mivel falkában vadásznak, még az erős kocák is képtelenek megvédeni tőlük a malacaikat.

A populáció a hatezer hektáros területen ma mintegy 250 körüli, ami különösen aggasztó, ha belegondolunk abba, hogy naponta meg kell tömni a hasukat.

A sakálvadászat elsősorban lestről történik, de mivel jól hajtható, van némi esély a vaddisznóhajtásokon, terelővadászatokon is. Igaz, hajtásban csak ritkán kapják puskavégre, mert általában gyorsan és hangtalanul érkezik a nyiladékra, nem beszélve arról, hogy jóval kisebb, mint a várt vaddisznó. Csapdázás náluk nincs, de dögtérrel többször is próbálkoztak, ám az eredmények rendre a várakozás alatt maradnak. Van esély még a szőrok környékén is, mert – amint Jung Jenő elmondta – gyakorlatilag mindent megesszik, előszere-ttel egerészik is, és tíz sakál gyomortartalmát vizsgálva, kilencnek volt kukorica a gyomrában.

Egy másik, a megye délkeleti csücskében lévő vadászterületen tüzzel-vassal apasztják a dúvadat, köztük a sakálokat is. A harminchárom ezer hektáros terület kezelői mindent megtesznek a hasznos vad óvásának érdekében.

A területen 110 aransakált becsülnék, az éves teríték 20 körül mozog. Ebben szerepelnek a hajtásokban lőtt, az éjszakai lámpázással terítékre hozott évi hét-nyolc, valamint az egyéni vadászatokon lőtt példányok. A terület határos Horvátország azon határszakaszával, ahol a taposóaknák miatt még a mai napig sem biztonságos a területen járók, illetve a vadászok mozgása. Ezen a területrészen nyilván zavartalanul szaporodik a dúvad, így a hazai, szakszerűen kezelt területek is mindig kapják az utánpótlást. A szakszemélyzet tíz hattünyak-csapdával dolgozik, szinte hihetetlen eredményességgel. Amint mondják, a sok mezőgazdasági területen bőven van táplálék, de ettől függetlenül, az őzek ellési időszakában a sakálfalkák tudatosan keresik a gidákat és ebben az időszakban – bizonyíthatóan – mással szinte nem is táplálkoznak.

Érdekes próbálkozás volt a Sellyei Págony Vadásztársaság területén tavaly novemberben. A híres német vadászújság, a Wild und Hund főszerkesztő-helyettese, Florian Standke, az egyik elismert német csalsípkészítővel érkezett a területre, hogy lesvadászatot sakálokat hívjanak különböző sípok és szerkentyűk segítségével. Az eredmények felettébb érdekesekek. Leginkább nyúlsírással próbálkoztak és csak egészen ritkán az egércincogás utánzásával.

A sakálok minden esetben hallották a hívást, hiszen róka többször is bejött a hangokra, de a sakálok rendre megálltak a sűrűk széléin és onnan nem mozdultak. Ilyenkor valami furcsa ugatással jelezték egymásnak a veszélyt. A négy nap folyamán a kísérletezők arra a következtetésre jutottak, hogy a sakálok szerveszeten vadásznak, és a falkában igen éberrel figyelnek egymásra, ezért egyikük sem rohanhatja le „csak úgy” a prédát. Végül négy nap alatt mindössze egyetlen fiatal sakált sikerült terítékre hozniuk nyúlsírás utánzásával.

AGYAKI GÁBOR

agyaki.gabor@digistar.hu

Fotó: Somfalvi Ervin

A természet nem múlt...

Foto: Somfalvi Ervin

Az apróvadas vadgazdáknak a 2011-es év jól kezdődött. Az előző év bőséges csapadékkal búcsúzott, és a laposokban, az alacsonyan fekvő területeken mindenütt állt a víz. Sok helyen lábon maradt a búza, kései vetésű napraforgók birkóztak a rosszul előkészített talajban.

A laposokban aratástól-aratásig összegyűlt vizek rég nem látott vízi világot varázsoltak elő!

Bíbicek, szárcsák, vadrécék, böjti- és csörgőrécék, vonulásban libák, darvak, lilék, cankók, partfutók, godák, szélkiáltók, gulipánok tanyáztak a nádas-sásos tocsogók berkeiben. De sajnos a varázslat nem tartott sokáig. Az aratási nagy melegek fölszippantották az egyre zsugorodó vizeket, és mire szeptember beköszöntött, üresek lettek kis nádasaink. Lakóik biztonságosabb vizekre költöztek. Aztán a „szorgos” gazdák megszüntették a természet adta új, vizes élőhelyeket. Volt, nincs. A nehéz tárcsa, a szárazúzó, a perzselő vegyszerek, a tűz győzedelmeskedett a természet fölött!

Kicsit jobb volt a helyzet az árokszélek, csatornapartok, fasorok esetében. Ezek is dús, lágyszárú vegetációt növesztettek tavasszal. Fészekrakáskor, csibeneveléskor jó szolgálatot tettek. Ezeknek a kis sűrűknek a takarásában, védelmében fészkeltek, költöttek, nevelték föl csibéiket fácánjaink. Májusban, júniusban, itt is, ott is találkozhattunk óvatos, csibéit vezető fácántyúkokkal. Méghozzá nem is akármilyen fészekaljokat vezettek! Gyakori volt a 4-5 csibés, de nem volt ritka a 8-as, vagy annál népesebb család sem. Békés megyéből szinte mindenfelől érkeztek az örömteli hírek, amelyek ezt igazolták. Az alacsonyabb rendű közutak és földutak mentén óvatosabban haladva, gyakorta találkoztunk különböző korosztályú fácáncsaládokkal. Ott, ahol a vadgazda évek óta foglalkozott fácán-

neveléssel, ott most nevelt fácánjai is meghálálták a gondoskodást!

Tanulságos volt azt látni, milyen kevés élőhelyjavulás kell ahhoz, hogy fácánjaink szaporodni tudjanak! A száraz nyár, a dús vegetáció, az alacsonyan tartott ragadozó létszám, és a jól átteleltetett törzs végre bebizonyította, hogy megérte a fáradságot. Régen nem volt ilyen szép szaporulat a megyében.

Mindenütt, ahol volt fácánnevelés, ez a kis állománypótlás jól jött. Ott, ahol azonban komolyan veszik a fácángazdálkodást, nem

bízhatják azt csupán a természet jóindulatára. Arra viszont nagyon jó, hogy igazolja a gondos fácánnevelés hasznosságát.

Sajnos azonban a tavaszi-nyári védősűrűk takarását kora őszre megsemmisítették. A szárazúzást, az égetést, a fasorok tisztítását nem tudták elkerülni. Őszre már akadálytalanul száguldozott a szél a csupaszra égetett árokoldalakon és a gondosan föltisztított fasorokban.

A vadgazda jól tudja, hogy nem a fácánokon múlik a faj fennmaradása, hiszen ha

jók a természeti körülmények, madaraink képesek kimagasló szaporulatra. A természet csodája a szemünk előtt játszódott le. Okuljunk belőle. Hiszen ahol bőséges a tavaszi állomány, jók az élőhelyi adottságok, alacsony a ragadozó állomány, ott bizvást számíthatunk mindezekre. Ehhez azonban az élőhelyet évről-évre ápolni, a ragadozókat évről-évre gyéríteni, fácánjainkat évről-évre nevelni kell! Csak így lehetünk eredményesek.

A recept tehát már megvan. Tudjuk, mi-
kor, mit kell csinálni. Azonban egy kis külső segítség ráférne a fácántenyésztőkre, és a nevelőkre! Hazai mezőgazdaságunk és azon belül a szántóföldi növénytermesztés nagyüzemi termelési technológiája évtizedeken keresztül fölbecsülhetetlen károkat okozott az apróvadnak. Éppen ezért eljött az ideje, hogy a méltatlanul mellőzött kistestvért – nevezzük azt apróvad-gazdálkodásnak – a nagyobbik testvér, a hazai agrárium fölkarolja, és támogassa. Hiszen a szántóföldi növénytermesztés, a rét- és legelőgazdálkodás is minden évben számíthat a földalapú támogatásra (SAPS), amivel a gazdálkodók biztosan számolhatnak, abból fejleszthetik gazdaságukat, ellentétben az apróvad-gazdálkodókkal, akiktől a támogatásokat már rég megvonták. Ezért sürgős támogatásra szorul, mielőtt a fácántenyésztéssel, neveléssel foglalkozó vállalkozások és vadgazdálkodók végleg tönkremennének.

Elsősorban szükség van arra, hogy a szárnyas apróvad – kiemelten a fácán – bekerüljön a hazai állattenyésztés támogatottjainak körébe!

Másodsor: szükség van arra, hogy a vadászatra jogosultak mellett ezek az apróvadtenyésztéssel foglalkozó vállalkozások is lehetőséget kapjanak pályázatok útján megnyerhető támogatásokra, mert a versenyképességüket csak így tudják megőrizni.

Harmadszor: adjunk esélyt az élőhelyfejlesztésnek. Értjük el, hogy az egységes területalapú támogatást (SAPS) csak az a gazdálkodó igényelhesse, aki szántóterületének 7 százalékán ökológiai védőzónát alakított ki! Ezzel Európában elsőként, előre eleget tennénk az Európai Bizottság Közös Agrárpolitikai reformtervezetében tett javaslatának (lásd előző lapszámunk 85. oldalán). Ennek nyertese lehet egyaránt a gazdálkodó és a vadgazda is – de főként a hazai apróvadállományunk!

PÁSKAI SÁNDOR
MEDO Kft.

Fotók: Somfalvi Ervin

Főnixmadár

Legkedvesebb vadászmadaramat, a fácánt illetem ezzel a legendák világába tartozó névvel, hiszen amit az elmúlt két évben velük kapcsolatban megtapasztaltam léptenyomon, ezt juttatta eszembe! Egyes legendák szerint a Főnix az újjászületés, a túlélés, a megújulás és megerősödés jelképe. Ő az, akinek a sebei maguktól gyógyulnak, ezáltal – egyedülként a Földön – elpusztíthatatlan!

Ha visszaemlékszünk az egy évvel korábbi időre, akkor nem kevesen állították azt, hogy a vadfácán állománya országosan a kritikus szintre csökkent, s talán nem kell sok idő, hogy a fogoly sorsára jusson! Gondoljunk csak bele: gyakorlatilag megsemmisült, illetve nem volt természetes szaporulat, vadászni csak azok tudtak, akik neveltek is valamennyi fácánt, a tavaszi törzsállomány pedig 15 éve nem volt ilyen kevés. Volt is nagy, országos ijedelem, a tanácskozások, konferenciák szinte egymást érték! Az ott elhangzott megállapítások, határozatok sorsa azonban most sem különbözött az előző évek hasonló tanácskozásai megállapításainak sorsával...

„Amit az Isten egyik évben elvesz, azt a következőben duplán visszaadja.” – jutott eszembe egy régi-régi mondás igazsága, ami jelen esetben is teljes mértékben beigazolódtott.

Habár még néhány helyen – jelen soraim írása idején – egy-egy vadászat hátra van, de nyugodt szívvel kijelenthető, hogy kiváló fácánvadászati idényt sikerült zárni, gondolkodás nélkül elfogadnánk ezt előre az idei évre is! Mielőtt azonban kényelmesen hátradőlve, a fácán esetében a továbbiakban már csak a konferenciák vagy az égiek segítségére várnánk, keressünk választ erre a csodálatos újjászületés nagyon is prózai okaira.

A 2010-es esztendőben leesett temérdek eső, a belvíz miatt a vadásznapiok száma töredéke volt, mint egy átlagos évben. Nem csak azért, mert nem volt mire vadászni, hanem sokszor azért is, mert fizikailag megoldhatatlan volt egy-egy vadászat kivitelezése. Ennek következtében a területre eső vadászati nyomás is lényegesen kisebbre sikeredett, mint az átlagos években. Tavaly újlag bebizonyosodott, hogy a fácán szaporulata nem az éves csapadék abszolút mennyisége, hanem a költési időszakra jutó esős napok száma és a napi átlaghőmérséklet van

leginkább hatással! Nem okoz nagy veszteséget a költés közben alkalmanként lehulló nagyobb mennyiségű (30-40 mm) eső, ha az esős napot napsütéses meleg napok követik, ám pótolhatatlan károkat okoz a csak kevés csapadékkal járó, de állandóan csepergélő, hideg, borús „hetes eső.” Az elmúlt költési időszakban nem esett kevés eső, de az esős napokat minden esetben napos időszakok követték, ami kivételesen jó kelési, és utódnevelési eredményeket hozott.

A 2010-es belvizek áthúzódo hatásaként nagyon sok helyen alakultak ki olyan alkalmi élőhelyek, gazosok, régen kiirtott, de felújuló nádasok, amelyek egyértelműen pozitív hatással voltak az apróvadra. A kora tavaszi

esők után bekövetkező aszály a 8-10 csibés fészekaljokban már szinte egyáltalán nem tett számottevő kárt, mert az életfunkciókhoz szükséges vizet mindenütt megtalálták a fácánok. A vadfácán-állományt az időjárás túl, a vadászterületen előforduló védett és nem védett ragadozófajok lényegesen befolyásolják.

A vadászható fajokról nem kívánok részletesen beszélni, hiszen a minden feladatát lelkiismeretesen végző gyakorló vadgazda álmából felébresztve is azonnal tudja a rá váró teendőket, ismeri a gyérítés gyakorlati trükkjeit és döntő részük ezeket napi munkájának részeként éli meg.

A probléma a védettséget élvező szárnyas és szőrmés kártevők elleni – akárcsak idényjellegű – védekezést lehetetlenné tevő szabályozásban van. Addig, amíg a természetvédelem egyetlen egy gyakorlati vadgazdálkodó által hangoztatott racionális érvet sem vesz figyelembe működése során,

csupán a maga által évtizedekkel előbb felállított, ám tudományos vizsgálatokkal soha alá nem támasztott dogmákhoz ragaszkodik – ez csupán a süketek párbeszéde! Ráadásul ebben nem lehet „országos” méretekben gondolkodni, mert különösen a szaporodási időszakban az „eloszlás” soha nem egyenletes, a különböző fajok előfordulása az élőhelyi sajátosságok függvénye. Több évtizede már a vadfácánok élőhelyének javításával, a faj természetes körülmények közötti minél nagyobb arányú reprodukciójának okaival gyakorlati szinten foglalkozom, ezért állíthatom, hogy vidékünkön a vadfácán szaporulatára a legnagyobb veszélyt a barna rétihéja robbanásszerűen elszaporodott állománya okozza! Ez a kifinomult stílusú, ügyes tojás- és csiberabló nagyobb kárt okoz a földön fészkelő madarakban, a fészkek tönkretételében – és itt most NEM kizárólag csak a fácánról beszélek – mint az eddig legkártékonyabbnak tartott róka!

FOTÓK: Blaumann Ödön

Egyáltalán nem érdekel, hogy a Natura 2000 ún. „jelölőfaja”, lehet, hogy Európában kevesebb van, mint 30 éve volt, azt viszont – gyakorlati tapasztalattal és nem írásztali aktakukacoskodással – állítom, hogy ha egy területen 200 hektáronként él és költ egy barna rétihéja pár, akkor az már elviselhetetlen károkat okoz a földön fészkelő mind a vadászható, mind a védett madarak állományában! Akkor ennek a fajnak az állományát igenis gyéríteni szükséges arra a szintre, amit jelenleg a fajjal csak elméleti szinten foglalkozók állítanak! Mert ez töredéke a valóságnak. Őszintén szólva, ezért semmi kézzelfogható, gyakorlati eredményt nem várok a természetvédelem és a vadászat közösen végzett védett faj monitoringozásától sem. Az – szerintem – nem monitoringozás, ha 2-300 négyzetkilométerenként egy monitorozó ember egy évben három órát eltöltve számolgatja az általa látott madarakat. Ennek lehet ugyan tudományos elismertsége, de a gyakorlati jelentősége nulla, értelme semmi és csak arra jó, hogy erre néhányan tudós

ábrázattal hivatkozzanak doktori disszertációjuk védelme során! Több napig tartó, az adott faj szaporodási idejében, sok száz fős résztvevővel végzett, különböző adottságú mintaterületeken tartott vizuális számbavételt követnie kellene egy jelentős számú (nem öt, hanem minimum ötven, de inkább több!) minta-gyomortartalom vizsgálatának! Ez már komoly tudományos erővel bírna, amelyre bizvást lehetne alapozni a későbbi döntéseket! Az eddig hozott irányelvek, döntések mögött kizárólag az egyéni és jól képviselt lobbierdekek és nem komoly szakmai munka által kikövetelt megállapítások voltak!

Vajon miért nem áll érdekében egyetlenegy természetvédelemmel foglalkozónak sem ilyen módon megalapozni egy döntést? Legfeljebb nem lenne tovább „jelölőmadarunk” a barna rétihéja... Szerintem a haris – amit ugyanúgy fogyaszt, mint a fácánt – számomra sokkal jobb ötletnek tűnik.

FARKAS LÁSZLÓ

farkas.euohunt@globonet.hu

Mennyi jut a tortából?

										Összes	Magyarország aránya
Nagyvad	Horvát.	Szlovénia	Szerbia	Szlovákia	Ausztria	Csehország	Lengyel.	Románia	Magyar.		
szarvas	2500	4600	1000	19300	50 700	18 500	46 000	1074	41 100	184 774	22,24%
dám	–	–	600	4200	500	8600	3500	555	10 800	28755	37,55%
őz	11 400	34 700	10 000	22 400	253 800	118 800	157 000	7457	88 600	704 157	12,58%
muflon	–	–	200	5600	1800	6300	–	–	3400	17 300	19,65%
vaddisznó	18 200	6900	15 000	38 900	30 200	78 000	226 000	13 787	112 400	539 387	20,83%

Apróvad											
mezei nyúl	21000	2600	90000	12 000	121 000	47 300	429 000	–	91 800	814 700	11,3%
fácán	64 000	30 000	150 000	88 700	103 000	484 000	147 000	–	308 000	1 374 700	22,4%
fogoly	–	2100	15 000	–	9300	–	30 000	–	2200	58 600	3,8%
adatok éve:	2009	2005	2006	2005	2009	2006	2008	2008	2010		

A rendelkezésre álló adatok alapján készült összeállítás

Ki gondolná, hogy manapság milyen nehéz a terítékadatokat összegyűjteni? A különböző országok eltérő adatgyűjtési és feldolgozási módjai, szakmai szervezeteinek különbözőségei, az önálló megyei és tartományi rendszerek és egyebek miatt a terítékadatokat nem is közlik összesítve minden évben. Magánkapcsolatok alapján, magánlevelezésekből és prof. dr. Csányi Sándor segítségével végül – több hónap alatt, nagy nehezen – összeállt a kép, amelyből viszonylag jól megállapítható a „helyiértékünk”, vagyis a részesedési lehetőségünk a képzeletbeli tortából. Ha nem is naprakészen, de összességében a tendenciák jól kiolvashatók, egymással összevethetők és évente – ha csak valami természeti csapás nem jön: árvíz, földrengés vagy más természeti katasztrófa – akkor a terítékadatokat nem változnak, a tendenciákat illetően egymással összevethetők.

A bérvadászat aránya hozzávetőlegesen 30 százalék, az is a nagyvadfajok esetében tróféas vadra vonatkozik. Ahol kisebbek a vadászterületek és dominál a magántulajdonhoz kötött vadászati jog, ott kisebb, vagy akár teljesen hiányzik is a bérvadászati lehetőségek kínálata. Tehát az országos terítékadatokból egyenesen nem következik még a felkínálható „árualap” bővülése, mert a vadászati lehetőségekkel nagyobb részben a vadászatra jogosult maga hasznosítja, vagy térítésmentesen, reprezentációs célokra használja fel.

Ez a jelenség nálunk is egyre inkább terjed, és évek óta nő azoknak a vadászatra jogosultaknak a száma, ahol bérvadászt egyáltalán nem fogadnak. A bérvadászati lehetőségek sokkal inkább láthatók a hirdetési „piacon”, amelyeket az érdeklődő bérvadászók a szakfolyóiratokban, az ismert szervezőirodák honlapjain, illetve már egyre inkább az interneten találhatnak meg. Mindezekon kívül évtizedes tradíciókon alapulnak az idény elején – éppen a jelen időszakban – a Nyugat-Európában rendezett vadászati szakkiállítások, ahol a vadászatszervező irodák saját, vagy közös standokon, látványos külsőségek között és referenciaanyagok, szórólapok alapján kínálják az érdeklődők számára teljes körű szolgáltatásokkal a különféle vadászutakat, mind az európai, mind az újvilági és egzotikus

vadfajokra, a világ minden tájára. Bár az elmondások szerint egyre kevesebb számban, de a közvetlen szerződés-kötésekre is sor kerül. (Salzburg, Düsseldorf, Madrid stb.) Az árak éppen a közvetlen kapcsolatok alapján nemegyszer személyre szabottak, közös megegyezéseken alapulnak. Ám, mivel ilyenkor a vadászatszervező cégek egymást is éberrel figyelik, az árak között egérvető különbségek nemigen találhatók. A közelmúltban a legnagyobb tengerentúli seregszemlén – Renóban is – próbálkoztak pozíciókat kiharcolni hazai cégek, de a remélt siker elmaradt, bizonyos a merőben eltérő vadászati kínálati és tróféabírálati rendszere miatt. Sok esetben – és igény szerint – kapcsolt idegenforgalmi szolgáltatásokkal igyekeznek ezeket a vadászkiutakat – több, kevesebb sikerrel – egyedivé tenni. A világválság jelei – természetesen – a vadászati piacán is egyre keményebben érezhetők. Ma már a hazai vadászatszervező vállalkozások közül csak igen kevesen engedhetik meg maguknak a kiállításokon való önálló részvételt. Azon kevesek, akik az elmúlt években több ilyen kiállításon is részt vettek, és minden tőlük telhetőt megtettek azért, hogy vevőt találjanak a hazai kínálatra, egybehangzóan állítják, hogy alaposan ráfizetnek ezekre a marketing utakra. Talán soha nem kellene jobban valami állami segítség a reklámra, propagandára, országimázs bemutatásra, mint éppen most. Annál is inkább így van ez, hiszen a vadászati céllal beutazó külföldi egy sor más idegenforgalmi szolgáltatást is igénybe vesz, ráadásul olyan helyeken, ahová más céllal külföldi fizetővendég egyébként a lábát nem tenné be. Ezzel a vadászati igen jelentősen hozzájárulhatna a vidék fejlesztéséhez, bizonyos területeken pedig szinte kizárólagos lehetőséget biztosítana. Bár az elmúlt évek során számtalan csábos ígéret hangzott el az országot népszerűsítő kiállítási „megjelenések” hivatalos támogatására, azonban mindeddig ez – sajnos – írott malszt maradt. Összességében tehát elmondható, hogy – ha ránézünk a „tortánkra” – a helyezéseink a jelenleginél bizvást sokkal nagyobb lehetőségeket sejtetnek, mint amennyit jelenleg kihasználunk.

H. Zs.

Szokatlan szalonkás eseteim

A SZALONKA „fogalom”, „akivel” minden megtörténhet, sőt annál még több is! Több ezer barangolásom alkalmával tapasztaltam néhány számomra szokatlan szalonka-esetet.

Többször találkoztam furcsa körülmények között szalonkával. Egyik tavasszal Budapest belvárosának magas körülkerített játszótérén (József Nádor tér, V. ker.) szorult meg szegényke. Máskor a fővárosi várkerület Batthyány u. 46. ház harmadik emeleti lakásának balkonjáról láttam estefelé a szemközti telek csekmetjéből (a mai Hattyú ház helye) felemelkedő szalonkát.

Húsvétkor, a Kiskőrös közelében fekvő Páhi határában, kosárlabdapályányi erdőcskéből húzott ki este a szalonka a pusztára.

A Pilisben, a Hosszúhegy alól, tavaszi húzás után este hazaindulva, a telihold tányérja előtt tucatnyi szalonka repült egy csapatban alig 15-20 méter magasan délről északnak.

Ősszel meglepett, amikor estvéledve hazafelé sétáltam, a Lánchíd pesti hídfője és a pillér között az úttest felett 15-20 méter magasan több tucat szalonka húzott a Duna vonalában északról délre.

Rendkívüli eseteknek számítottak a szalonkafészkek megtalálásai. Ősagárd határában, Zsukmában, Zalában, Miklósfá határában Szaplányosban, és a Pilisben az Ispánhegyen. Fészke úgy beleolvad a környezetbe, hogy szinte lehetetlen észrevenni, minden alkalommal az önfeláldozó tojó béna vergődése keltette fel a figyelmemet. Zsukmában később csibéket is láttam.

Néhány meglepő esetem vadászat közben is történt. Önmagában már a szalonka megpillantása, lövése és megtalálása is nagy esemény, amelyek közül kétségkívül a legszerencsésebb a négy szalonka-dublémt volt.

Láttam „keresztcsőrű” szalonkát, s amikor lövés után felvettem, még akkor is keresztben a csőrében volt egy hatalmas meztelen csiga. (Azóta nem lelkesedem a szalonkabelsősgéből készült „dreck” ingyencségért.) Előfordult, hogy lelőtt szalonkámat egy róka kapta fel, s már ugrott is el vele, amikor a másik csővel ottmarasztaltam. Volt, amikor lövésem hatalmas tollfelhőt eredményezett, s a szalonka – egyik állandóan zríkáló cimborám szerint – meztelenül repült tova.

Hárman lepődtünk meg, amikor cimborámmal közösen lőtt szalonkánk a húzás utáni beszélgetés és bemutatás közben

a tarisznnyából repült el. Máskor a már felvett lőtt szalonkám a vadásztársam fiának kezéből repült el, amikor húzás után a többieknek mutogatta.

Legkorábban, pocsek idöben, március elsején, egyszer hóviharban, egyszer pedig hideg, orkán erejű szélben löttem szalonkát. Többször esett be a hóba úgy a szalonkám, hogy csak a farka vége állt ki. Legkésőbb április 20-án (mert akkor még lehetett), a Mártonrét felett, az Ördögszikláknál, a késő esti holdfényben löttem húzó szalonkát. Legkeservebb szalonkatavasom egy őszi vad-disznóbaleset után történt, amikor lebényt lábbal, többhónapos kórházi kezelést követően rendszeresen vadásztársaim cipeltek ki és állítottak le – az Isten áldja meg őket!

Nagy meglepetéseket a löttem szalonkák megtalálása okozott! Legtovább, több mint két hétig, a Pilisben, a Hosszú hegy lábánál, egy hóval teli, ágakkal fedett gödörben feküdt a szalonkám, mire végre megtaláltam. Hasonlóan hosszú idő után találtam meg Miklós Laci bokor tövébe fúródott szalonkáját, amelyet valamilyen kisragadozó szét-tépett, s csupán a fejét, illetve néhány tollát hagyta meg. Rengeteg keresés után, egy régi magasles kosarában találtam meg egy másik elveszettnek hitt szalonkámat. Előfordult, hogy azért nem leltem meg a lelöttem madarat, mert jelként a leesés vélt helyére dobtam gyorsan a kabátomat és sehol sem leltem a szalonkát, mivel az a kabátom alatt volt. Máskor a Szalonkaforrás melletti kefesűrű kökényesbe és vadrózsásba esett a szalonkám, s „hála” a húsevőknek, csak a fejét s néhány tollát hagyták meg. Legtávolabbi megtalálásom a rálövés helyétől több száz méterre volt, amikor a völgy alján, egy friss erdősítésben, kiterített szárnyal a földön feküdt a madaram.

Legnagyobb szalonka-elismerésem az volt, amikor a FEHOVA-n összefutottunk soproni vadászbarátaimmal, akik elújságotlák, hogy dr. Bence Lajos professzor úr - nekünk csak szeretett Lajos bácsi - betegágýában a „Szalonkavaráz” című könyvemet olvassa. Nagy esemény volt a Pilisi Szalonkanyitány rendezvény, amikor messze földről érkező vendégek ünnepelelték a vadászkiéletet. Ilyenkor adták át a szalonkázásért legtöbbet tett vadászok részére a „SZALONKATÁL” elismerést (egyszer én is átvehettem), majd a Pilisi Parkerdő Részvénytársaság gáláns gesztusként a résztvevőket meghívta esti szalonkázásra. Nem kisebb rendezvény volt a „Szalonkázáró” ünnepe, amikor a húzás után megbeszéltek az aktuális kérdéseket, átadták a legtöbb szalonkát löttem vadász részére a „SZALONKA KIRÁLY PILIS” trófeát (hétszer kaptam meg), s a rendezvény kötetlen ünnepeleléssel folytatódott. Egyik ilyen záró rendezvény után, már a fővárosban, hajnal felé hazatartva, a rendőrájárók a Mária téren igazoltattak, s egyből nekem szegezték, hogy „maga is a Pilisben szalonkázott?” Kisült, hogy az egész környék hazatérő szalonkázóval volt tele.

A legszomorúbb akkor lettem, amikor be-tiltották a szalonkázást! Ezután is minden nap lestem – puska nélkül – a SZALONKÁT – csak itt belül valami elszakadt.

Dr. Bán István

ILLUSZTRÁCIÓ: Kovács Tibor

Mentés a jég fogságából

A nagyvad általában kerül a nagyobb vízfelületeket borító jeget, ám megriasztva választhatja ezt a menekülési útvonalat is. Ez történhetett január 28-án Zala megyében, a Pacsai Vadásztársaság területéhez tartozó nagyhorváti halastavaknál, ahol három süldő tévedt az épphogy befagyott tó jegére. A mindössze 5 centis jég beszakadt a három állat súlya alatt, így életveszélyes csapdába kerültek. A méteres vízben a disznók nem tudtak a jégre kikapaszkodni és csaknem 24 órán keresztül a hideg vízben voltak. A másnap kikerkező hivatásos vadászokat a három disznó síró hangja fogadta. Közelve látszott jégtől felsebzett, vérző orruk is. Egy könnyű csónak segítségével és szögves végű csáklyákkal tudták őket megközelíteni a csónak alatt isleszakadozó jégben. Nagy nehézségek árán sikerült mintegy 50 méteres hosszúságban egy jégmentes „csatornát” nyitni a part felé. A végkimerülés határán lévő, ám a csónakot így is derekasan támadó fekete csuhásokat csak ügyel-bajjal lehetett a part felé terelni. Több órás küzdelem után a két hivatásos vadász, Leposa József és Varga Gyula vadmentési akcióját végül siker koronázta. Persze felmerül a kérdés, hogy a továbbiakban hogyan vészelik át a beköszöntött téli hideget és az esetlegesen fellépő tüdőgyulladást?

Mindenesetre újra bebizonyosodott, hogy a vad sorsát szívükön viselő szakemberek nem mindig a könnyebb megoldást választják – ami jelen esetben az állatok lelövését jelentette volna – hanem megpróbálták a vad segítségére lenni.

Rékasi Csaba

Jégtörők, még az öt centis jég is keményen ellenállt

Egy kis nádolt átmeneti menedéket nyújtott

Az ember akkor is ellenség, ha segíteni akar

Úszás az életért

Ritka terelés – csákjával

AMIKOR A MÁSODPERCEK SZÁMÍTANAK

Z6 – 2. GENERÁCIÓ. AZ EREDETI TÖKÉLETESÍTVE

A Z6 céltávcsövek jól bevált fölünyes optikai 6-szoros nagyítását egy karcsú design kialakításával és új funkciókkal egészítettük ki: a ballisztikai és parallaxis tornyok mindennapi használathoz igazodó mechanizmusai optimalizálják a kezelést, és a megvilágított célkeresztet automatikusan kikapcsoló rendszerrel kiegészített SWAROLIGHT technológia növeli az elemek élettartamát.

SEE THE UNSEEN
WWW.SWAROVSKIOPTIK.COM

SWAROVSKI OPTIK KG
Tel.: +43/5223/511-0
info@swarovskioptik.at
facebook.com/swarovskioptik

SWAROLIGHT
SWAROCLEAN

ÚJ
KARCSÚ ALAK
OPTIMALIZÁLT
KEZELÉS

SWAROVSKI
OPTIK

Ficsor Autóház Kft.
1106 Budapest, Fehér út 7. • H-P: 8:00-18:00, Sz: 9:00-13:00
Tel.: 06 1 260 11 22 • Fax: 06 1 262 66 10
E-mail: terepgumi@ficsor.hu • Web: www.ficsor.hu

Vadásztól Vadászoknak!

TEREKGUMIK ÓRIÁSI KEDVEZMÉNYEL!

2 olasz terepgumi-specialista gyár kizárólagos forgalmazójától Ahól eddig elakadtatok, ott most nem fogtok!

Simex Minta
Kaiman Terrain
BF Kécsig 13,5 mm

Nehéz terepre - sárba, Magyarországon egyedülálló 17-20 mm mintamélység

Kougar Country Kobra Trac

NIGHT VISION SLOVENSKO s.r.o.

ÉJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEK SZAKKERESKEDELME EXPORT-IMPORT

ÉJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEINKET A LEGKEDVEZŐBB ÁRAKON A LEGMAGASABB MŰSZAKI MINŐSÉGBEN FORGALMAZZUK.

Társ cégünk a magyar NIGHT VISION HUNGARY • Áraink a legversenyképesebbek
Megrendelésüket azonnal teljesítjük.

NIGHT STORM
Képfelbontási érték min.: 34-40 lp/mm
Látószög: 18 fok
Teljesen kompakt éjjellátó keresőtávcső.
Műanyag könnyű ház szerkezet.
Beépített infravörös segéd-megvilágítás.
Nagyítás 3,5x-es.
Vízmentes kivitel.

Akciós ára: 69.000 Ft

VÁLASZTÉKUNK KÖZÉP-KELET EURÓPÁBAN IS EGYEDÜLÁLLÓ.

Cégünk választékát folyamatosan bővítjük.
Forgalmazunk legalább 230 féle éjjellátó készüléket.

www.nightvision.hu Gondolja meg hol vásárol!

Legyen résen!
Figyelje reklámjainkat és weblapunkat!

MINDEN INFRAIGÉNYT MEGOLDUNK

TAKÁCS LÁSZLÓ cégvezető
06 70 200 7132

15 éves éjjellátó szakmai gyakorlattal, 7 éves tervezési és gyártási tapasztalattal rendelkezünk. Éjjellátók értékesítése nagy tételben is a világ bármely részére.

Az éjjellátók és az etika

Az éjjellátó eszközök használata mindennapos (illetve minden-éjszakai) a határőrségnél, a katonaságnál és a különböző kommandós alakulatoknál. Használatuk ellen – a bűnözőkön kívül – senki nem emel kifogást. Célszerűsége, a célpontot szinte vaksötétben is egyértelműen felismerhetővé tevő képessége indokoltá teszi alkalmazását a rendvédelmi szerveknél. Más helyzet azonban a civil szférában – ide tartozik a vadászat is – ahol a birtoklását, a használatát törvények korlátozzák, illetőleg tiltják. Tilos, de mégis sokan használják...

Az újabb, 3. és 4. generációs technikák nálunk hadieszköznek minősülnek, birtoklásuk bűncselekmény – annak ellenére, hogy a világ számos országában már szabadon megvásárolhatók. (Igaz, milliós nagyságrendű összegért). A régebbi, rendészeti szempontból már elavultnak számító 1. és 2. generációs eszközök civil birtoklását a törvény nem korlátozza, felhasználásukat azonban igen.

Mit ír elő a törvény a vadászatnál?

Az európai országok zömében tilos az éjszakai vadászat, így ott minden, a sötétben lövést elősegítő eszköz használata – beleértve a lámpát is – tiltott. Más a helyzet hazánkban, ahol ugyan csak két vadfajra (vaddisznó, róka) korlátozottan, de engedélyezett az éjszakai vadászat, sőt – külön engedéllyel – a puskalámpa használata is. Vannak megyék, ahol a vadászati hatóság a hatékonyabb vadkárrelhárítás érdekében egész évre megadja a vadászterületeknek a hagyományos, azaz látható fényt kibocsájtó reflektorok (mindegy, hogy az halogén, led, xenon égős vagy izzószálas) használatára az engedélyt. Ez azonban nem a puskalámpára, mint eszközre, hanem annak az adott vadászterületen való használatára érvényes.

A vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló, többször módosított 1996-os LV. törvény és annak végrehajtási rendelete tartalmazza az engedélyezett vadászati eszközöket, és súlyos szabálysértésnek minősülnek az alábbi eszközök használatai:

- e) az elektronikus optikai eszköz;
- k) elektronikus képnagyítóból vagy képátalakítóból álló, éjszakai lövésre alkalmas célzó-eszközök.

A vad eredményes elejtéséhez használható eszközök korlátozását már a hetvenes években megkötött Berni Nemzetközi Egyezmény vezette be, amelyhez hazánk is csatlakozott. Valamennyi éjjellátó

készülék azonban elektronikus optikai eszköz, mindegy, hogy maradéklézer-erősítést, vagy szemmel nem látható hullámhosszú (infra, lézer) reflektorral történő megvilágítást végez, mivel ezeket csak elektronikus eszközökkel lehet előállítani. Tehát nem csak az ily módon működő céltávcső, hanem az éjjellátó keresőtávcső is az!

Jogszerűség - ésszerűség

Ha már – mindegy, milyen címen – engedélyezi a jogalkotó a vadászati és a róka éjszakai vadászatát, az a legtöbb esetben a vadászok számára már nem csupán valami „lehetőség”, hanem egy jogszzerű vadkár-elhárítási kötelezettség is. A vaddisznók okozta károk ugyanis egyre nagyobbak, a hazai állományt – úgy tűnik – nemhogy veszélyeztetné a vadászat, hanem még a további folyamatos létszámnövekedés megállítására sem elegendő! A vadkárrelhárításra törekvő vadászatnál a vadászati hatóságtól kért és megkapott engedély alapján általánosnak és rendszeresnek mondható a puskalámpa használata. A reflektor célja, hogy a vadász egyértelműen felismerhesse, azonosíthassa a vadat és a bíráló utáni pontos lövés leadását elősegítse. Ez elméletben nagyon szépen hangzik, de akik rákényszerülnek a puskalámpa használatára, nagyon sokszor azt tapasztalják, hogy a disznó már a lámpa felvillanásának pillanatában megugrik. Különösen így van ez olyan területeken, ahol a lövőlágnál meg sem mozdul, vagy a megvédendő területre ki sem ér a disznó táplálkozni, vagyis „károsítani”, s a lámpázás miatt azonnali meneküléssel reagál.

Ha nem használják a lámpát, marad a holdvilág (ha éppen van), vagy a gyalázatosan rossz látási viszonyok között történő, valljuk be, nemegyszer bizonytalan lövés, a bizonytalanul látott, vagy – ami

még rosszabb – a látni vélt célpontra. A baleseti statisztikákban élenjárnak az ilyen körülmények között bekövetkezett halálos balesetek, tragédiák. Talán ez is az egyik oka annak, hogy a tiltás ellenére egyre jobban terjed a különféle éjjellátók használata.

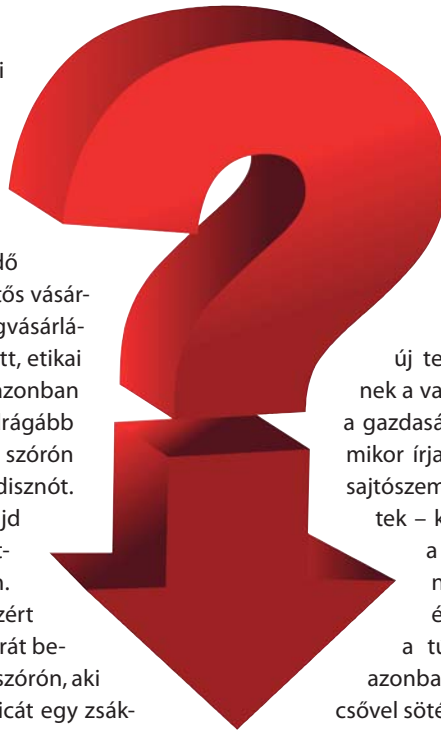
Egy vadászboltos ismerősöm – jó kereskedő lévén – többször megpróbálta rábeszélni tehetős vásárlóját egy minőségi éjjellátó keresőtávcső megvásárlására, amitől az mindig kategorikusan elzárkózott, etikai fenntartásaira hivatkozva. Egy alkalommal azonban feldúlva rohant be a boltba, és megvette a legdrágább modellt. Elmondta, hogy előző este egy erdei szórón ült, a felhőkön átszűrődő holdvilágnál várva a disznót. Egy idő után mozgást hallott a fenyvesből, majd kitolta magát egy sötét test a szóróra és hallotta, ahogy matat a kiszórt szemes kukoricában. Nem tudta eldönteni, melyik az eleje-hátulja, ezért mielőtt lőtt volna, kibiztosított puskája reflektorát bekapcsolta – és egy cigánygyereket látott meg a szórón, aki négykézláb állva a kezével söpörgette a kukoricát egy zsákba. A döbbenet elmúltával az első elhatározása egy éjjellátó beszerzése volt...

Az új vadászok tehetősebbje szinte automatikusan veszi meg a drága puska mellé a korszerű éjjellátó kereső- és céltávcsövet, vagy a „praktikusabb” elektronikus távcsőtoldalékat, így még a céltávcsövek cserélgetésével sem kell „bajlódni”. Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy sok ezer ilyen eszköz van már a hazai vadászjeggyel rendelkezők birtokában és használatában. Az meg már szinte „természetes”, hogy a húseladásra dolgozó, „igen jól” felszerelt „megélhetési orvvadászok” eszköztárában szinte az alapfelszereléshez tartozik...

A „belső” mérce

A múlt század elején komoly etikai viták zajlottak a nyílt irányzék vagy az akkor újdonságnak számító céltávcső használata körül. Van-e manapság még olyan vadász, aki megkérdőjelezi a korszerű fegyvertávcsövek létjogosultságát?

Könnyű annak elítélni az éjszakai vadászatot, aki olyan kiváló adottságú területen vadászik, ahol már lővilág előtt is meg lehet látni és el lehet ejteni a vaddisznót. „Olcsón” lehet etikai érveket felhozni azoknak is, akiknek a területe zárt erdő, így nincs is mezőgazdasági vadkárunk, mivel vadjuk a szomszédokhoz jár át – károsítani. Más a helyzet, ahol szükséges rossz az éjszakai vadászat. Olyan területeken, ahol csak a sikeres vadászat képes mérsékelni a kártételt, ahhoz a lehető legoptimálisabb biztonsági feltételeket célszerű megteremteni, azaz a vadásznak legyen módja a rizikómentes döntésre. (Persze az is döntés, hogy nem ló, de attól nem lesz kevesebb a károsítók száma.)

A lámpafény képességei messze elmaradnak az éjjellátó „tudásától”, de azt is tudomásul kell venni, hogy míg a lámpafényt észlelő vad elugrással tud védekezni, az éjjellátós céltávcsőnél teljesen kiszolgáltatottá válik. Ez sérti egyfelől a nemzetközi előírásokat, másfelől pedig a vadnak történő esélyadás etikai alapelvét is.

Tehát etikailag elítélhető ennek a viszonylag új technikai vívmánynak, az éjszakai célzó eszköznek a vadászati célzatú használata. Kérdés persze, hogy a gazdasági kényszer, a reális alternatívák hiánya ezeket mikor írja felül? Csak egy közeli példa: októberi lapunk sajtószemléjében adtuk hírül, hogy a bakafántos németek – kevés náció kezeli sarkosabban és merevebben a vadászetika kérdéseit – engedélyezték, hogy néhány területen a vadászok használhatják az éjjellátó céltávcsöveket, mivel már nem bírnak a túlszaporodott vaddisznó-állománnyal. wwEgy azonban biztos: egy jó minőségű éjjellátó keresőtávcsővel sötétben, rossz látási viszonyok között is sokkal korrektebb módon tudja elbírálni a vadász mind a vadat, mind a biztonságos lövés feltételeit, mint a hagyományos optikával.

Aztán az már a saját döntésére, etikai mércéjére van bízva, hogy a látottak alapján felveszi-e a puskát, vagy sem. Az meg a jogalkotó kompetenciája, hogy mi engedélyezhető, és mi nem.

A hivatásos vadászokat hasznos és érdemes volna éjjellátó keresőtávcsővel felszerelni. Őket a területellenőrzésnél, a róka és egyéb kártevők vadászatánál, megfigyelésénél, de – horribile dictu – még a lővilág határán túl kiváló bika megnézésénél, azonosításánál, s ezen információk segítségével az eredményesebb vadásztatásnál is sokban segíthetné. A tilosban járó rapszicok lefűléseinek lehetőségeiről már nem is szólva.

Természetesen ehhez a törvényt is ilyen irányba kellene módosítani, hiszen számtalanszor volt már rá példa, amikor az élet átlépett a lassan alkalmazkodó jogszabályokon. Hogy mást ne mondjak, miért csak a rókát szabad éjszaka is vadászni, a sokkal nagyobb károkat okozó aranyakált vagy a feltűnő gyorsasággal szaporodó borzot vajon miért nem? (Aki ugyanis manapság ezekre éjszaka rálő, az bizony a jogosulatlan vadászat vétségét követi el...)

Végső érvként szokták felhozni minden technikai újdonságnál, hogy vissza lehet élni a használatával. Aki vissza akar élni, az már régen beszerezte, és nagy valószínűséggel használja is az éjszakai látásra, a célzásra szolgáló elektronikák valamelyikét.

**Vitakozzunk rajta, kinek mi a véleménye?
Minden hozzászólást szívesen fogadunk,
az érdekesebbeket közöljük is a honlapunkon.**

Sorozat a golyós töltények újratöltéséről – 3. rész

Miután hírért vettük, hogy van esélye Magyarországon is a golyós löszerek újratöltésének, azonnal megkerestük Szajkó István urat, a hazai lőszergyártás és vizsgálat nemzetközi híró szakértőjét és szakíróját, hogy felkérjük: írjon lapunk számára egy sorozatot az újratöltés csínjáról-bínjáról, mindarról, amit az „újrátöltésről” érdemes tudni.

Előre kell bocsátanunk, a jelenleg érvényes rendelet szerint a löszerek újratöltése még bűncselekmény!

Az újratöltés költségei

Megszerezni a tudást, az alapismereteket a döntéshozás előtt érdemes. A legkisebb anyagi ráfordítás a tanuláshoz kell, ami kiemelt jelentőséggel bír a további költségekre, döntéseinkre, az eredményességre. Néhány könyvet (van bőven angol és német nyelvű, de megjelenik hamarosan magyarul is), amiben töltőtáblázatok vannak, vagy amiben a töltés művészetét és eszközeit tapasztalt mesterek írták le, érdemes mielőbb beszerezni. Ezekben megtalálható, hogy milyen löszerelemekből, milyen szerszámokkal, hogyan lehet a célnak megfelelő löszereket tölteni. A biztonságos, a fegyvernek sem ártó, jó szórásképet garantáló löszer összehozásához a ballisztika-tudomány idevágó alapjait ismerni sem mellékes, pontosabban fogalmazva, nem nélkülözhető. A beruházás első lépése tehát a szak-könyv beszerzése legyen.

(Sierra újratöltő könyv /angol/ ára: 40 euró, Wiederladen /német/ 500 oldal, sok ábra, univerzális, ára: 49 euró)

Ne kezdjünk mindent előlről, mert azt a fejlődést kell behoznunk, amelyet elődeink másfélszázad alatt már tapasztaltak, megtanultak, nekünk pedig tiltva volt, sőt az még ma is.

Mielőtt a leendő tanfolyamra beiratkozunk, döntsük el, mi a cél, amiért nem kevés anyagi áldozatot kell vállalni.

1. Tanulni és vizsgázni akkor is érdemes, ha valaki később nem készít majd egyetlen töltényt sem. Új ismeretek szerezhetők a löszerekről, fegyverekről, a vadász- és sportlövészeti ballisztikáról.

2. Az is célja lehet ennek a „jogosítvány” megszerzésnek, hogyha valaki a későbbi költségeinek a csökkenését reméli, vagy a jobb minőségtől várhatja majd a fajlagos löszerfogyasztás csökkenését.

3. Bővíteni lehet a vadászati szokásokat azzal, ha valaki rendszeresen jár a lőtérre, és nem csak a puskát belőni, ellenőrizni néhány hibázás után, de még esetleg kedvet is kap a versenyzésre.

4. A saját töltésű löszerrel két célt is el lehet érni. Gyakorlatból tudom, hogy jó löszert tölteni kikapcsolódás, hobbi, ami persze nem egy olcsó időtöltés. Ha viszont valaki „beindul”, a termékeit ki is kell próbálnia. Egyfajta versenyhelyzet jön létre, de megéri.

5. Egyik vadásztársam évente átlagosan mintegy 30 csülkös vadat, meg néhány rókát hoz terítékre. Van három különböző kaliberű golyós puskája. Az éves löszerfogyasztása nem igen megy 50 fölé. Minden löszervásárlás után legalább (100 db egy-egy sorozatból) 5-5 löszert lőtérre használ fel, ellenőrzi a találati pontot. Ha beru-

házna olyan szinten újratöltőnek, ami a saját fogyasztását szolgálná, úgy járna, mint én a kerti borászattal. Művelni hobbi, igaz, hogy nem olcsó, de ez sem volt ok a termékváltásra, mert a „saját termék” az egészen más, mint a vásárolt.

Költségek:

Lőszeralkatrészek

Mintának a .308 Winchester kalibert választottam. (Kedvelt a vadász-sportlövészetben.)

Hüvely	RWS	100 db	122 EUR - 1,22/db
Csappantyú	CCI-400	1000 db	36 EUR - 0,04/db
Lövedék	SIERRA 9,7 g	1000 db	303 EUR - 0,3/db
Lőpor	R 903	1 kg	104 EUR - 0,03/db

A hüvelyt 3-5 alkalommal lehet újratölteni, de csak akkor, ha megtartjuk a „javaslatot”.

A megengedett gáznomás (CIP) a .308 Winchester löszer esetében 4150 bar (415 Mpa, 60175 psi). A nagyüzemben gyártott töltények ennek minimum 15 százalékértékkel alatta vannak. Ebből az következik, hogy a gyári töltény hüvelye is újratölthető. Az újratöltőknek javasolt maximális nyomás: 4150 -20 százalék.

Az R 903 jelű lőporból 1 dobozban 450 gramm lőpor van (47 euró). Egy löszerbe mintegy 2,8 gramm az optimális töltet. Az adatokból becsülhető az anyagköltség, amely az összeállított .308-as Winchester kaliber esetén 1,6 euro/töltény. Megtakarítást érhetünk el, ha lőtérre olcsóbb, nem vadász-, hanem céllövészethez való lövedéket használunk.

Eszközök

A választék, kínálat áttekintése sem egyszerű. A gyártók közül az RCBS legyen a példa azért, mert ezt a márkát használtuk a lőporok vizsgálatára. A hüvelyeket nem töltöttük többször, mindig újat használtunk, mégpedig azokat az alkatrészeket, amelyeket a megrendelő is. (Ahogy mondják: „össze kell löni az alkatrészeket”).

Az újratöltés első műveletsora a kilőtt hüvely „rendbetétele”. A kicsappantyúzás, és a kívül-belüli tisztítás után a tiszta hüvely rendbetétele: kalibrálás, a megnyúlt hüvely hosszának visszaállítása, polírozás, majd új csappantyú beültetése. Kalkuláljunk a legegyszerűbb (olcsóbb) eszközökkel.

Az ábra az eszközöket és azok árát mutatja

A „8” jelzés hüvelyszáj-maró. A lőszer hosszának visszaállítására „9a” hüvelytartó a kaliberhez megválasztandó. A „9b” vezető az adott kaliberhez. A „12” szett a gyúlyuk tisztításához. A „13” hüvelyszáj kézi-maró, kívül belül. A „15” csappantyú beültető. A „14” csappantyú eltávolító.

A felújított hüvelyt polírozni is szokás, amihez a kínálat ebben is szinte áttekinthetetlen. Egy ultrahanggal tisztító legolcsóbb készülék sem felesleges, ami mindössze 40 euró.

A hüvely újratöltésre már alkalmas, a csappantyút beültettük. Lőpor-mérlegekből is nagy a választék. Olcsó készülékeket (mérleget) vásárolhatunk már 93 eurótól. Az automatikus mérő-töltő készülékek elérhetősége 105 eurónál kezdődik.

A lövedék beültetése. Ha csak legalább néhányat mutatnánk meg a legegyszerűbb kézi-töltők közül, majd profi készülékeket többet mutathatnánk, akár egy külön kiadvány is megtelne velük. Egy kezdő csomag 449 euróba kerül.

Vadásztársaságnak, sportlövő klubnak az ajánlatom pedig: egy XL 650 készülék összeállítása, amelynek akciós ára 890 euró. Társaságoknak pedig kiemelt ajánlatom még egy táborig, elemmel is működő, lövedék-sebességmérő készülék beszerzése 269 euróért.

Sebességmérő

Sorozatról sorozatra segít az optimális lövedéktömeg megválasztásában. A sebességszórás visszaigazolja töltőképességünket is. Kérdés, hogy tudunk-e versenyezni a gyári lőszerrel? A mért értékeket célszerű összehasonlítani egy akkreditált laboratóriumban, ahol „szolgáltatás” a nyomásdiagram felvétele és a tanácsadás is. A beruházás költségeinek első számbavétele megkönnyíti a döntést.

Azoknak a vadászoknak, akiknek lőszerfelhasználásuk évente 100 darab a gyári lőszerből, meggondolandó a készülékek vásárlása, semmiképpen nem tudják a gyárinál olcsóbban előállítani a töltényt. Akit viszont nem csak az anyagi okok csábítanak a házi töltésre, hanem a golyólövés gyakorlása, a „saját töltény” kikísérletezése, annak érdemes lesz elgondolkodni rajta.

Szerencsénkre a törvény nem tiltotta a vadászat céljára engedélyezett sörétes puskával a sportlövészetet, ezért nőtt a sportlövő vadászok tábora. Megfigyeltem, milyenek az eredményeik fácánvadászaton a sörétes sportlövőknél. Egyik szomszédom 1,2-1,5 db töltényt „fogyasztott” a terítékre került „vadvadkakasokra”.

Ha egyre többen készítünk golyós töltényt, akár a felére is csökkenhet a terítékre számolt fajlagos lőszerfogyás, és több vadat értékesíthetünk első osztályú áron. A lőtér pedig szedjük össze a kilőtt hüvelyeket, mert megéri. Számítsuk be a fenti kalkulációba, mert ez a legdrágább eleme a tölténynek!

Ha az otthoni töltény újratöltés már annyira elterjedt nem messze tőlünk, más országokban, akkor kimaradhatunk ebből? Nem hiszem.

Lőpormérős töltő - RL 550

 SZAJKÓ ISTVÁN
szajko.istvan@t-online.hu

A vadászképek meséi

„Mondd, bűvös Készülék: ily isteni / természet képet hogy tudsz festeni? / Üveglencséd oly csodákat teremtett” – írta egy ismeretlen szerző a XVIII. század végén a Camera obscuráról.

Szerkesztőségünk „a múltnak jövőt teremtő” akciójában keresve, összegyűjtene a régi vadászati témájú fotókat. Én most ezek közül kettőt mutatok be az olvasóknak. Redl fővadász fotója valamikor az 1830-as évekből, ami nemcsak vadászat-, hanem fotótörténetileg is páratlan. A fotótörténeti egyedülállósága abban áll, hogy az exponálás évtizedében még a heliográfia módszere volt a meghatározó, a dagerrotípiát csak 1839-ben ismertették a Francia Tudományos Akadémián.

A kép Redl Károlyt, a Lamberg birtok fővadászát mutatja az akkori kor vadászöltözetében, fegyverével, tarisznyájával, szolgálati hivatalát jelző pálcájával. Redl kedves, hű embere lehetett urának, gróf Lamberg Rudolfnak – akit jó néhány, napjainkban is kiemelkedőnek számító szarvasróféához juttatott –, mert az még Redl halálának évében, 1845-ben márványobeliszket állíttatott a Vértes egyik hegyoldalában. A legenda azt tartja erről a márványemlékműről: „ezen a helyen esett el a hű vadász a vadászokkal vívott harcban”, így is jelent meg a „Fejet hajtunk” című munkában. Redl

azonban nem vadászok golyójától, hanem valószínűbb, hogy mérges gombától, ágyban párnák között, hirtelen jött gyomorgörcsökben, a szentségek felvételével távozott az örök vadászmezőkre – legalábbis a csákkberényi plébánia anyakönyvében ez áll.

A másik kép vérbeli vadászfotó, négy puskás körüláll, térdel egy terítéken lévő szarvastehenet valahol a Vértesben, 1862-ben. Térdel br. Brenner Ágoston, jobbról balra gr. Lamberg Ferenc a vadászfestő, gr. Festetich Gejza és gr. Lamberg Rudolf, vállán híres puskájával. A fegyver puskművesi remekmű, ugyanis tulajdonosának évekkal ezelőtt egy hóföregetes napon lefagyott mindkét kezéről négy-négy ujj és csak a hüvelykek maradtak meg. Ezért úgy alakította át fegyvereit, hogy jobb oldalon egy tüske helyettesítette az elsütő billentyűt, ennek megnyomásával lehetett löni.

A képet lánya, Anna készítette, aki bakfis korától szenvedélyesen fotózott, férjével, Lamberg Ferencel igazi művész házaspárt alkottak, a férj festette a vértesi tájakat és annak szarvasbikáit, a feleség pedig fényképezett. Ikrényben laktak, ahonnan minden héten Bécsbe utaztak, operába, színházba, kiállításokra. Lamberg Anna végigfotózta az európai városokat, de számtalan portrét is készített, még Ferenc József is modellt ült neki. Munkáit albumok őrzik, amely most egy pillanatra kinyílt e lap olvasóinak.

Szabó Imre

Húsz év még nem történelem, de talán mégsem teljesen érdektelen, hogy annak idején mi foglalkoztatta a vadászokat? Az emlékek fölidézése még öt éves „ugrásokban” is valamennyire alkalmas egyszerű következtetések levonására, a tapasztalatok átadására és nem utolsósorban a „rácsodálkozásra”.

1992/március

A monopólium húsz éve változatlan, bár a vadászfegyverek bevizsgálására szakosodott Kézilőfegyver-vizsgáló Hivatal neve is, címe is, formája is megváltozott. Manapság már a 100 százaléban állami tulajdonú Polgári Kézilőfegyver- és Lőszervizsgáló Kft.-nél(!) „adózhattunk” fegyvereink műszaki vizsgájáért, viszont a Gyöngyös utcában kulturált körülmények között. Ami rendületlenül megváltoztathatatlán, az az egyeduralom.

Dr. Schamschula György – MDF-es országgyűlési képviselő, a Munkügyi Minisztérium politikai államtitkára, a Védegylet „erős embere” nyilatkozott a lapnak a készülő vadászati törvényről, a parlamenti vadászati lobbyról, a vadászat és a vadászok jövőjéről, az erdőgazdaságok „állami szerepének” törvénytelenességéről.

Hát igen, akkortájt ugyancsak zajlott a néhány elvakult erdész által kirobbantott, mesterségesen táplált erdész-vadász ellentét szítása és napirenden volt a „leszámolás” a régi, kommunista vadászokkal. Ennek szellemében készült a fegyvertartási, az egészségügyi és valamennyire a vadászati törvény is.

Nevek nélkül tudósítottunk egy olyan megbeszélésről, ahol vadászok és környezetvédők ültek egy asztalhoz, hogy egyeztessék álláspontjaikat a készülő törvényekről. Sajnos az idő, a történelem nem igazodtak a közös javaslatokhoz, az Alkotmánybíróság például sosem mondta ki, hogy a vadállomány az ökoszisztéma része és nemzeti kincs.

Egy egész oldalas összeállítást szenteltünk a vadászok orvosi vizsgálatát előíró szigorú rendelet „alkotóinak”, melyből kiderült, hogy a három hét alatt megfogalmazott szabályokról nem egyeztetett senki semmit a vadászokkal. Az Országos Munka- és Üzemegészségügyi Intézet főigazgató-helyettese legalább bevallotta, hogy egy rendelet megalkotásánál nem szokás az érdekvédelemmel az egyeztetés. Visszatekintve, ez az álláspont azóta sem sokat változott, fogadjuk el magyarázkodásnak, hogy a Vadászkamara és a Védegylet ezért nem tud/tudott változtatni az Európában ma is példa nélküli, a vadászokat sújtó orvosi vizsgálatokon.

A 24 oldalas, újságformátumú lapszámban Bán István a szalonkázó etiketről, Eördögh Tibor a vadászvizsgákon elhangzó vadásznyelv-bicsaklásokról, dr. Gazdag Ferenc a fácánállomány csökkenéséről írta le gondolatait és egy „csonka kerekasztalról” is olvasható összeállítás az élő nyúl értékesítésének helyzetéről.

S.O.S. volt a címe annak a segélykiáltásnak, amelyben legalább egy esztendőre bérelhető, telefonos irodát kerestünk, ugyanis az Agrobank- jogosan - ekkor tette ki a szűrünket a Nádor utcai irodából.

1997/március

Talán a legaktuálisabb „visszapillantás”, melyre 15 év elteltével már pontosan tudjuk a választ, hogy a FeHoVa jövőjéről elmélkedett Motorcza Gyula, az első három kiállítás főszervezője. Hát igen, az amerikai kézbe került és Naturexpora keresztelt FeHoVa valóban nem igazolta az előzetes elképzeléseket, veszteséges lett. Igaz, hogy a budapesti világkiállításnak lett volna a kísérő rendezvénye, de az EXPO – elmaradt. A kiállítás rendezésének a jogát az aggodalmait megfogalmazó szerző eladta, majd a bérleti díjjal jócskán tartozásba keveredett Naturexpo továbbpasszolta a Hungexpónak. Jó néhány évnek kellett eltelnie, hogy a Hungexpó Zrt. büszke lehessen a lassan nemzetközivé is váló vadász-, horgász-kiállításnak.

A vadgazdálkodás tervezésének rendszeréről, az üzemtervekről írta jegyzetét a felelős szerkesztő, Homonnay Zsombor. Az idősebb vadászok talán emlékeznek rá, hogy 60 napot kaptak az üzemtervek elkészítésére a vadászatra jogosultak, amit csak felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező szakértők készíthettek el. Jó bevételt jelentett és jelent ez tízevenként a tervezőknek, miközben sokan még manapság is megkérdőjelezik a tervezés alapjait, a tervek hitelességét, ami ugye a létszámbecslésre épül. Az üzemtervekre szükség van, ezt a vadállomány védelme megköveteli, az üzemtervek betartásának ellenőrzésével lehet korlátozni a vadászterületek kizsigerezését, a populációk fennmaradását.

Ha március, akkor elmaradhatatlanok voltak – merthogy voltak – a szalonkáról, a szalonkázásról készült anyagaink. Szalonka volt a címlapon, Magyar Ferenc felvétele, aminek az a története, hogy rajta kívül még legalább hárman készítettek fotót a „Dzsrorszinak” becézett sebzett, de életvidám sztár-szalonkáról. Több évig „éltünk” ezekből a szalonka-fotókból.

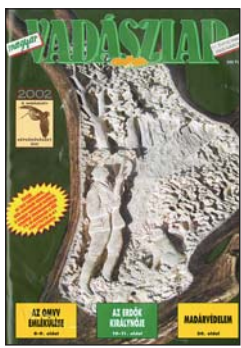
Szalonka-érdekeségekről hozott híreket Franciaországból Fluck Dénes, a „szalonkák atyjáról”, a Svédországban élő Máriaassy Pálról írt portrét Kovács László, az árverésre bocsátott Kovrig Miklós festmény témája a szalonkahúzás volt, Dúcz László novellája is a szalonkázáshoz kötődött, és egész oldalas színes fotón volt látható Balogh Péter hangulatos, szalonka-vadászatot mutató tollrajza, akiről – születésének 50., halálának 15. évfordulóján a művészportréban Bányai József emlékezett meg.

Semmit nem érdemes félkézrel csinálni! – ez a mondat lett a címe annak az interjúknak, amit Rakk Tamással, a Verga Rt. elnök-vezérigazgatójával készítettem és ami – sosem tagadtam, a barátomnak - azóta is vallott, mindenre érvényes ars poétikája. Nemrég közösen „újrólolvastuk” az interjút, nem sokat kellene változtatni rajta!

2002/március

A hölgyek, a szalonkák, az Országos Magyar Vadászati Védegylet „születésének” 120 éves ünnepe, az oktatás és a továbbképzés helyzete, a hivatásos vadászok formaruhájának keszthelyi bemutatója és az internet használata... nagyjából ezek voltak a lapszám központi témái.

A városligeti Vajdahunyad-várban Mádl Ferenc köztársasági elnök köszöntötte az emlékülés résztvevőit, Dieter Schramm, a CIC elnöke, Blaž Krže, a FACE alelnöke mondott beszédet és Marián Lipka, a Szlovák Vadászszövetség, valamint Székely László, az OMVV elnöke együttműködési megállapodást írtak alá. Látványos külsőségek között, az alapító elnök, gróf Nádasdy Ferenc külföldön élő leszármazottja díszes zászlót ajándékozott a jubiláló szervezetnek. A Nemzeti Vadászrendet dr. Sterbetz István, Rácz Gábor és Pechtol János vette át.

A hónap madara a szalonka, az erdők titokzatos királynője, amelyről sosem tudunk/tudunk eleget írni. Ebben a számban – a címlappal együtt, amely Németh János csontfaragásának reпрója volt – nyolc anyag foglalkozott a szalonkázással.

De március – a nőnap miatt – a hölgyvadászoké is, erről szólt a szerkesztői jegyzet, az interjúban két fiatal „hivatásos” vadász hölgy mondta el vadászati elkötelezettségét, Békés Sándor a mezőberényi – 15 éve vadászó – Vértés Katalinéhoz látogatott el... szóval rendesen „adtunk teret” a vadászó hölgyeknek, érlelődött a Diana Vadász hölgy Klub megalakításának gondolata.

1997 tavaszán nagy port vert fel a tatai szarvas-mészárlás híre, amikor hét állami gazdasági vezető és dolgozó „terítékre hozott” és „eltulajdonított” egy egész szarvasbika-csapatot. A másodfokú ítélet indoklását iránymutatónak lehetne/kellene azóta is tekinteni, annak ellenére, hogy a tettesek megúszták pénzbüntetéssel és miután a pénzbüntetést kifizették, visszakaphatták a fegyvertartási engedélyüket és vadászjegyet is válthattak.

Tüske rovatunkban szintén a büntetések igazságtalan és aránytalan mértékével foglalkoztunk.

Egy vadászt egyetlen nyári lúd véletlen lelövése miatt – gyorsított eljárással – fél millió forint pénzbüntetésre és két év felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték. Egy tetten ért orvvadász pedig három özsuta elejtéséért és ellopásáért 35 ezer forint pénzbírságot kapott. A vadász kötelező felelősség és balesetbiztosítás nem terjed ki a védett állatok gondatlan elejtésére, viszont kiterjed a vadász baleseti halálára, amit 200 ezer forintra taksálnak. Jó arány. Nálunk a legfőbb érték a nyári lúd... állapította meg HoZso.

2007/március

Plusz 4 oldallal kiegészítve látott napvilágot ez a szám, a címlapján – hogyhogy nem – Blaumann Ödön szalonkafotójával. A négyből egy oldalt a saját reklámunkra használtunk fel, beharangoztuk a 150 éves sajtótörténeti kiállításunkat, meghirdettük a magyar vadászok első Nagy Hazai Beolva-showját és meghívtuk egy szerkesztőségi vacsorára Olvasóinkat.

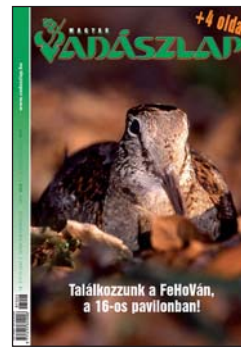
A sajtótörténeti kiállítás nagyszerűre sikeredett, a vacsora és a „beolva-show” finoman fogalmazva „nem jött be.” Február 10-étől működtettük a szalonka-centrumot, ahol a szalonkák érkezésével,

vonulásával, húzásával, elejtésével, megfigyelésével kapcsolatos üzeneteket fogadtuk. Március 10-ére írtuk ki a Pilisi Szalonkanyitány találkozójának napját és 15. alkalommal hirdettük meg a Szalonka Dublé Díjat.

Dupla terjedelme lett a 13. oldal rovatunknak, dr. Végh Endre, „gyakorló háziorvos és sportvadász” az egészségügyi miniszter új egészségügyi rendeletére reagált, amely a lőfegyverviselés és tartás, valamint az alkalmasság megállapításának szabályait tartalmazta. Természetesen a jogszabály alkotói ismét nem kérdezték meg a vadászokat, ezért került a rendelkezésbe például olyan előírás, hogy a vadász köteles kétségbe vonni a saját alkalmasságát és orvoshoz rohanva alkalmatlanná nyilvánításért folyamodni.

A szalonkáról szóló összeállításunk bevezetőjében írja –som (Somfalvi Ervin), hogy „Remélem, nem csak számomra boldogságforrás a vadászat(is), de ha létezik rangsor, akkor nálam előkelő helyet foglal el a szalonkázás semmihez sem mérhető varázsa.” Ehhez az életérzéshez csatlakozott Szarka János „Téltemető” írása, Vida Gusztáv „Mint a lepke...” novellácskája és Dúcz László: Csonka csoda tárcája.

A királynő apródjai gyűjteményünkben a Baranyai Szalonkavadász Egyesület, a Hrabovszky János nevéhez kötődő „Békés” szalonkázók, a makói Marosmenti Vt. szalonka-klubja, valamint a két zalai szalonkázó klub, a tudományos kutatásban is részt vevő Zala Megyei Szalonkavadászok Klubja és a Göcsej Szalonkaklub mutatkozott be.

A keszthelyi vadászati kiállítás fő preparátora, Monostori János a szalonka preparálásához adott hasznos tanácsokat.

A 150 éves sajtótörténeti kiállításához kapcsolódott dr. Ádámfi Tamás „Törédékek” sorozata, melyben az 1858. és 1919. közötti vadász sajtó publikációival foglalkozott, dr. Csiák Gyula pedig Bársony Istvánról, a természetírás aranytollú mesterről szolgáltatott újabb ismereteket.

Szollár András a méretre agyazás fontosságára hívta fel a figyelmet és azt javasolta, hogy évente érdemes ellenőrizni a sörétes fegyverünk agyazását, mert így jobb, pontosabb lövésekre van esélyünk.

Már öt évvel ezelőtt jelezte és javaslatokat is tett a gerendási Farkas László, hogy a fácán természetes szaporulatával baj van és a vadászatok számát radikálisan csökkenteni kell. Meggyőződésem – írja cikkében – hogy a vadnak majdnem fontosabb a nyugalom, mint az, hogy elegendő táplálék áll-e a rendelkezésére...

Rendszeresen visszatérő tavaszi témánk, hogy meg kell tervezni, szervezni és finanszírozni a vadföldek művelését, mert – mint Homonnay Zsombor cikkének címe is tanúsítja: A vadföld nem „vad föld”. Nem az élőhelyek romlásán kell szakadatlanul keseregni, hanem ha valaki akar, tud is ellene tenni – szögezi le írásában.

Valami hasonló gondolatsort fogalmazt meg jómagam is „Szánalmas” című jegyzetemben, javasolva egy képzeletbeli „vadásztükröt” használatát, amelyben a valódi önmagunkat láthatnánk meg. „Mert nem várhatunk segítséget a külső erőktől, a hatalom bennünk van, csak akkor van remény a változtatásokra, a változásra, ha teszünk is érte valami csekélységet, és ne feledjük: „az ültetés a gyomlálással kezdődik!”

A hírek között bújt meg egy képalírás, hogy az SCI januári kongresszusán adták át Hidvégi Bélának a Világ Vadásza Gyűrű Díjat, amit rajta kívül csak egy vadász érdemelt ki eddig Európában! **-dor**

Vadászatról, vadgazdálkodásról szóló cikkek szemléje

Hírek a nagyvilágból

Wild-Hund Megkímélt rókák

Észak-Rajna-Vesztfáliában a (zöld) környezetvédelmi miniszter utasítása alapján ezentúl tilos az úgynevezett „erdővédelmi” vadászatokon a rókák elejtése. Az indoklás szerint a vadászat elsődleges célja az erdő biológiai egyensúlyának fenntartása, a csülkös vad számának szabályozása. Ebben az összefüggésben pedig a zöldek érvelése szerint a ragadozó életmódot folytató róka kifejezetten pozitív szerepet játszik.

Forrás: Wild und Hund, 2012. 2. szám

BigGameHunt Kontroll

Túl sok a jávorszarvas az amerikai Kolorádó államban. A helyzet már annyira siralmas, hogy a hatóság farkasok betelepítését is tervezte. A javaslat szerint egyenest a Yellowstone Nemzeti Parkból hoznák az ordasokat Kolorádóba. Az abszurdnak tűnő megoldás legnagyobb problémája a farkasok későbbi kordában tartása lenne, amely számos államban óriási probléma. Az ügyben előrelátólag 2014-ig nem várható érdemi döntés.

Forrás: Biggamehunt.net, 2012. 01. 31.

Zavaros zavarók

A 64 hektáros saarbrückeni temetőben garázdálkodó vaddisznók megregulázásának követelésével, a környékbeli lakosok aláírásgyűjtésbe kezdtek. Miután beszerezték a temetőben történő vadászathoz a szükséges hatósági engedélyeket, azonnal akcióba léptek az állatvédők és a rendőrségi biztosítással rendezett vadászatot próbálták megzavarni. A hírek szerint az állatvédők a büntetőfeljelentést fontolgatják kegyelet-sértés címén.

Eladó bűntanya

Az Észak-német Rádió jelentése szerint közel egymillió euróért cserélt gazdát Erich Honecker, az egykori NDK teljhatalmú kommunista diktátorának a Drewitzer See-nél álló szerénytelen vadászháza. A pártállami

vadásztanyát a holland Van der Valk, egy szállodaiiparban érdekelt cégcsoport vásárolta meg.

Forrás: Deutsche Jagdzeitung, 2012. 2. szám

Medvét csak nagyöbűvel

Grúziában betiltották a medvék kispuskával való elejtését, de a söréteseket illetően is változtattak a szabályozáson, mert csak legalább 5 milliméter átmérőjű söréttel töltött patronnal szabad medvére löni. Az Energiaügyi és Természeti Erőforrás Minisztérium rendelete megtiltotta a medvevadászatot az állami természetvédelmi területeken és a nemzeti parkokban, valamint a városok közigazgatási területein belül. Ezenkívül tilos elejteni bocsokat és a bocsokat vezető anyamedvét.

Forrás: vintrophy.com, 2012. 01. 10.

Humánus farkascsapda

Sajátos csapdát fejlesztett ki egy vadász Oroszországban, az irkutszki területen. A Bajandajevszkij járásban minden télen nagy gondot jelent, hogy farkasfalkák rohanják le a területet. Jurij Szokolcov, a 76 éves, tapasztalt farkasvadász csapdájában a fogak helyett egy nyílás marad. Itt nem sérül sem a csont, sem a hús, és a vad sem érez erős fájdalmat, nem rágja le a lábát, és nem menekül el úgy, mint a klasszikus lábfogó csapóvasak esetében. A találmányt Szokolcov szabadalmaztatta. A járás vezetése annyira díjazta ezt az innovációt, hogy az öreg vadászt egy „Burán” típusú hó-terepjáróval és 100 liter üzemanyaggal ajándékozta meg.

Forrás: zatrofeem.ru, 2012. 01. 30.

The Telegraph Víz helyett elefánt

Elefántokkal akarják megfékezni ausztrál kutatók az Észak-Ausztráliában jellemző bozótüzeket, amelyek a száraz, sűrű fűszőnyegen könnyen tovaterjednek. A kezdeményezés

a Tasmaniai Egyetem ökológusához, dr. David Bowman-hez köthető, aki szerint „fűpusztító gépekre”, mint például az elefántra vagy a rinocéroszra lenne szükség a helyzet kezeléséhez. Amint írta: - Tavaly Ausztrália középső tájain csaknem akkora egybefüggő tűzzel kellett megküzdenünk, mint Tanzánia területe.” Az elmélet kritikusai szerint az elefántokat azonban legalább olyan nehéz lesz „irányítani”, mint a bozótüzeket. Hasonló kísérletre Ausztráliában már volt példa, amikor 1930-ban óriásvarangyokat telepítettek be Hawaiiiról, hogy megfékezzék a cukornádtermést pusztító rovarokat. A vésszesen elszaporodott óriásvarangyok jelenlegi populációját kétbillióra becsülik.

Forrás: Telegraph.co.uk, 2012. 02. 02.

Utánpótlás

Honnan jön a vadászok utánpótlása? – tette fel a kérdést a Német Vadászati Védegylet. A kutatásban a brémai egyetem is részt vett, az első eredményeket pedig nemrég közölték. Eszerint mintegy 1500 ifjú vadász vett részt a felmérésen, amely során a foglalkozásukra, életkorukra, tapasztalataikra és képzettségükre voltak kíváncsiak. A résztvevők életkora átlagosan 35 év, nagy többségben elégedettek voltak a képesítési rendszerrel, bár többen megjegyezték, hogy több gyakorlatra volna szükség a lövészokokon és a gyakorló vadászterületen. Ismét nőtt a vadász hölgyek száma, minden ötödik résztvevő a gyengébb nemhez tartozik.

Forrás: Jaegermagazin.de, 2012. 02. 06.

1,4 milliárd forint vadászturizmusból

Fehéroroszországban – miközben gyarapodott a vadállomány – több mint 5 milliárd belorusz rubel (körülbelül 1,4 milliárd forint) volt a vadászturizmusból származó bevétel 2011-ben. A legtöbb pénzt a Vityebszki, a Breszti és a Mogilevszki erdőgazdálkodási egyesületnél hagyták a vendégek.

Forrás: ihunter.ru, 2012. 01. 27.

Postabontás

Minden bizonnyal sajtótörténeti érdekesség lesz a Gemenc Zrt. és szerkesztőségünk közötti levélváltás, melynek ehelyütt jóformán csak a helyreigazítási részét közöljük. Sajnos, nem egyedül álló P. Gábor terjesztéssel kapcsolatos reklamációja, akinek - és minden reklámálónknak - tisztelettel köszönjük a kitartását. Dr. E. A. ügyvéd úr levelét kizárólag terjedelmi okokból kényszerültünk megrövidíteni, amit fölvet - az új vadászok vadászati lehetőséghez jutása - mindennapos és „örökös” téma. Reméljük segítünk a nyilvánosság erejével...

Ilyen még nem volt!

A Magyar VADÁSZLAP 20 esztendő történetében még sosem fordult elő, feltehetően a magyar sajtóban is ritkaság, hogy egy 11 hónappal ezelőtt megjelent írásunk (2011/április, 158. oldal) miatt elnézést kérjünk és közöljük a helyreigazítást. A 2012/februári számunk 115. oldalán jelentettük meg a „Komoly változások” című összeállításunkat, melyet az Erdészeti Lapok mellékleteként az állami erdőgazdaságokat felügyelő Magyar Fejlesztési Bank Zrt. adott közre. Ebben – hivatkozva a 2011/áprilisi számban megjelentekre – azt írtuk, hogy a Gemenc Zrt. kikerült a negatív eredményt produkáló gazdaságok csapatából. Csonka Tibor, a Gemenc Zrt. vezérigazgatója baráti hangú levélben hívta fel figyelmünket a tévedésünkre, amelyet ezúttal igyekszünk korigálni: a Gemenc Zrt. az elmúlt másfél évtizedben eredményesen gazdálkodott és így természetesen 2009-ben sem volt veszteséges a működés eredménye. A világgazdasági válság és a sorozatos természeti károkozások sok esetben igen nehéz helyzetbe sodorták a Gemenc Zrt.-t, de ennek ellenére, az említett időszakban folyamatosan pozitív eredménnyel gazdálkodott a társaság. 2009-ben nem negatív, hanem pozitív 4,2 millió forintos eredményt realizált.

Mentségünkre legyen mondva: akinek a halálhíret keltik, az sokáig fog még élni.

Tisztelt Szerkesztőség!

Évek óta előfizetőjük vagyok, mert véleményem szerint az egyik legjobb vadászattal foglalkozó újság. Sajnos, az utóbbi időben egyre többet kellett reklamálnom azért, hogy nem érkezett meg időben a magazin. Már a terjesztő céggel is felvettem a kap-

csolatot, de ők mindent rendben találtak, ennek ellenére az újság még sincs a postaládámban. Ez nem egyedi eset, mivel az utcában nem csak én nem kapok újságot, igaz a problémás társaim napilapokra fizettek elő.

Nagyon jó ötletnek találtam, amikor pár hónapja olvastam, hogy visszamenőleg meg lehet vásárolni az önök lapját, ráadásul CD-n, jó minőségű pdf-ben. Magam is már többször írtam egy-egy rövidebb tudósítást a lapjukba és most újra feleleveníthetem, hiszen csak beírom a nevem a keresőbe és pillanatok alatt már olvashatom is a cikkemet. Gratulálok a munkájukhoz és további sikert kívánok, hűséges olvasójuként, vadászúvözzel: P. Gábor

...Amikor 2009 nyarán letettem a vadászvizsgát és „jó” atyafiimat, illetve ismerőseimet a beszerzendő vadászfegyverek kiválasztásáról kérdeztem, csak úgy záporoztak a tanácsok és az újabb lelkesítő beszédek: „Hogyha meglesz a fegyvertartás is, csak szólj! Megyünk ide, meg oda, intézünk valami tagságot és itt, meg ott fogunk lesen ülni!” ... Az engedélyek, puskák beszerzése, beiratása eltartott 2011 nyaráig. Ekkorra már az egészségügyi csomagtól kezdve a Le Chateau bélelt csizmán keresztül a kalapig mindennel rendelkeztem és a „jó” atyafiaknál bejelentkeztem. Itt vagyok! Na akkor hol is leszek tag? Mikor lesz az első hajtás? Vaddisznóznak vagy őzbakozunk egyet? Erre a „jó” atyafiak kitérő válaszokat adtak, majd a mobiltelefonjuk is elnémult...

...Ekkorra végképp lehullott a lepel. Tényleg összeállt a kép az én virtuális vadászéveim alatt összeolvasott, a vadászviselkedéssel és etikával kapcsolatos kritikákat megfogalmazó cikkekkel egyetemben. Ezek a régóta

vadászó ismerőseim nemhogy nem úriemberek, hanem a pénzük és vagyonuk ellenére, olyan söpredék, akik csak megvetést érdemelnek az önzésük és kicsinyességük miatt! Utólag értettem meg, hogy már abba is belehalnának, ha egy süldőt véletlenül helyettük vagy mellettük ejtenék el és sokkal „értékesebb” embereknek van fenntartva az az ominózus tagság, ha már egyáltalán – azt is fogcsikorgatva – bővíteni kellene!

Ez az én történetem. A munkámban régen nem voltak illúzióim és elkövettem azt a hibát, hogy az életem egyes területein viszont megmaradt pár légvár, amelyek közül a vadászattal és vadászbarátsággal kapcsolatos, nem oly rég, jó nagy robajjal omlott össze. Itt állok tehát. Beruháztam már több mint 1,5 millió forintot felszerelésre, és egy balkáni gerle nem sok, de annyit se lőttem még. Ennek ellenére én is optimista szeretnék maradni, a tanulópenz nagyobbik felét talán a vadászéletem elején megfizettem. Engem tényleg hajt a tradicionális vadászat megismerése iránti igény. Szeretnék például zsigerelni tanulni egy „Matula bácsitól”, és vonz úgy az apróvad, mint a nagyvad. Egyáltalán nem vetném meg a rókavadászatot és egyéb dúvadirtást sem, mert én nem csak a fazékba akarok húst. Amit viszont elvárok, az a tisztességes szolgáltatás. Ha fizetek, akkor ne legyen magyaros kidumálás és sumákolás... Dr. E. A. ügyvéd (e-mail cím a szerkesztőségben.)

Nincs egyedül a levél írója, aki segítségért fordult szerkesztőségünkhöz, hogyan juthatna vadászati lehetőségekhez. Minimum két javaslatunk van. Pénzért több hazai vadászatokat szervező iroda készséggel áll a „nullkilométeres” vadászok rendelkezésére, a másik, figyelje a honlapunkon megjelenő hirdetéseket.

Örömök hegye

A név eredete homályba vész, de már az 1200-as évekből is vannak adatok Orosztony település létezésére, amelyhez az Örömhegy (Zala megye) is tartozik. Itt fent van az 1887-ben már a Hegykönyvben szereplő épületből kialakított vadásztanyája Horváth Árpádnak, aki nagyszülője révén a környéken töltötte gyerekkorát.

A múlt tisztelete nélkül nincs jelen és valószínűleg jövő sem – vallja az 1958-ban született vadász. Itt azonban számos emléke, helyenként kézzel fogható nyoma van a múltnak, amely a helynevekben is megjelenik. Különösen a török korból valók sokatmondóak, mint a Törökcsapás, a Pogányvár, vagy a Harcmező, ahol az oszmánok törbe csalták és lemészárolták Thúry György kanizsai várkapitányt és csapatát. De jártak itt jobb idők is, amikor az újból felszaporodó lakosság birtokba vette a falut környező lankákat, hegyeket, s a nevek – Aranyhegy, Örömhegy – a lakosok megelégedettségét, jólétét jelzik. Az idők változtak, az örömhegyi egykori búcsújáró hely, a kőkereszt körül már csak romok emlékeztetnek a múltban itt virágzó életre, a 80-100 házra – ahol a Hegykönyv tanúsága szerint százötven éve a hegybíró megbírságot az egyik lakost, mert vasárnap nem átalott kaszálni. Mára csak két épület élte túl az elmúlt évtizedeket: az egyik a Postás SE. Turistaszakosztályának kezelésében lévő kulcsos ház (3 turistajelzés útvonala található itt), és Horváth Árpád vadászháza, melyet 2006-ban varázsolt újjá a meglehetősen lepusztult állapotú lakóházából. Azóta Örömhegy főleg vadászörömöknek a helyszíne, de a kultúrájuktól mentes környezetben a nyugodt magány öröme is nyújtja az arra fogékonyaknak. Legmagasabb pontjáról pazar kilátás nyílik a környékbeli dombokra, tiszta időben a jó 30 kilométerre lévő Balatonon úszó hajók, vitorlások is láthatók. A hely szerelmese volt a neves természetfilmes, Rockenbauer Pál is, aki nagyon sokszor jött ide pihenni, emlékét kopjafa őrzi a kőkereszt mellett.

A Nagykanizsai Hubertus Vadásztársaság területén belül egy autonóm vadászati egység van mintegy 1500 hektáron, amin a nagyobb földtulajdonosok kaptak „saját” területrészt, ahol – a trófeás vad fizetővadászata kivételével – csak ők vadásznak, annak fejében viszont az etetésről a leséptésen át a vadföldgazdálkodásig mindent a maguk erejéből kell megoldaniuk. Horváth Árpád családjában nem volt senki vadász, viszont a vágy gyerekkorától nőtt benne, s a középiskolában a zsebpénzét már vadászújságra költötte. 19 évesen jelentkezett az egyik vadásztársaságba, ám az elnök az alábbi szavakkal „tanácsolta” el: „Fiam, te nem vagy senkinek semmije, hogy gondold, hogy belőled vadász lehet?” A sors fintora, hogy jó 20 évvel később ugyanaz az ember biztatta, vállalja el ugyanott az elnöki tisztséget... Így aztán jó 10 év telt el,

mire újra próbálkozott vadász lenni – ekkor már sikerrel. Közben dolgozott egy évet Irakban, utána a 80-as években a kereskedelemben, családot alapított, majd 1990-ben önállósodott és létrehozta saját cégét. Az elmúlt 20 évben ismeretlenül is nagyon sok vadással került kapcsolatba, lévén a cseh vadászcsizmák és bakancsok hazai forgalmazója, újabban az egyik francia gyártó márkás termékeit is értékesíti. Másik cége ingatlanhasznosítással és befektetéssel foglalkozik, ennek kezelésében vannak föld- és erdőterületei is.

Mára már „megcsillapodott” vadász, nem visket az uja úgy, mint régen. Elve, hogy inkább ritkábban, de „minőségi” vadat ejtsen el. Vadászott a környező országokban, Tanzániában és Namíbiában is, még Kanadába szeretne eljutni, s ha Isten segíti, újra Afrikába. Kedvence a vaddisznó, ez a mindennapok öröme, míg az ünnepnapokat a zalai bögő bika vadászata és vadásztatása jelenti számára. Húszon felül lövettet bögésben bikát, két bögőkürtje van, a kisebbet keresőbikákra, míg a nagyobbakat csak a tízkilós „kaliberű” agancsosok megközelítésére használja.

Családjá jelenti a biztos és nagyon fontos háttérrel. Türik és támogatják a szenvedélyét, szép korú szülei még élnek, felesége pedagógus, két orvos-egyetemista lánya, amikor otthon vannak, szívesen töltik kevés szabadidejüket az Örömhegyi házban. Többnyire magányosan, vagy barátai társaságában vadászik, s mivel sok örömet köszönhet családjának, nehéz megtalálni az egyensúlyt a munka – család – hobbi szentháromságában. **Somfalvi Ervin**

Közös nevező

Ma már egyre jobban elfogadott, mégis többeket meglepett, amikor Dr. Hargitai János kormány megbízott, dr. Tamás Mihályné személyében hölgyet nevezett ki a Baranya megyei földművelésügyi igazgatás élére. A meglepetést elsősorban az okozhatta, hogy a vadászat, a halászat és maga az agrárium férfias világ. A napi ügyek bizony sokszor sokkal keményebbek, mint az kívülről látszik.

Akik ismerik e szakmák belső világát, azok jól tudják, hogy a hölgyet, aki a kinevezést elvállalta, kemény fából faragták és amellet, hogy jogi végzettséggel bír, korábban jogászként, jogtanácsosként, hosszú évekig pontosan az agrárium volt a fő munkaterülete. Dr. Tamás Mihályné Pécsen született és a jogi egyetem elvégzése után a Pécsi Állami Gazdaságnál kezdett dolgozni. A rendszerváltás után, Pécs környékén, Göröcsönyben nyitott ügyvédi irodát és egyidejűleg ellátta a Göröcsönyi Termelőszövetkezet, valamint a Pécsi Állami Gazdaság jogi képviselőjét is. Később, 1998. és 2001. között Budapesten, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumban, a Jogtanácsosi Főosztályon volt tanácsos, majd a Jogszabály-előkészítő Főosztályon az osztályvezetői tisztséget töltötte be. A koordinációs osztályt vezette és kollégáival a kormány-előterjesztések elkészítése, jogszabálytervezetek véleményezése volt a fő feladata. Pécsre férje csábította vissza, aki nem szerette a nagyváros zajos életét. A család Üszögpusztán telepedett le, és nagylányukkal felfedezték a kertvárosi élet szépségeit. A pécsi évek a Közigazgatási Hivatalban kezdődtek újra, és az újabb kihívás sem várattott sokáig magára. A kormányhivatal felállítását követően, dr. Hargitai János kormány megbízott hamarosan felkérte, majd 2011. március harmincadikával hatállyal kinevezte a Baranya Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóságának élére.

Az, hogy jogászként került ebbe a székbe, egyáltalán nem hátrány és a hivatalba érkező ügyfelek is inkább az előnyeiket fogják ennek érezni. Mint mondja, egy jogász másképp közelít meg egy-egy problémát, és a szigorúan agrárágazati kérdéseknél nyugodtan alapozhat a kollégái tudására, szakértelmére. Női vezetőként sok fontos beosztásban dolgozott már és kétségtelen, hogy az agrár-vállalkozások és a vadászatra jogosultak vezetői általában férfiak, de emiatt még soha semmilyen problémája nem volt. A vadászat szeretete abból adódik, hogy a férje vadász, és sok barátja van a vadászok között. A kinevezése után néhány hónap elteltével mégis úgy ítélte meg, hogy a hatósági munka legneuralgikusabb pontja a vadászati hatósági munka. Sem a halászatnál, horgászatnál, de még a földművelésügyi igazgatásnál sem tapasztalható az, ami

a vadászat berkeiben. A vadászati ügyekben azért van nehéz dolga a kollégáknak, mert a földtulajdonosi közösségek és a vadászatra jogosultak közötti érdekellentét, az egymásnak feszülés legtöbbször nem szakmai kérdésekből adódik, hanem sokkal inkább emberi indulatokból, az egyet nem értésből és abból, hogy a kompromisszumkészségnek még a szikrája sincs meg. A sok probléma ellenére mégis célul tűzte ki, hogy megpróbálja visszaállítani a vadászat fényét, régi presztízsét. Ez nem azt jelenti, hogy „simogatni” kell a vadászokat, sokkal inkább azt, hogy a hatósági munkán kell szigorítani. Példaként említi:

- Előfordul, hogy a vadásztársaságok jelentős tartozásokat felhalmozva szűnnek meg, majd szinte ugyanazokkal a tagokkal újra alakulnak. Ezekben az esetekben a korábbi vadásztársaság általában nem teljesítette a fizetési kötelezettségeit, az újonnan alakult pedig vonogatja a vállát. Abban az esetben, ha bármilyen tartozás áll fenn, én sosem fogom automatikusan törölni a vadászatra jogosultat. Ilyen esetben felfüggesztem az eljárásomat és megkeresem az ügyészséget. Ugyanakkor a „másik oldalnak” is mindig elmondom, hogy a vadászati törvény értelmében a földtulajdonosnak is kötelessége a vadkárelhárítás érdekében mindent megtenni. A földtulajdonosoknak is meg kell érteni, az nem megy, hogy beszántják az utakat, feldöntögetik a magaslesek, közben elvárják az éjszakai őrzést és a vadkárok megtérítését. A földek művelőinek és a vadászoknak mindig keresni kell az együttműködés lehetőségét a feladatok megoldásában.

Dr. Tamás Mihályné nem vadász, de a baráti társaságokban sok vadász van, jól ismeri a vadászok belső világát. Emellett feleségként és családayaként, a gasztronómián keresztül időről-időre közel kerül a vadászathoz. A barátok, ismerősök szerint jól főz, és a vadból készült ételek állnak közel hozzá. Mint női vezető természetesen tartja, hogy a megértés és az empátia jelen legyen az általa vezetett hivatalban, de neki a vadászati hatóság munkáját kell segíteni, és ez mindig a szabályok maximális betartása mellett fog történni. Fontos lenne, hogy a vadászok elérjék, ne csak akkor szerepeljenek a sajtóban, ha valami negatív dolog, baleset, szabálysértés történt, hanem a jó dolgokat is tudják kommunikálni. Nagyon szívesen tanul a vadászoktól, szeretné megismerni a problémáikat, és nem egy zárt toronyból irányítani az igazgatóságot.

Agyaki Gábor

Egy csipetnyi hozzáadott lélek...

Több ez, mint puska...

Szemerkl az eső, de mintha már tavasz lenne: enyhe az idő, földillatot sodornak a légáramlatok a falu felé. Vendéglátóm, Acsádiné Varjú Ildikó mentegetőzve mondja, öreg már a házuk, 1958-ban épült, én pedig arra gondolok, hogy talán éppen ebben az utcában, és talán éppen ennek a háznak a helyén mentettük az összedőlő építményekről a tetőcserepeket. Az udvaron hasra fektetett ladik fekszik

oldalfalán, az egykori vízállás döbbenetes magasságát mutatva...

Tolna megyében közel száz vadász hölgy van, és ha ezt a számot körülbelüli megyei átlagnak tekintem, a budapesti adatot pedig legalább az átlag ötszörösének, akkor országosan 2500 körüli lehet a Dianák száma. Én örülök a térhódításuknak, látványos szerepvállalásuknak. Az a kérdés azonban, hogy ki és miért adja a fejét erre

Néha bizony előfordul, hogy adott helyen és adott időben nem azt látja az ember, ami éppen elétáru. Tolna-Mözs felől érkezve gurul velem az autó a faddi főutca ápolit, tágas, viszonylagos jólétről tanúskodó házai között, ám én romokat, térdre rogyott épületeket, eső verte bútorokat, gazdátlanul kóborló állatokat látok. Pontosan azt, ami 1956 áprilisában fogadott, amikor a dombóvári gimnázium diákjaiból szervezett kármentő brigáddal a helyszínre érkeztünk. A márciusi jeges ár ebben a térségben Domborinál törte át a gátat, iszonyú pusztítást végezve a faluban. Háborgó, jeges tengerré vált a táj...

(számára még nem jött el a tavasz), a közeli Dunára emlékeztetve. A tizenegy kilométer hosszú, horog alakúan elnyúló, óriás harcsáiról híres Faddi-Dunaág a kertek alját mossa, és a nagy Duna is csak mintegy öt kilométernyire van. A Mezőföld és a Sárrét találkozási területe ez a térség, ahol ősidők óta kötődnek az emberek e nagy folyóhoz. Ildikó nevetve mondja, hogy ő és a férje többszörösen is, hisz vadászként a vízivad a szenvedélyük, de a család horgászik is. A 46 év előtti tragédiára ma már csak egy kis tábla emlékeztet az újjávarázsolt templom

a mégiscsak férfias tevékenységre, engem is izgat. Szépen sorba vesszük hát Ildikóval a lehetséges válaszokat. Van, aki a férjét, a párját követi (esetleg mert félti? – kérdezem magamban...), van, akit (mert nem volt fia...), az apja nevelt rá, megint más az emancipáció útján haladva jut el a vadászpuskáig (csak azért is megmutatom, hogy képes vagyok rá!), mígnem mások, sokan, a természetszeretet irányából. Vannak persze praktikus megfontolások is (kell a létszám a szűk körűnek szánt egyesület alakításához...), mint ahogy a presztízs-szemponthoz se lehet kizárni. Női vadásznak lenni bizonyos körökben „trendi”. Abba is hagyjuk az okok firtatását, kár okoskodni, ahány hölgy, annyi indíték. Mint ahogy a férfiak esetében is.

Az „örökmozgó”, Tolna megye határain túl is ismert Acsádiné Varjú Ildikó a vadászathoz vezető saját útjáról szólva bevallja: nem előre megfontolt szándékkal lett vadász, szinte észrevétlenül nőtt bele. Élményekben gazdag, természetközeli gyermek-kora volt, melyet a háziállatok „családtagi” közelsége, a Duna és a falusi szabadságélmény határozott meg. Lovaik voltak, tehénük. (A kocsi elé fogott lovak csengőjének hangját gyakran még ma is hallja.) Aztán amikor fiatalon, 19 évesen férjhez ment, vadászember házába került: apósa, Acsádi István a faddi vadásztársaság vadőre volt.

1998-ban a Vadászkamara Tolna megyei irodájának munkatársa lett, és ezt követően már minden csak idő kérdése volt. Számos puska nélküli vadászélmény után, 2007-ben tett vadászvizsgát.

Péntek van, déli egy óra, a folyamatos felújítás és modernizálás alatt álló (de a háziak szerint soha el nem készülő) faddi családi ház konyhájában beszélgetünk, ahová most Ildikó férje, Gábor is csatlakozik hozzáknak a hálószobából, mosolygósan, de kialvatlan szemekkel. Egy pékségben dolgozik, folyamatosan éjszakai műszakban. Hamarosan kislányuk, a 12 éves Virág is megérkezik az iskolából, így már csak a 9 éves kis Gábor hiányzik. Vadászni megyünk, mondom Virágnak viccelődve, aki azonnal rávágja, hogy „Oké! Jövök!”. Az apja meg is jegyzi: három fiúnak is elég lenne az a szenvedély, ami ebben a kislányban lobog... Átme gyünk a nappaliba: Ildikó mutatni szeretne valamit. Egy „szépkorú”, ám remek állapotban lévő, 16-os duplacsővű sörétes puskát varázsol elő a fegyverszekrény mélyéről, látható büszkeséggel és szeretettel. Külső kakasos Lampart. Farkas Dénes ajándéka. Nem kell mondania (ismerem Dénest), hogy több ez, mint puska: sokatmondó és meghatóan nagyvonalú „befogadási nyilatkozat”...

Természetesen meg kell nézni a trófeákat is. Az első őzszak emlékéért egy 191 grammos agancsocska őrzi (elejtése történetének elmesélése alighanem tovább tart, mint annakidején maga az esemény), de immár van második, sőt harmadik is! Szép egymásutánban mindháromat kézbe vesszük. Gusztáljuk, méregetjük őket, sőt bizonyos értelemben életre is keltjük azokat, mert a trófeák titka és csodája éppen abban rejlik, hogy bármikor felidézhető, eleven emlékként őrzik a vad és a vadász végzetes, ámde mégis gyönyörű találkozásának pillanatát...

Az első vaddisznó fotója is előkerül (barátnője, Alföldi Mária meghívására az aparthanti Diana Vadásztársaság területén került terítékre), szarvasagancsot azonban hiába keresek a falakon, sőt szarvasról egyáltalán szó se esik. Nem volt rá lehetőség? – kérdezem, mert manapság számos új vadász éppen hogy szarvassal, sőt gyakran bikával nyitja a lövegységét... Ildikó arcán mintha kissé feszélyezett mosoly futna át. Éppenséggel lett volna, egy 16-os – mondja, de még nincs rá felkészülve, ekkora élményhez talán még nem is érett eléggé...

Ildikó és férje Acsádi Istvánnal. A közös szenvedély megerősíti a családi köteleket...

Ritkán hallható válasz, talán egy kicsit „nőies” is. Visszatérünk hát a hölgyvadászok témájához. A közel száz Tolna megyei hölgyvadász közül hozzávetőleg ötvenen vadásznak viszonylag rendszeresen (ez az

maruhájukban lesznek, ami zseniális találmány, mert demonstrálja az összetartozást, ugyanakkor kiküszöböli a toaettek terén a méltatlan vetélkedést. Ha valaki „civilként” kétszer-háromszor ugyanabban a bál ruhában mutatkozik, összesúgnak a háta mögött: látod, már nem megy olyan jól nekik, hisz ebben volt tavaly is... Fotók kerülnek elő, melyekről vadászruhás lányok, asszonyok mosolyognak ránk. Ugye, jól nézünk ki? – kérdezi Ildikó hamiskás mosollyal. Nem túl kényelmes viselet, de nagyon praktikus, kommentálja a hosszúszoknyás, fűzős, mellénykés összeállítást. Az egyéniséget és a nőiességet kiemeli, a vagyoni és az esetleges ízlés- és rangbeli különbségeket ugyanakkor elfedi...

Az élményhez is fel kell nőni...

aktivitási arány egyébként a férfiakra nézve is igaz), az úgynevezett vadászati közéletben, a hölgyvadász programokon pedig mintegy húszan-huszonötven vesznek részt. Közös vadászatok, erdőtakarítási akciók, családi majálisok, szakmai kirándulások, „erdei csalogató” gyermekprogramok, no és persze, bálók! Most éppen a március 3-ikán tartandó Tolna megyei vadászbál szervezése folyik. Nagy bál, nagy felhajtás – jegyzem meg ártatlan képpel, de Ildikó tiltakozik: a vadász hölgyek jól ismert for-

Virág is mellénk sodródik, minden érdeklő, ami a vadászattal kapcsolatos. Anya és lánya egymás mellett: akár testvérek is lehetnének. Nővér a húgával... Acsádiné Varjú Ildikó 34 éves, ám aktivitása már-már kamaszos. Mi szeretett volna lenni, amikor akkora volt, mint most a kis Virág? – kérdezem. Fotós! – vágja rá, majd gyorsan hozzáteszi: vagy fodrász. Mert végül is, nem a mesterség izgatta, magyarázza, hanem a kreativitás. Az a valami, amit az ember az egyéniségéből, vagy ha úgy tetszik, a lelkéből tehet hozzá ahhoz, ami éppen a dolga, avagy a szenvedélye... ♡

Böggő, puska, kamera

Minden lében kanál

Sosem jártam Pátyon. Hogy eljutottam oda, az Boróka és Avar érdeme. Gazdájuk találkozásunk előtt egy nappal hívott fel, hogy elhúzódik a programja a fővárosban, és sietnie kell haza a háromhónapos kölyök és a veterán magyar vizslája miatt. Így történt, hogy egy kávézó helyett pátyi otthonában beszélgettünk a több mint tíz éve vadászó Csejtei Tamással (42), a Back II Black basszusgitárosával, a PV TV szerkesztő-műsorvezetőjével. Mesélt zenéről, vadásatról, a televíziózásról és arról, milyen szálak kötik össze életének ezt a három pólusát.

Tamás számára a muzsika kézenfekvő volt, nagy hagyománya van ugyanis a családban: szülei egy kórusban ismerkedtek meg, Ákos bátyja pedig neves jazz-szaxofonos. Tamás a nagyböggőt és a basszusgitárt választotta. Pályája során több mint 70 magyar nagylemezen működött közre, de természetesen saját együttesére a legbüszkébb. Munkásságának elismerése az is, hogy a Kőbányai Zenei Stúdióban taníthat. A stúdió vezetője a neves basszusgitáros, Póka Egon, szintén vadász.

Bár a vadászat már gyermekkorában is vonzotta, kamaszfejjel az egyszerűbb utat választotta: a péceli Fáy András Szakközépiskolában tanult tovább a hivatásos vadász szakterület helyett. Ide ugyanis húsz perc volt az út a család pestlőrinci otthonától. Miután 1985-ben szarvasmarha-tenyésztő végzettséggel kilépett a Fáy iskola kapuján, az állatkertben helyezkedett el állatpolóként. A nagy lehetőséget zenészként kapta meg az élettől 1987-ben: meghívták a Fővárosi Nagycirkuszhoz zenélni. Ez meg is pecsételte sorsát.

A gyerekkori álom harminc éves koráig váratott magára. 13 éve azonban Tamás úgy érezte, eljött az idő. Letette a vadászvizsgát, és azóta vadászik. Szívének leginkább a somogyi vadászterületek kedvesek. Abban a megyében tagja is volt a Győzelem Vadásztársaságnak, amíg az 2007-ben szét nem esett – mesél keserű szájjal a több mint tízezer hektáros területről. Most nem tagja egy jogosultnak sem, gondolkodik rajta, hogy merre tovább. A vadászatban a legnehezebbnek a tróféás vad bírálatát tartja; csak az őzbak esetében biztos a dolgában, már több mint tízet hozott terítékre. Ami a tradíciókat illeti, a német vadászati hagyományokat tiszteletben tartja és követi, egyes újításokat azonban – így a 3D-s terepruhát – nem tart örödgőtől valónak, különösen a vadászíjászatban, amelybe maga is belekóstolt egyik filmje miatt. Hajtásokban a láthatósági mellényt pedig egyenesen kötelezővé tenné, mert ars poeticája szerint a biztonságot semmilyen hagyomány nem írhatja felül. Ezen-

kívül Tamás fontosnak tartja a rendszeres gyakorlást is, mert nem a vadon kell megtanulni lőni. Többnyire az otthonától nem messze lévő budakeszi és a sarlóspusztai löteret látogatja.

A PV TV kábelcsatornához a jelenlegi csatornaigazgató, Tanurdsity István jóvoltából került, aki évekként Tamással készítette el vizsgainterjúját, amelyben esett pár szó a vadásatról is. Amikor három éve a tévéhez került, saját gyártású sorozatok elkészítésére kérte fel Tamást, akinek voltak kétségei a sikert illetően, ám a leforgatott próbafilm mindenkit meggyőzött. Jelenleg négy műsora is fut a csatornán: A „Vadászok konyhájában” címmel hol egyedül, hol másodmagával ölt kötetnyt, hogy vadászias ételleket készítsen a nézők személtárára. A „Vadászlázban” című műsorban úgy kísérheti el a néző vadászatra a műsorvezetőt, hogy a látottakat kommentálja. A „Fegyvermester” sorozatban szakemberektől tudhatják meg a nézők, hogyan tartsák karban puskájukat. Végül ott a versenyekkel, a lövészsporttal foglalkozó „Lövészsuli”. Ez utóbbinak az apropója az, hogy Tamás nyolc évig versenyszerűen lőtt skeetet, igen jó eredményekkel. A golyós puskával még nincs ekkora tapasztalata, ezért is segít be ebben a témában Simonyi Ottó, a tízszeres mesterlövész világbajnok és a magyar rendőrség lövészkiképzője.

Csejtej Tamás idejének nagy részét most a filmezés tölti ki; mint mondja, tavaly csak két disznót lőtt kamera nélkül, igaz, kamerával viszont Afrikában is járt, tíz nagyvadat ejtett el, s az élményekből egy hatrészes sorozat készült. És vajon mi lesz tíz év múlva? – kérdelem. Tamás a színpadi ember őszinte lezseriségével válaszol: nem tudja. Mint ahogy nem volt életcélja negyed százada sem a zenei pálya, sem pedig a tévezés. De a hangszer mellett a puska biztosan megmarad a kezében. És talán a kamera is, hiszen lassan már azt mondhatjuk: ő a PV TV vadász-arca.

Földvári Attila

A hajtások idején

Januárban még javában folytak a disznó-hajtások. A 2011. év kedvező volt a szaporulatra, ezért bőven volt a területen disznó. Igyekeztünk úgy előkészíteni a hajtásokat, hogy eredményesek legyünk. A sok fáradozás meghozta gyümölcsét és szerencsénk is volt, ami azért valljuk be, kell mindenhez, még az élethez is. Mivel a hajtásokat nekem kellett irányítanom, így az esetleges utánkeresésekre a hajtásnapok közben nem volt időm. Mivel ezt a problémát is meg kellett oldani, egy fiatal vérebes kollégát bízam meg a feladattal, amit sikeresen el is végzett. Több esetben bővült a napi teríték az általuk megtalált vaddal, a vadászvendégek nem kis meglepetésére. Mivel Bédát még nem mertem bedobni a „mélyvízbe”, így a „szünetekben” maradt továbbra is a gyakorlás a vonzalékon, amit szívesen végez. Amikor időm engedi, futtatom, hogy erősödjön, javuljon a kondíciója, és ezzel párhuzamosan gyakoroljuk az elfektetést, ami már egészen jól megy. Van egy dolog, amiről még nem számoltam be. Etetéskor megfújunk egy zseb-kürtöt, csak ezután jöhet a pocak megtöltése. Ez azt jelenti, hogyha hallja a kürt hangját, mindig csak valami jóra számíthat. Második lépés ez után: kint a területen megkérek egy segítőt, hogy tartsa vezetőken a fiatal vérebet. Én a szeme láttára eltávolodom, majd elrejtő-

zöm. Ezután megfújom a zseb-kürtöt, és a segítóm elengedi a vérebet, aki hamarosan meg is talál. Következő alkalommal úgy bújok el, hogy ne lásson és a kürt hangjára szabadon engedve kell megtalálnia. Ennek később a gyakorlatban nagy hasznát lehet venni, mikor esetleg az elveszett vérebünket keressük.

Jó pár éve történt, hogy Jakab nevű vérebemet hajszára engedtem egy gyengén sebzett süldő után. Az akkori rádiótelemetriás nyakörv jele szerint Jakab az erdőből a szerbiai határ felé ment. Egyre távolodott, mert a jelek egyre gyengébben voltak foghatók. Amilyen gyorsan csak lehetett, kimentünk a Duna-töltésre. Innen már egyértelműen Szerbia felől jöttek a halk jelek. Gyorsan autóba ültünk, és irány dél. Nem mertem elmenni a sorompóig, mert ott volt egy szerb laktanya katonákkal. Attól félttem, ha az ottani határőrök meglátnak egy kutyát, nyakörvén egy antennával, akkor aligha tétozvánának. A jelek már teljesen elhalkultak, ami annyit jelentett, hogy Jakab már a határon túl, nagyon messze járhat. Nem volt mit tenni, vártam. Egyszer csak erősödni kezdtek

a jelek, s egyre jobban. Nagyon megörültem, mikor a havas erdőben - de még a szerb oldalon - megláttam Jakabot a fák között, amint jött vissza a saját nyomán. Azonnal megfújtam a kürtöt, amire fülelve megállt. A másodszori kürtjelre pedig egyenesen hozzám szaladt. Azt hiszem, hiába próbálnám leírni azt a határtalan örömet, amit akkor éreztem, amikor Jakabot végre magamhoz ölelhettem.

ZILAI JÁNOS

zilaijanosi@citromail.hu

Az első kynológiai konferencia

foto: Polster Gabriella

A vadászkutyák vadgazdálkodásban és egyéb civil területen való alkalmazása, a felelős kutyatartás népszerűsítése – ezek az alapvető célkitűzései az I. Nemzetközi Vadászkynológia Konferenciának, amelynek a gödöllői Szent István Egyetem ad otthont március 30-31-én.

A rendezvény célja, hogy terjessze a vadászkutyákkal való munka vagy bármilyen foglalkozás etikai szabályait, valamint népszerűsítse a vadászkutyákat érintő művészetet. Feladatának tekinti, hogy bemutassa az Európa különböző országaiban érvényesülő, a vadászkutyázás és a vadászat kapcsolatát felölelő jogi és jogszabályi környezetet, valamint megismertesse a különböző vizsgáztatási és tenyésztési szabályrendszereket. A külföldi és hazai előadók országaik jellegzetességeiről, szokásairól, érdekességeiről tájékoztatják a konferencia közönségét. **A konferenciáról és a tervezett programokról a www.huntingpress.eu honlapon tájékozódhat!**

Leleplezett

Annak ellenére, hogy a vadászok között a határtalan leleményesség okán teljesen egyforma perpatvarok ritkán akadnak, mégis van számos, tanulságokban bővelkedő eset, amelyekben az alapkérdések közösek. Különösen akkor, ha a jogalkotó a maga bikkfa nyelvén még sokszor sarkalatos kérdésekben sem fogalmaz szabatosan és egyértelműen. Teszik ezt talán azért, mert még álmukban sem gondolhattak arra, hogy az általuk jó szándékkal leírtakkal csúnyán vissza is lehet élni. Vagy tegyük fel a másik esetet, csak az van, hogy egyszerűen eddig nem akadt példa arra, amiért a nyitva hagyott kiskapukat be kellett volna riglizni. Az alkalmazott „Murphyzmus” bölcs tanításai szerint azonban – mint tudjuk – amivel vissza lehet élni, azzal nálunk szinte törvényszerűen vissza is élnek. Ilyen például a leánykori nevén „bérkilövői”, vagy más néven bérvadászati szerződések kérdése. Ha attól eltekin-tünk, hogy már maga a kifejezés is egy nyelvi torz-szülött, hiszen nem valami-féle bért adnak valamely szolgáltatás fejében.

Ráadásul a „bér” nem a „kilövőt” illeti meg, hanem pont ő fizeti a szolgáltató zsebébe. Hasonló megfontolásokból nem sokkal jobb a „bérvadászati” szó sem. Kialakulása idején a szakemberek sokat vitakoztak ezen, hevesen ágáltak is ellene – de mivel jobb nem akadt – az alkotott újkori műszavaink között sajnos kiirthatatlanul meghonosodtak.

A vad védelméről és a vadgazdálkodásról szóló törvény (és ez a sorrend sem a véletlen műve) az előhaszonbérlet „intézményének” lehetőségét tartalmazza. Ilyen módon akarták biztosítani a megújuló természeti erőforrások kezelésében a tartamosság vitathatatlanul fontos szakmai elvét. Ha ugyanis a jogosult, az állami tulajdonú vad „kezelőjeként” jó munkát végzett, beruházott, fejlesztett, akkor maradjon kezelője a vadászterületnek a következő ciklusban is. Ugyanis nem jó sem a vadnak, sem az embereknek, ha tízéven-

ként minden megváltozik, mert éppen a kitűzött cél, a gazdálkodás tartamossága vész el. Mindenesre az már jól látszik, hogy a ciklikus, „bakugrásszerű” változtatásokkal a hazai vadgazdálkodás semmivel nem lett jobb. Viszont, a gyakorlat azt mutatja, hogy a bérvadászati szerződésekkel az előhaszonbérlet „intézményét” tökéletesen ki lehet játszani. Mostanában sorra bizonyosodnak be a bíróságokon, hogy valójában burkolt haszonbérleti szerződések, így semmisnek számítanak, mert jogszabályba ütköznek.

Márpedig: ha ez igaz, az ilyen szerződések semmiesek, az elkövetők valójában sok éven keresztül – zavartalanul – jogosulatlan vadászatot folytattak.

Ezt a vadászati hatóságok sem tudták megakadályozni, annak ellenére, hogy a társult vadászati jog hivatalos bejegyzéséhez (vagy ha úgy tetszik „állami tudomásul vételéhez”) kötelező benyújtani a jóváhagyott működési szabályzatot, a vadászati rendtartást, illetve a házi szabályzatot. Márpedig, ha ezek az iratok a hatósági jóváhagyás feltételei, akkor az ember józan paraszti ésszel azt gondolná, hogy valaki ezeket a határozathozatal előtt netán el is olvassa. Ha az előírt feltételek nem feleltek meg az előírásoknak, a törvény szellemi üzenetének, ráadásul még jogszabályokba is ütköznek, akkor a „bírálnak” meg kellett volna tagadnia a kérelmező bejegyzését... és nem kellene bíróságokra járni.

Nem normális dolog, ha a legpitiánerebb vadászügyekben már csak a Legfelsőbb Bíróság dönthet, közben sorra bukfcenceztek a dodonai módon ellentmondásos első és másodfokú szakhatósági döntések. Ezek országosan egyáltalán nem bagatellizálható összegeket emésztenek fel teljesen feleslegesen, pedig jó célokra, jelesül a vadgazdálkodás fejlesztésére lehetne költeni.

Sajnos ennek a lezser „kontraszabályozásnak” jól láthatóak a negatív terítérekordjai az apróvad-gazdálkodásunkban. Nagyvad esetében a létszám- és minőség szabályozás gondjait, az elfiatalítást, és más lazaságokat a tapasztalatok egyértelműen bizonyítják. Hiába dugjuk fejünket a homokba! Sajnos az egész hazai vadászatot ma már nem az elkötelezett szakmaiság követelményrendszere jellemzi, hanem az egész egy szárnalmas „jogi esetté” degradálódott, mert az új próféták így akarták. Mi meg hagytuk.

Ezért aztán már eljutottunk oda, hogy sokkal kevesebbet vadászunk, mint „jogászokunk”.

A vadászokra, akikre konkrétan vonatkoznak a jogszabályok, a túlszabályozás miatt az egész teljesen taníthatatlanná, tanulhatatlanná és követhetlenné vált. Ezért – jó magyar szokás szerint – mindenki azt olvas ki belőle, azt tart be, amely számára éppen előnyös vagy kedvező. A többi meg nagy ívben le van szavazva.

Ám, hogy ne csupán általánosságról beszéljünk, nézzünk egy túlfellett állatorvosi lónak is beillő példát a kies Diósjenőről, mert az ottaniak zavaros ügyében hosszas és fájdalmas vajúdas után a közelmúltban született jogerős ítélet.

szerződések

Az „ügy” már jóval régebbi, óriási adok-kapokkal, önjelölt mindentudókkal, kizárókkal, és kirekesztettekkel, igaz- és anti-vadászokkal, feljelentésekkel, a szokásos keveréssel és kavarrással. A mostani pereskedés azzal indult, hogy a földtulajdonosok társult vadászati jogának gyakorlójaként, önálló kódszámmal – ahogy kell – a Diósjenői Vadgazdálkodási Kft.-t jegyezte be a megyei hatóság. A Kft. azonban két vadászársasággal is – a Júlia-völgyi Sporthorgász, Vadász és Környezetvédelmi Egyesülettel és a Diósjenői Földtulajdonosok és Östermelők Közösségének Vadászársaságával – kötött egy, a ciklus végéig érvényes „bérvadászati” szerződést.

A teljes területet (bár senki nem tudta megmondani, hogy pontosan mekkora(?) megfelezték, és a hatóság által engedélyezett mindenkori lelvési kvóta 50-50 százaléknak megfelelő számú vadat lőhetnek rajta. Ha elfogyott a „keret”, a felügyelő a vadkárra való hivatkozással mindig adott újat. Ezenkívül minden vadgazdálkodási és egyéb előírt feladatot a hatóság által kijelölt vadászatra jogosult helyett az egyesületek végeztek el. (Vadkárfelelősség, -elhárítás, vadkísérő jegy kezelése, bírálat stb.) Állítólag jó ötletnek tűnt, de a földtulajdonosok közül néhányat – bizonyára ők tudják miért – fegyelmileg kirekesztettek, így nem is vadászhattak, holott a társult vadászati jogközösségnek teljes jogú tagjai voltak. A kirekesztésükre egyfajta válaszul, a bérvadászati szerződések ügyében pert indítottak. A bíróság hosszas – de igen alapos és tételes – vizsgálat alapján jogerősen megállapította, hogy az egyesületek bérvadászati szerződésai valójában a vadászati jog burkolt haszonbérleti szerződését leplezik és ezért ezek a „leplezett szerződések” jogilag semmik, mert jogszabályba ütköznek. Egy szerződésnek – szögezte le az ítélet – nem az elnevezése, hanem annak tartalma a lényeges, és ez az elbírálás alapja.

Természetesen a terjedelme miatt nem lehetséges a tanulságos jogi okfejtést a maga teljességében közölni, ezért csak a vadászok számára leglényegesebb kérdések tisztázására szorítkozhatunk. A vadászatra jogosult a hatósági kijelöléssel nem csupán vadászati lehetőséget kap, hanem számos kötelezettséget is vállalnia kell, amelyekért teljes körű felelősséggel tartozik.

Ezek a kötelezettségek a bérvadászokra nem ruházhatók át!

A bérvadász a szerződés szerinti ellenszolgáltatás fejében csak vadászhat, jelesül a szerződésben meghatározott darabszámú, fajú, nemű és minőségű vadra. Olyan szerződési kitétel, hogy a lehető mennyiség 50-50 százaléka, szabálytalan, hiszen a szakhatóság által engedélyezett lelvési kvóta évről-évre változik, így tehát változó annak a fele is. A „bérvadászok” továbbá – mivel nem folytathatnak vadgazdálkodási tevékenységet – hivatásos

vadászt sem alkalmazhatnak. A vadászati és a kapcsolódó ellátási szolgáltatáson kívül semmi egyéb nem „szerződhetnek”, vadgazdálkodási szakmai feladatokat, vagy a hatóság által számon kérhető kötelezettségeket át nem vállalhatnak, mert ezek is jogszabályba ütköznek.

(Ezeket a már jóval korábbi Legfelsőbb Bírósági állásfoglalások, iránymutatások is konkrétan megerősítették.)

Az viszont meglehetősen furcsa, hogy ebben az ügyben a bírósági ítélet szerint – szintén hosszas okfejtés alapján – bérvadászati szerződést csak vadász köthet. Vadász pedig csak természetes személy lehet, így a jogi személyiségű egyesület bérvadászati szerződéskötési lehetősége is jogszabályba ütközik.

(Kérdés, hogy mi a helyzet a különböző jogi személyiségű vadászatszervező cégekkel?)

A bíróság nem fogadta el az elmarasztaltak azon „védekezését”, hogy a felügyeletet ellátó (vadászati és állategészségügyi) szakhatóságok sok éven át nem emeltek tevékenységük ellen semmiféle kifogást, azaz elfogadták a most jogsértőnek nyilvánított vadászati és vadgazdálkodási gyakorlatot.

Természetesen, ha valami nem tetszik, lehet bármit vitatni, lehet a jogszabályokon rágódni, a jobbítás szándékával vitatkozni, sőt akár demonstrálni is. Azt azonban senki nem vitathatja, hogy a jogkövető magatartás elvárható követelménye alapján mindig és mindenkor azokat a jogszabályokat kell betartani, amelyek éppen érvényben vannak.

Nemrégiben az érdekképviseletünk megbízást kapott arra, hogy a megyei szervezetek összegyűjtött javaslatai alapján a megígért törvényi változtatásokra a jogalkotók számára egy megalapozott és szerkesztett változtatási javaslatot tegyen az asztalra. Annak ellenére, hogy a történelmi tapasztalataink szerint eddig nem sok briliáns javaslat „köszönt vissza”, most újfent adott a lehetőség: mindenképpen élnünk kell vele. Ha másért nem, hát azért, mert nem a mindenkori „jogalkotó”, hanem a reményhal meg utójára.

Legalábbis a népi bölcsesség szerint.

H.Zs.

Megnyerték a quadot!

HUNTING PRESS
INFORMÁCIÓS MAGAZIN

VADÁSZLAPONLINE

A vadászatra jogosult adatai
Vadászterület neve: **Gemenc ZRT - Béda-Karapancsa**
Székhely: Béda-Karapancsa
Regisztrációs szám: 909010
Terület nagysága: 21508 ha
+3600 Békéscsaba, Felső János utca 23.
Telefon: +36 (79) 326-181, 326-049, 326-387
Fax: +36 (79) 326-181
E-mail: gemenc@gemenczrt.hu

Galéria

Jelentkezzen Ön is az Okos Vadászati Térkép[®]-re!

Halljuk, látjuk, sőt magunk is érezzük, nem egyszerű mostanság boldogulni az élet semelyik területén. A vadászat – Önök ezt pontosan tudják – sem kivétel, a 2012-es év pedig egyelőre nem sok jóval kecsegtet. Ezért döntöttünk úgy, hogy a Hunting Press információs magazin egyedi szolgáltatását,

az Okos Vadászati Térképet ebben az évben ingyen kínáljuk minden vadászatra jogosultnak!

Az egyedülálló lehetőség révén, a világon bárki tájékozódhat a magyar mellett angol, német és orosz nyelven az aktuális magyarországi vadászati lehetőségekről, a kapcsolódó szolgáltatásokról és a vadászati tarifákról.

A térkép különlegessége, hogy Magyarország minden vadászterülete a domborzatot, növényzetet is bemutató dinamikus térképen is megtekinthető. Ön tehát vadászatra jogosultként egy ingyenes jelentkezés után gyakorlatilag az egész világnak bemutatkozhat.

Éljen a lehetőséggel, amely segíthet átvészelni a nehéz időket!

Az Okos Vadászati Térképet elérni a huntingpress.eu/okos_terkep címen. Működéséről és a jelentkezés feltételeiről a huntingpress.eu/magazin/okos_terkep_sugo címen talál felvilágosítást.

Fél évig, fél áron

A reklámszakemberek szerint, ha nem megy a bolt, ha elkerülük az üzletet a vásárlók, akkor hirdetni kell, hogy a vásárlókat becsalogassák a boltba. Ez az elmélet. A gyakorlatban – úgy tűnik – ha nem megy a bolt és csökken a bevétel, a kereskedő elsőként a reklám-költségeken spórol, nem hirdeti a portékáját.

Ha mindhárom médiumban – a nyomtatott Magyar VADÁSZLAP-ban, a négy nyelvű www.huntingpress.eu vadászati információs magazinunkban, valamint a HUNTINGpress hírlevelünkben – valaki szerződést köt, a hirdetéseiért csak a listaár felét kell kifizetnie.

S hogy ne kelljen számolgatni – a nyomtatott VADÁSZLAP hirdetési felületeit, a hírlevél 4 alkalmát, a honlap egy havi időtartamát és egy közepes méretű bannerét figyelembe véve (ami a hirdetési csomagot alkotja) –, a mellékelt táblázatból minden kiderül.

Nézzünk egy példát. A VADÁSZLAP-ban egyszer megjelenik az egy oldalas hirdetés (1000 EUR), a honlapon egy hónapig látható egy közepes banner (80 EUR) és a hírlevelben négy alkalommal (8 EUR) van jelen a hirdető. Ezért összesen listaáron 1088 eurót, kedvezménnyel csak 544 eurót, azaz mintegy 160-165 ezer forintot kell fizetnie.

Méretek	EUR	EUR	kb. HUF
	listaáron	50% kedvezménnyel	50% kedvezménnyel
blokk 58,8 x 34,9 mm	138	69	20 700
duplablokk 58,8 x 68 mm	173	86	25 950
hatod oldal 58,8 x 120 mm	258	129	38 700
negyed oldal 90 x 120 mm	338	169	50 700
harmad oldal 58,8 x 243,7 mm	438	219	65 700
fél oldal álló 90 x 243,7 mm fekvő 184,6 x 120 mm	588	294	88 200
egész oldal 215 x 298 mm	1088	544	163 200

(A fenti számítás az áfát nem tartalmazza, az átváltás 1 EUR=300 HUF történt.)

Ennél többet nem tudunk a hirdetőinknek segíteni!

(Megjelent a TERMÉSZET 1922/februári számában.)

Züllik a vadászatunk.

Írta: Bársony István.

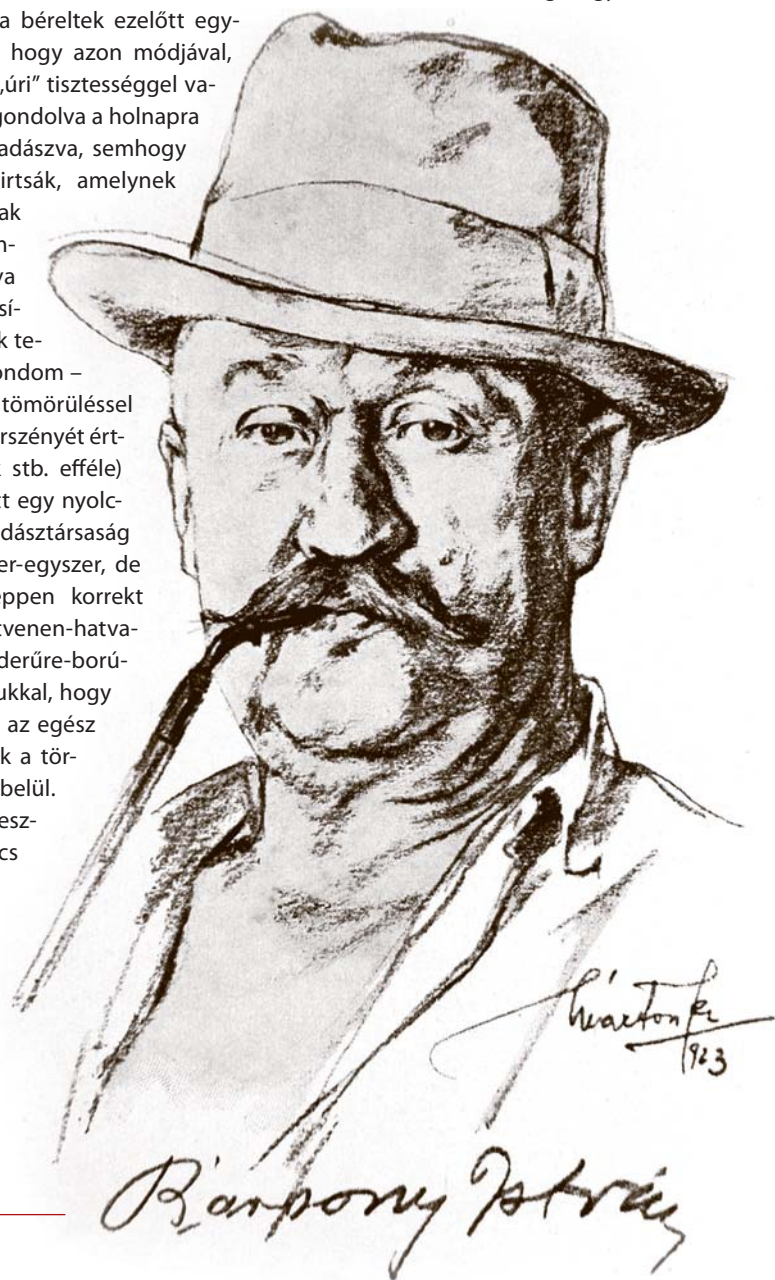
A ma érvényben levő vadásztörvény revíziójának a szükségességéről állandóan sok szó esik vadász körökben és méltán. De az a reménységünk, hogy ebből a revízióból belátható idő alatt lesz is valami, a minimálissá sorvad. Erre is elmondhatjuk, hogy „debuisset pridem”, korábban kellett volna; akkor tudni illik, amikor még sokkal kevesebb nehézsége lehetett volna ennek, hogy ez a mozgalom legalább valamelyes sikerrel járjon. Csakhogy még a háborút megelőző időkben is olyanok voltak a viszonyok, – nevezetesen az úgynevezett „szociálisok”, – hogy sokan méltán aggódtak amiatt, hogy nem sül-e el a kísérlet visszafelé és nem okosabb-e a „quieta non movere” (ami nyugszik, azt ne bolygassuk) elve mellett maradva, legalább annyit megmenteni a vadászat komoly érdekeiből, amennyinek a megvédését a mai törvények is lehetővé teszik. Hisz látnunk kellett, hogy az a szélső „liberalizmus”, amely a társadalmi egyenlőség tetszetős jelszavával minden más téren is annyi egészségtelen szabadosságra vezet, elsősorban az „úri passzió” hirdett vadászatot fogja kiszolgáltatni az erre még meg nem érett és a vadászat ügyét éppen ezért valósággal végső romlásba taszító elemeknek.

A dologban ugyanis az a furcsaság van, hogy a vadászat tulajdonképpen csakugyan „úri passzió”, csakhogy egészen más értelemben, mint ahogy ezt a hozzá nem értő „úrellenes” demagógia magyarázni akarja. „Úri passzió” ugyanis abban, hogy a gyakorlásához elsősorban úri fegyelmezettéggel szükséges, párosulva sok lemondással és áldozatkészséggel; a vadállománynak nemcsak egyszerű kímélésével, hanem egyszersmind szakszerű gondozásával is, ami elengedhetetlen feltétele annak, hogy egyáltalában legyen vadunk, amire vadászhatunk. Aki ezt nem érti és nem követi, arra bátran rá lehet alkalmazni azt a régi jó közmondást, hogy „aki valaminek nem mestere, hódéra az annak”. Aki például csak vadászik, – még ha a törvény hiányos paragrafusainak a megtartásával is, – de nem szab saját maga elé külön korlátozásokat, amelyek a törvény engedelmeiről való önkéntes lemondást jelentik, és aki a vadat csak lövi, de nem te-

nyészi és egyszersmind: az mindig csak puskás lehet, ellenben sohasem lesz méltó az igazi vadász névre.

Tessék elképzelni, hogy a mai túlhajtott „demokratikus” áramlat mellett, amely a demokráciát a „mindenkinek mindent szabad” elvére építi, mi vár azokra a vadászterületekre (illetőleg a területeken levő vadállományra), amelyek vadászati tanulatlan és fegyelmezetlen elemek kezébe kerülnek. Éspedig azért, mert ezek győzik pénzzel, hogy mindenünnen kilicítálják az „urat”, aki alatt legtöbbször a középosztály tanult embereit kell érteni, azok az urak kis vadásztársaságokat alkotva béreltek ezelőtt egy-egy községi határt, hogy azon módjával, mérséklettel, tehát „úri” tisztességgel vadásszanak, mindig gondolva a holnapra is és inkább nem vadászva, semhogy a tenyészanyagot irtsák, amelynek a mennyiségét csak ahhoz értő szakember lehet hivatva ellenőrizni és biztosítani. Ám az új bérlők tekintélyes része – mondom – győzte pénzzel és tömörüléssel a vékonypénzű (az erszényét érve) „úr” (hivatalnok stb. efféle) ellen, és ahol azelőtt egy nyolctíz tagból álló vadásztársaság vadászgatott egyszer-egyszer, de akkor is mindenképpen korrekt módon: ott most ötvenen-hatvanan, meg százan is derűre-borúra élnek azzal a jogukkal, hogy mint új bérlők, akár az egész vadállományt kilőjék a törvényes határidőn belül. Hisz szabad, amit tesznek; senkinek sincs „joga” ebben őket megakadályozni.

Éppen csak a vadásztisztesség tiltakozik ellene, de ők ezt nem hallják, nem értik, figyelembe nem veszik, mert nem nevelkedtek ilyen felfogásban. Azt ők is tudják, hogy ha a malacos kocát akkor vágják le, amikor kis malacai vannak, az nagy kár, mert a kis malacok anyja nélkül maradnak és könnyen elpusztulnak. A kotlós tyúkot sem vágják le, sem a kis malacokat nem ölik le végig mindet, sem apró, fejletlen csirkét nem nyakaznak le, de gondolkodás nélkül lelövik a pocakos nyulat, az ózsutát a gidája mellől, a kis fácánt, kis foglyot stb., stb. Ami a puskájuk elé kerül, mindent, és még nagyon derék,

becsületes emberek, ha legalább a tilalmi időket megtartják. Hanem amíg ez sem korlátozza őket, addig hajrá, hegyen-völgyön lakodalom, azaz; vadászat. Azt nézik, hogy nini, a társuk annyit, meg annyit lőtt már, azt hamar utol kell érni, mert „ez az igazság”, sőt ha lehet, túl is kell haladni, mert ez jogos. Íme, halvány képe annak, hogy mi előzi meg a területek vadállományának teljes kiirtását. Amikor azután az üres határért már nem akarják az új vadászok az óriási új bérletösszegeket fizetni, hanem visszakínálják az ilyen kiszarolt, tönkretett területeket a régi „úri” bérlőknek, akik kezdek elülről a nagymunkát, a vadtelepítést, óvást, gondozást, azért, hogy ha majd évek múlva megint lesz a határban tisztességes vadállomány. Akkor újra kezdődhet a régi komédia a zúgolódással, hogy „mégsem járja, hogy csak az „úr” vadászhasson, mikor a vad tulajdonképpen senkié, tehát mindenkié”. De hogy azt a vadat, mint tenyészanyagot, esetleg milyen drága pénzért vette meg az „úri” vadász, és hogy milyen költsége volt rá, amíg úgy-ahogy el bírta szaporítani, azt senki sem kérde és ezzel nem is számol. Azt tudni nem akarja.

A „forradalmak” törvényes revízió nélkül is azok kezére dobták a vadászatot, akik közt

aránytalanul kevés ma még a fegyvelmezt vadász, aminek az a következménye, hogy az egész ország nagy értékű vadállománya erősen megcsappant, sok helyen meg is semmisült. Ez viszont maga után vonja a piacra kerülő vad árának hallatlan megnövekedését. Tíz-tizenkét évvel ezelőtt még két koronájával annyi nyulat vehettünk, amennyi tetszett; most egy nyúl ára a vásárcsarnokokban Budapesten megközelíti a háromszáz koronát. Csak a pusztá nyúlborért kínáltak már a fülem hallatára száznegyven koronát. Igaz, hogy egy sörétes töltény ára ma tizenkét korona, meg ennél is több és úgy hírlik, hogy a jövő 1922. esztendőben huszonöt korona is lesz. Amikor ezeket a sorokat írom (december vége felé), egy felnőtt hajtónak ötven-hatvan-hetven korona „napszám” jár, a „gyereknek” pedig harminc-negyven-ötven korona. Tessék most számítani a vasutazást ki a területre és vissza, de még előbb az állomásra és onnan hazajutást negyven-szeres bérkocsi taksával, továbbá odakint a vadhordó, meg a vadászokat hordó szekek napi bérét, azután az elemőzsia költségét, no meg a vadászholmi koptatását, rongálását, esetleg vásárlását. Végül a puska- és a vadászati adót, legvégül a területbérletet

minden járulékaival (vadórtartás, vadetetés, ragadozók irtása méreggel, patronnal, lődíj fizetése mellett), mire mindennel elkészültünk, szédülünk attól, hogy mibe kerül az a pár darab vadunk, amit kárpótlásképpen néha hazaviszünk.

Egy valamirevaló használt vadászpuska (sörétes) ma kéz alatt (nem üzletben) nyolctíz-tizenötezer korona, finom vadászpuska üzletben nyolcvan-százezer korona, de még ennyiért sem lehet venni, mert nincsen már raktáron, a külföldről pedig nem bírunk behozni a rossz valutánk miatt. Ha egy „jobb” vadászatra hívnak meg bennünket, ahol el lehet löni egy nap alatt száz patron (régente esetleg háromszázat is el lehetett löni ugyanott), az ma, csak töltény árában legalább is ezerkétszáz korona egy napra! Ki bírja el ezt?! ...Igaz, hogy – amint hallom – az a divat kezd lábra kapni, hogy a töltényt a vadászterület ura (tulajdonosa vagy bérlője) adja a meghívott (rendszerint jó lövő) vadászoknak.

Olyat is hallottam, hogy ahány vaddal a meghívott vendég beszámol, annyi töltény árát térítik meg neki, ami normális viszonyok közt hallatlanul furcsának tetszenék, míg most senki sem csudálkozik a gazdaságos beosztás ilyen megoldásán. Elvégre csak

ugyan igaz, hogy a hibázás legyen legalább így megbüntetve, akkor mindenesetre kevésbé fognak a vadászurak házardul lövöldözni és leszoknak arról, hogy nagyon is „szép” lövésekkel próbálkozzanak, jóval felül a száz lépésen, holott a korrekt vadásztávolság söréttel nem haladja meg a hatvan, legfeljebb hatvanöt lépést, de ezt is csak igen jó puskából engedhetjük meg magunknak. A rendes puskapróba wwtávolság ugyanis harminchat méter, azaz ötven lépés. Erről a távolságról még minden puskával „bizonyosra” lehet venni a vadat, ha az, akinek a puskája a kezében van, méltó a „jó lövő” névre. (Itt már a jó lövés kvalifikál.) A szeles és mohó vadászok éppen a távolság helyes megítélésében nem lelkiismeretesek, és ezzel nemcsak azt érik el, hogy sokat hibáznak, hanem ami ennél is sokkal rosszabb, azt, hogy sokat sebeznek. Pedig a sebzett vad legnagyobb része vagy már a sérülése folytán elpusztul, vagy olyan bénává válik, hogy könnyű prédáját találja bennük a sokféle szárnyas és négy lábú ragadozó állat.

A vadászfegyelmélet alfája mindenesetre az, amikor valaki valamely olyan vadra, amely nem esik tilalom alá, a saját elhatározásából (vadkímélés végett) egyáltalában nem lő rá, de a második leglényegesebb fegyelmi paragrafus mindjárt a normális távolság szigorú megtartását követeli. Ez még nehezebb feladat elé állítja a kiforrotlan vadászt, mint az előbbi, mert amire egyáltalában nem akar rálőni, az minden távolságra védve van ellene, míg az olyan vad, amelyre éppen vadászik, csak jobban ingerli a szeles odadurranásra, ha egy kicsit messzebbre van. Hisz ha nem siet a lövéssel, elmegy a vad lövés nélkül. Különösen körvadászaton lát az ember olyan ágyúnak való távolságra lövöldözést, hogy maga is röstelli a dolgot.

Mindez ugyan szorosán véve elsősorban a vadászokat érdekli, de érdekelheti – és pedig méltán – a természetbarátot is, mert a természet külső jelenségeinek legelevenebb része éppen az erdők, mezők, nádasok, tavak, mocsarak, hegységek és havasok állatvilága, ennek a keretében pedig az anynyira értékes és mindnyájunk számára táplálkozási és egyéb szempontokból egyképpen becses vadállomány, elsősorban természetesen a hasznos vadállomány. Az olyan természetbarát tehát, aki ha maga ugyan nem vadászember, de a vadászat ügyét, ahol és ahogy éppen teheti, rokonszenvesen felkarolja, a saját érdekében is cselekszik.

Mit ér az, ha egy évre hatvan-nyolcvanezer koronákat fizetnek a vadászatra rászabadult új bérlők egy-egy három-négyezer holdas

községi határ vadászati jogáért, de már az első esztendőben úgy kilövik ott a vadat, hogy jövőre az a terület csak sétálásra való, vadászatra nem, mert nincsen rajta vad?! Akkor azután lelohad a nagy kedv és senki sem akar nagy bérösszeget fizetni a semmiért.

Pedig ahonnan a tenyészanyag is ki van irtva, ott a vadászat szünetelése sem használná, oda új telepítés kell, ami a mai viszonyok közt szinte legyőzhetetlen nehézségekbe ütközik, arról nem is szólva, hogy az ilyesmihez érteni kell, amit a mai új bérlők legnagyobb részéről még feltételezni sem lehet.

Igy van ez már a kisvaddal is, hát még a nagyvaddal, amelyet az igazi vadász a trófea miatt értékkel főképpen, csak hogy az agancsos nagyvadat a mohó új vadászok a vad gyerekkorában lelövdözik, kifejlődni egyáltalában nem engedik, hisz ez évekig tartó kíméletet követelne, amire ők teljeséggel alkalmatlanok, nekik hús (!) kell, minél több hús. És ha akármilyen szarvas vagy őz kerül is eléjük, csak a nagy testet nézik, hogy mennyi hús van azon. Büszkén dicsekszenek azután vele, hogy mekkora szarvast lőttek, s ha az ember utánajár a dolognak, kiskül, hogy igenis lőttek egy vemhes szarvasutát, ott, ahol alig lézeng egy-két nemes nagyvad, ahol tehát az ilyet feltétlenül kímélni kellene, még pedig évek során át. Ezekre a gyönyörű állapotokra ráadásul számolnunk kell még a „virágzó” orvvadászattal is, amely most éli aranykorát. Hisz annyi az eldugott puska mindenfelé (a kommunizmus idejében elrabolt puskák ezek), hogy ha valami igazán finom puskához akar jutni valamelyik gazdag ember, szerezhet odakint jó pénzért „Holland & Holland”, vagy „Churchill”, vagy akármilyen másféle remek angol puskát, csak bizalmat tudjon kelteni maga iránt, hogy nem árulkodik és nem sajnálja az árát. Most ugyan a „fegyver-passzus” kötelező beszerzése kissé megnehezíti az ilyen „alkalmi” vételeket, de azért egy kis közkeletű lelkiismeretlenséggel és néminemű kisebb kockázattal megússza a bajt a vállalkozó szellem, amiben nincs hiány mai napság.

- A francia államvasút a vonatok késésének elkerülésére és a pálya biztonsága érdekében vadászokat alkalmaz. Párizs környékén például a „vasúti vadászok” már három éve vadásznak az üregi nyulakra és a borzokra, amelyek föld alatti járatai súlyos károkat okoztak a vasúti pályákon. (01. 30.)
- Egyre több hollandiai lakos látja be, a vadászok nélkül nem képzelhető el felelős vadgazdálkodás – derül ki a német Deutsche Jagdzeitung cikkéből. A vadászati szaklap szerint ennek is köszönhető, hogy a vadászható fajok száma a jövőben ötről tizenegyre nőhet. (01. 23.)
- Sűrű éve volt a megyei agrárügyeket, a vadászatot és halászatot felügyelő Heves megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóságának. Több mint kétezer trófeát bíráltak el, 1,3 millió forint összegben szabtak ki vadvédelmi bírságot és 23 vadászjegyet vontak be. (01. 13.)
- Pótválasztást tartott 2012. január 24-én az Országos Erdészeti Egyesület nagykanizsai helyi csoportja. Az új elnök Rosta Gyula vezérigazgató, a titkárhelyettes Für Tamás, akik a két küldött tisztségét is betöltik. (01. 27.)
- Vádat emeltek orvvadászat miatt a tiszatényői polgármester ellen. Kazinczi István, a község vezetője tavaly szeptemberben, tiltott módon egy őzsutát és négy mezei nyulat lőtt. (02. 02.)
- Illegálisan elejtett szarvasbikával pózolt egy férfi, majd a fényképet feltette egy internetes közösségi oldalra. Egy vadász azonban felismerte a vadászterületet, és lopás miatt feljelentést tett. (02. 06.)
- Már tavasszal szigoríthatja a parlament a Büntető törvénykönyvet (Btk.), így az orvvadászat súlyosabb megítélése érdekében akár 3 évi börtön is kiszabható lesz, szemben az eddigi 20-30 ezer forintos bírságokkal. (01. 24.)
- A Gemenc Zrt. a téli leállítás után újra elindította a kisvasutat. Január 14-étől a fűtött, zárt kocsik a téli-tavaszi menetrend szerint várják az utazókat. (01. 13.)
- Gerebics Roland olimpiai 5. helyezett, világbajnoki ezüstérmes duplatrap lövőnek nem sikerült kvótát szereznie a londoni olimpiára, és ezzel egy csapásra kiszaladt a lába alól a talaj. Támogatást nem kap, így kénytelen eladni a puskáját. (01. 26.)

A gróf Nádasdy Ferenc emléklakett – és ami mögötte van

„Új” sorozatot indítunk. Idézőjelben újat, hiszen egy régebben már sikeresen debütált „műfajról” lebbentjük fel a fátylat: a vadásztársaságok bemutatásáról. Terveink szerint az újság hasábjain azon társaságokról olvashatnak majd, amelyek megkapták a gróf Nádasdy Ferenc emléklakettet, méghozzá az alapítás évében, 2004-ben.

foró: Farkas Bertram

A „gróf Nádasdy Ferenc” elnevezésű emléklakettet 2004. március 30-án alapították Budapesten, az Országos Magyar Vadászati Védegylet országos választmányának döntésével. A kitüntetés célja, hogy kifejezze azon tagszervezetnek minősülő, vadászatra jogosult szervezetek szakmai elismerését és megbecsülését, amelyek a magyar vadgazdálkodás fejlesztése, valamint eredményességének biztosítása, a vadászat szakmai hírnevének elismertetése, a vadgazdálkodás, a vadállomány védelme és a természetvédelem követelményeinek érvényesítése terén kifejtett tevékenységükkel kiemelkedő érdemeket szereztek. A kitüntetés egy bronzpatinázott öntött plakettből áll, amelynek adományozásáról a kitüntetett szervezet névre szólóan kiállított okiratot kap. Az emléklakett adományozásáról az Országos Magyar Vadászati Védegylet elnöksége – adományozó testületként – dönt a megyei szövetségek előterjesztései alapján. A testület a határozatot végül nyílt szavazással hozza. Évente legfeljebb huszonkét darab kitüntetés adományozható, amely évente egy alkalommal történik. Az emléklakettel kapcsolatos költségeket az Országos Magyar Vadászati Védegylet viseli.

De mit tudunk arról a családról, amely ehhez az elismeréshez gróf Nádasdy Ferenc nevét kölcsönözte?

A Nádasdyak mind a mai napig jelentős, egyben megbecsült családnak számítanak itthon, amely Magyarország történelmének alakulásában számottevő szerepet töltött be az utóbbi évszázadokban. A haza és a köz szolgálata gyakran egybecsengett ezzel a névvel.

A tatárjáráskor IV. Bélának adtak menedéket, Csák Máté ellen harcoltak Károly Róbert oldalán. A család a tetteinek megfelelően szépen haladt fölfelé a ranglétrán. Nádasdy Mihály főispáni rangot viselt és Zsigmond király a Sárkányrend lovagjai közé is bevásztotta.

Nádasdy Tamás (1498-1562) 1553-ban bárói címet szerzett, 1554-ben pedig Magyarország nádora lett. A reneszánsz úri szokásokhoz híven lelkes vadász volt. Vadaskertet tartott fent Sárosváron, ahol a többi közt dám, gím és őz is élt. A kertet a kor egyik legnagyobb ilyesfajta létesítményeként tartották számon. Majd’ egy emberöltővel később, 1625-ben unokája, Nádasdy Pál (1579-1633) megkapta a grófi rangot. Az ő fia, Nádasdy Ferenc (1625-1671) országbíró, királyi helytartó, valamint – elődeihez híven – vadász is volt. Vadászattal kapcsolatos rendelkezésében jól látható, hogy szívében viselte a vad sorsát, a jószág védelmét az orvvadászoktól. Ferencet a Wesselényi-féle összeesküvésben való közreműködés miatt I. Lipót magyar király kivégeztette. Vagyonát elkobozták, a családot pedig megfosztották a nevével, amelynek

használatát kártalanítással együtt 1681-ben a familia visszakapta. A családtagok a tízéves hányattatás után újfent jelentős tisztségeket töltöttek be. Nádasdy Ferenc gróf (1708-1783) tábornagy, majd 1756-tól horvát báni rangot birtokolt. Nádasdy Lipót (1802-1873) a reformkor egyik legjelentősebb irodalom- és művészetmecénása. Lipót kezében gazdag vagyon összpontosult. A család bécsi ágának kihalásával a dunántúli birtokok és feleségének, Forray Júliának délvidéki és dunántúli birtokai is a tulajdonába tartozott. Lipót különös tekintettel figyelt birtokai gyarapodására. 1851-ben megvette a Fejér megyében található Sáriladányt, amely ettől kezdve a család székhelyéül szolgált. 1859-ben a települést „Nádasdy-Ladányra” (ma Nádasdladányként ismert) nevezik át, belügyminiszteri engedéllyel.

Lipót fia, Nádasdy Ferenc (1842-1907) világi ember volt, egyben világjáró vadász is. Szenvedélye mellett a vadgazdálkodásra is odafigyelt. Sikeresen telepített például szikaszarvast, de eredményesen gazdálkodott szarvasokkal, valamint vadászházak építésében is részt vett. Lelkes szervezője volt a trófeakiállításoknak, jogász révén országnrész vállalt a 1872-es vadászati törvény problémáinak megoldásában. Az 1881-ben megalapított Országos Magyar Vadászati Védegylet első elnökének választották, nevéhez fűződik az első Nádasdy Alapítvány létrehozása is. Emlékezetes, hogy erre a díjra pályázott egykor Arany János is, ismert eposzával, „Buda halála” címmel, amelyben szerepel nemzetgenézisünk ősi legendája, a Hunor és Magor által üzött „Csodaszarvas” is.

Összeállította: Kókai Márton

A munka gyümölcse

A hosszú évtizedek kitartó, szakértelemmel végzett munkája mindig meghozza gyümölcseit – a vadgazdálkodásban is. A Zala megyei, Szlovéniával határos lenti Szabadság Vadásztársaság erre jó példa. A kiemelkedő vadgazdálkodásért járó Nádasy Emlékplakettel 2004-ben és 2008-ban is kitüntették az egyesületet. Hosszú ideje eredményesen és vadásziasan gazdálkodnak, nem történtek itt vadászbalesetek, nem voltak rendkívüli események. Verein József elnökkel a város szélén, a termálfürdőtől párszáz méterre álló, harmincéves vadászházban beszélgettünk.

A társaság jogelődje, a Vörös Csillag Vadász-társaság 1957-ben alakult meg a Lenti Erdőgazdaság 30 dolgozójából, csaknem 12 ezer hektáron. Apróvadas terület volt, nagyvadból csak őz élt itt. A szarvas időszakos váltóvaddként fordult elő, disznót is csak igen ritkán láthattak. A tagok jellemzően „konyhára” vadásztak, zömében sörétes puskával, hiszen a golyós puska akkoriban kiváltság volt. „Ismerték a saját töltésű gyöngygolyót és a kompetenciát, viszont nemigen érdekelt senkit a lelövési terv, a beíró könyv vagy a bérvadászat” – mondja némi nosztalgiával Vereini József, aki 1998 óta elnök. A '60-as években a társaság egyetlen bevételi forrása az élő vad értékesítése volt: alkalmanként akár 200 nyulat is fogtak. 1964-ben a társaság felvette a Lenti Szabadság Tsz Vadásztársaság nevet. A következő névváltoztatás 1975-ben, a téesz-világ megszűnése miatt következett, azóta viseli mostani nevét az egyesület. Az elnök itt megjegyezte: a 2017-es ciklusváltáskor

A vadászház a város szélén áll, párszáz méterre a gógyfürdőtől

szeretnének még egy névváltást, mert a Lenti Vadásztársaság jobban tükrözné az egyesület területi kötődését.

Jelenleg a társaság 7456 hektáron gazdálkodik. A terület két helyen is határos a Zalaerdő Zrt.-vel. A két főfoglalkozású hivatásos vadász mellett harmadik társuk részfoglalkozásban segít a munkában, így teljesítve a 3 ezer hektáronként szükséges hivatásos vadászati előírást – magyarázza Rákos Csaba, aki 1985 óta a társaság alkalmazottja. A mintegy 30 százalékos erdősültségű terület mára jellemzően nagyvadassá vált. Szép számmal van szarvas, jó az őzállomány, de a domináns vadfaj – miként egyre több helyütt az országban – a vaddisznó. Újra növekszik a mezei nyúl és a fácánállomány is; a termelészövetkezetek felosztása után ismét megjelentek a szűk nadrágszíjparcellák, amelyek kiváló élőhelyet adnak. Nagyobb kiterjedésű mezőgazdasági területek is jócskán vannak, és a nagyüzemi gazdálkodás nagy vadkárokat is eredményez. Hogy ezt kivédjék, a társaság a vad területen

Egy kép az archívumból...

Amire a társaság büszke...

való tartására etetőket, szórókat üzemeltet. Összesen 20 hektár földet művelnek, ebből 5 hektár kukoricás. A vadkárt mostanság még jobban megsínyli a társaság, hisz a bevételek egyre csökkennek, a költségek pedig nőnek. Az éves költségvetés 20 millió forint körül mozog, és egyre szerényebb az év végi eredmény. Ennek ellenére eddig mindig, mindenkivel sikerült megegyezni a vadkárt illetően, a kapcsolat a gazdákkal kiváló. A bevételt javarészt az őzbak- és a szarvasbika-vadászat, a terelő vadászatok és a vaddisznóhajtások adják. Utóbbiból a visszajáró vendégek számára évi hármad adnak el, amelyek terítéke általában 15-20 disznó. Figyelemre méltó, hogy nem csak a három szomszédos társasággal baráti a viszony, de a határ menti négy szlovén vadászegyesülettel is. A dobronakival még egy régire visszanyúló hagyomány is kialakult: minden évben együtt piknikeznek a határon. Valaha betyár vircsaft volt az ilyesfajta barátkozás. A közösségi rendezvények közül

érdemes kiemelni a minden évben megszervezett családi juniálist, amely még jobban összekovácsolja a tagokat, de rendeznek például koronglövő versenyt is.

A társaságnak 58 tagja van, az éves tagdíj 60 ezer forint. A kompetencia 40 kiló vadhús, valamint egy lőtt nagyvad kedvezményes árú megvásárlásának a lehetősége. Őzbakot és szarvasbikát akkor lőhetnek, amikor a bérvadászat véget ér. Az első hajtóvadászatra hívhatnak a tagok vendéget, a többi hajtó- és terelővadászat már „zártkörű”, csak a tagság vesz részt rajta. Így lehet teljesíteni a lelövési tervet. A tagság nagyobb része idősebb vadászokból áll, a 40 évnél fiatalabbak száma húsz körül van. Ráadásul a tagok alig fele vadászik aktívan. Igaz, az aktívak közül sokan erdészek vagy vadgazdálkodási szakemberek, ami szintén hozzájárul az eredményes gazdálkodáshoz. A korösszetétel javításán, a lelkesedésen túl egy ügyes húzással próbál javítani az egyesület: a „vadászdinasztiákban” látják a megoldást. A tagok egyenes ági rokonai 50 százalékos kedvezménnyel léphetnek be. – Molnár József alapító tagunknak például a fia és unokája is vadász lett, Tótván Ferenc fia és lánya is tagtársunk, unokája pedig már letette a vadászvizsgát. Kétféle generációs vadászcsaládjaink is vannak, köztük Keszthelyi Jenő intarziáművésze, aki intarziaportrékon örökítette meg a 100 legnagyobb magyar vadászt – sorolja az elnök.

Nézze meg a lenti Szabadság Vadásztársaság árlistáját, képgalériáját, trófeafotóit a huntingpress.eu címen, a HUNTINGPress információs magazin Okos Vadászati Térképén!

FÖLDVÁRI ATTILA

attila.foldvari@vadaszlap.hu

Bornemissza Péter: Vadászszívvel**5400 Ft**

„A vadászat számomra egy életre szóló ösztönös elhivatottság. Alázatos szolgálata erdőnek, vadnak egyaránt. Varázslatos élményekkel gúzsba kötött munka, tanulás, értékteremtés. „Jutalma – az ősi otthon ölelése – tapintható beavatottság – Titkok tudása!” – e sorokkal indítja útjára a szerző a gazdagon illusztrált, közel 300 oldalas könyvét. Korrekt szakmai hozzájárásról, a vadásznyelv avatott használatáról tesz tanúbizonyságot az 50 vadászestendőből táplálkozó szerző. Régi idők hangulatát idézi fel egy-egy múltbéli történettel, mint például a cserevadászatok szépségeivel, ezenkívül több hazai vadfaj (szarvas, vaddisznó, őz, muflon, szalonka, róka) elejtésének tanulságos, olykor-olykor humoros történetével ismerkedhetünk meg.

-FB ★★★★★

Szabó József: Tizenkét hónap erdön-mezőn**2000 Ft**

Decembertől decemberig – ez is lehetne a címe a szerző 20 éves vadász múltjából, naplójegyzeteinek általa legérdekesebbnek ítélt fejezeteiből ügyesen és szellemesen összeválogatott „naplózanzának”, amely egy naptári évbe sűrítve meséli el kalandjait, örömeit-bánatait, sikereit és kudarcait. Sok jó történet, szép és kedves tájleírások, a zsákmányolási vágyat nemegyszer felülíró önkéntes lemondások öszinte elmesélése. Nem válik viszont előnyére a könyvnek az – egyébként feltehetőleg jó – illusztrációul szolgáló fotók halvány, élvezhetetlen nyomdai minősége, a már százszor kifogásolt szakmai és nyelvi lektor „megspórolása”, a könyvészeti adatok mellőzése, s hogy még a címlapkép szerzőjének (Valaczkay Erzsébetnek) a neve sincs feltüntetve.

-SE ★★★★★

Nomád Földi László: A vadászat karácsonyai**2990 Ft**

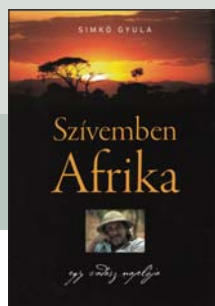
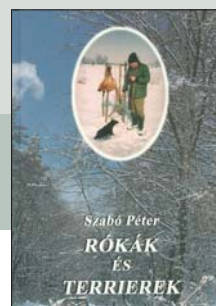
Ez a szerző hetedik vadász könyve. Ezúttal több országban és több világrészen történt vadászati és „emberészeti” kalandok, emlékek felidézése. Elmúlt idők, elment emberek, röpké, vagy örökös sorsok köszönnek vissza a könyv oldalain. Sokkal több ez, mint „egyszerű” vadász könyv, szól az elkötelezett, sokszor olyan mértékig elvakult szenvedélyről, amelyre akár a család is rámehet, az íróvá válás véletlenszerű és tudatos mozzanatairól, a közletről ismert és a sosem látott elődök tiszteletéről, a színészmesterség és a vadászat kapcsolatáról. Kár, hogy minden kép fekete-fehérben látható, kérdés, hogy a választást tudatos, vagy takarékosági szempontok vezették, egy részük sablonos „én és valamilyen vad”, van benne viszont néhány szép tájfotó is.

-SE ★★★★★

Bangó Margit – Vadat, halat s mi jó falat**3990 Ft**

Szeretem, ha egy szakácskönyv tömör, érthető és nem utolsó sorban lényegre törő receptúrákat tartalmaz. Bangó Margit, Magyar Örökség és Kossuth-díjas művész ezen gyűjteményét pont azért ajánlanám a vadászok figyelmébe, mert illik rá a címben megfogalmazott jellemzés. Pénzünkért cserébe kiváló recepteket, illetőleg viszonylag egyszerűen kivitelezhető ötleteket kapunk, amelyeket inycsiklandozó fotókkal illusztráltak. Szarvas, őz, disznó, nyúl, kacsa, liba, fácán, süllő, pisztráng, harcsa, ponty és még sok más jó alapanyag kerül Margit asszony asztalára, akinek ez a harmadik szakácskönyve. A népszerű énekesnő engem tehát ezúttal sikeresen „megfőzött”, így végezetül már csak annyit fűznék hozzá: a kiadvány egyetlen hibája, hogy lehetne akár kétszer ilyen hosszú is...

-KM ★★★★★

Bozóki László: Remetekanak **4350,-**Simkó Gyula: Szívemben Afrika **4990,-**Vadászok szakácskönyve **8950,-**Szabó Péter: Rókák és terrierek **3200,-**Széchenyi Zsigmond: Ahogy elkezdődött **2499,-**Széchenyi Zsigmond: Ünnepnak **2999,-**

Szalonkázás, másként

Keszthelyi Jenő

Ülök a hetvenegyes számú magasles létráján, jó fél órával napnyugta előtt. Szinte hallom az apró rügyek pattanásait, s a giliszta-gyűrűs testének surrogását, ahogy a melegedő földben fölfelé igyekeznek. A patak felé futó árok partján árva földhányás magasodik; illendően köszön: megemeli halványzöld fűkalapját. Mint-ha csak a gumicsizmáim között talált volna rést a fényre egy erdei ibolya, csak rá ne lépjek! A szálerdő szegélyén piszkos sárga csik tudatja: a tűzike, szép Zala ékszere elvirágzott.

A föld lehelete hűvös is, langyos is. Illata semmihez sem hasonlítható. Csak a kora tavaszi föld lehel ilyen mesés illatokat; így hálálják meg az elpusztult szerves anyagok, hogy itt senki sem háborgatja őket halálukban. Ilyenkor öröm mélyeket lélegezni és néha orral kóstolgatni az illatorgiákat.

Szombat este van, március huszonhatodikán, Emánuel napján. A vadásztársaság önkéntes társadalmi munkása vagyok, elnevezésem „szalonka monitoring megfigyelő”. Hát nem a monitoringot figyelem, hanem a madarakat. Örömmel és reménnyel vállaltam a feladatomat. Örömmel, mert a megfigyelési aktus felér egy szalonkavadászat gyönyörűségével és reménnyel, mert az évekig tartó sóvárgás után ismét szalonkázhatunk majd kedvünkre - nemsokára, legalábbis remélem. Mértékkel és tisztelettel – mint hajdanán – ott, ahol valamikor kedvenc leshelyeink voltak. Várnak minket.

Puskám a térdemen. Hozzám nőtt. Üres. Mintavétel címén szalonka lövése tilos a megfigyelési napon. Helyes. A puska viszont rendkívül hasznos gyakorló szerszám.

Ha gróf Széchenyi Zsigmond – mert bevonták a puskáit – bottal mutogathatott a madarakra, akkor miért ne mutogathatnék én is üres puskával, mert nekem meg a madaraimat vonták be. Csak a jó öreg vizslám hiszi azt – ha velem van –, hogy valami komoly bajom van. Puska nélkül nem vadász a vadász. A vadászterületen csak puskával érzem jól magam.

No persze, ha a vadászat, a megfigyelés, a felderítés vagy a nyomozás a cél. De, ha ugyanott gombát szedek az unokámmal, akkor csak a gombászó bot hiányozhat.

Már jönnek a rigók, alacsonyán, bokrot érintve, halkan surrogva. Aztán egy korai kék galamb zuhan a szálfák védelmébe. Felállok. Fülelem hegyes, fejem forog. A megfigyelési bizonylatra a látott és hallott madarakat kell feljegyezni. Legutóbb elbizonytalanodtam. Fölöttem húzott a cvikk és korrogott a madár. Láttam is, hallottam is. Egy harmadik jött utánuk, mint a golyó. Korrogott az is. Hányat is láttam és mennyit hallottam?

Most már jönniük kéne. Esőcsepp a kézfejemen, de lehet, hogy más, mert szürkés. Szerencse jele. Északon grafitiszürke az ég; nyugaton már piszkos sárgán búcsúzik az est, világos háttérrel.

Kukorica ropog a les előtti szórón. De jó, hogy ma nincs velem a vizsla! Tekerem a nyakam, törzsem is arrafelé. Egy vaddisznó-süldő vacsorázik. Két őz nézi sóváran, odamenni nem mernek. Jó szelem lehet, mert gyanútlanok mindhárman. Aztán elugranak. Nagy koca dűnyög kifelé a bodzásból; malacai, mint szőrös, guruló labdák. A süldő felkap egy kukoricacsövet és elizskol vele.

Szalonka pisszeg, de nem látom. Félkörben mondja, aztán a fiatal nyírek fölé emelkedve meglátom. Gondolatban eléje „célzok”, szokásnyira. „Nem találom el”, tovább repül nagy szöveget vetve. A duplát neki! Most már „esik”. Szemben jön a következő, utána üldözője. A hátulsót „szedem le”, aztán kifordulva „utána lövök” a másiknak. Csúfolódva „szállong a pehelytolla”. Mérgelődöm.

Villan az emlék, negyven éve történt, de eleven. Azt se tudtam, hogy fest a húzó szalonka, de nagyon izgultam az elsőért. Jött egy madár, odalöttem neki. Mire leesett, kékgalamb lett belőle. Bőszén hallgattam róla.

Most lőtávolon kívül villan egy cvikk a szóró fölött. Majd balról jön egy madár nagy libbenésekkel. Szemből „lövöm meg”, majdnem a csizmámra „esik”. Ez a képzelődés lázba hoz, bizserget, hevít és nyugtat egyben. Hihetetlenül hangzik, de szinte örülök neki, hogy a valóságban nem „kell” lőnom a madárkirálynőre. Nem kell izgulnom a jó esélyért, a jó találatért. Így akkor „találom” el a madarat, amikor csak akarom. Nincs elveszett madár. Nincs szárnyazott szalonka – amit a vizsla sem talál meg – és utána emészt a keserűség elpusztulásáért, méltatlan kínjai miatt. Nincs versenyfutás az elejthető kontingensért, a legjobb helyekért az idény kezdetén. De ez az érzés akár lehet „savanyú a szőlő” szindróma is. Az egész hét készülődéssel, izgalommal telik: szombaton monitorozok!

Este, megfigyelés után hívjuk egymást a másik bakterrel: menyinyit láttál, hallottál pajtás? A vadászirigység gyötör, ha Jenő druzsám többet látott, hallott, mint én.

A többi napokon a kapott kvóta határáig – ami látszatra nagyon kevés – lehet „mintát lőni”. Ivarát megállapítva, szárnyát tovább kell küldeni a szakértőknek. Hát nem kell mondanom, mindenki mintát akar lőni, de gyorsan. Csak a megfigyelési helyek környezetében ajánlott a mintavétel. Ezért aztán forr a telefonom vasárnap reggel: sok jár-e, hányat láttál, merre, hol álltál?

Már fele is eltelt a megfigyelési időnek. Erősen, szürkén sötétedik. Szarvastehén óvakodik elő, eladó lányával. Nyakát nyújtja felém; gyanús illatot nem érezhet. De azért csak nyújtja a nyakát.

Aztán – miután az ötödik leslábnak beazonosított a félhomályban – a szóróra ballag, a lánya meg utána. Ropog a kukorica. Jó étvágyat!

Hátam mögött pisszeg a szalonka. A les fölött vágódik elém. A bokorsor fekete árnyékában már nem tudok „rálőni”. De a puska tusa a fához koppan véletlenül. A szarvas mama rágóizma lebénul, nyújtja a nyakát. Aztán – biztos, ami biztos – visszakullog oda ivadékaival együtt, ahonnan előbújt.

Egy gyors dupla a szlovén oldalon. Aztán ropog a puska három irányból is. Nem tudom, de nekik talán szabad szalonkázni. Vagy egy másik nap a megfigyelésé. Derék mintakvótájuk lehet akkor! Akárhogy is van, jól szórakoznak. Nem sokáig. Alig tízpercnyi a húzás főideje. Csodálkozom, hogy nálam már nem jár a madár. De mégis! Kereső szalonka libben le-föl a szálerdő fölött. Elkésztél, öreg! Akit keresel, már mással hetyeg valahol a meleg avaron. Hogy megkíméljem a madarat a csalódástól, duplára „meglövöm”, amikor felém fordul. A szlovén puskák már hallgatnak. Csak egy bánatos lélekharang kondul nagyon-nagyon messze.

Még forgolódok egy kicsit, aztán a telefonon megnézem az időt. Lejárt, hazamegyek. A kocsit felé ballagva csúnyán, útszéli módon szidalmaz egy őzbak, pedig nem is vadásztam „igazán”. Ártatlan vagyok. Csak egy monitorozó.

Vizslám szemrehányóan vakkant a kapuban; szaglássza a kezemet, nadrágomat izgatottan. Miután nincs gyanús illat, megbocsát és bevezet a házba.

Vacsora után megsimogatom a megsárgult, lefóliázott ecset-toll-gyűjtő lapot a fegyverszekerény fölött. Az utolsó három, előre megfejelt év tasakja üres. Megírom az adatfelvételi jegyzőkönyvet. A koordinátákat már kívülről tudom. Hőmérséklet tíz fok, hóborítás nincs, az égbolt borús, szél nincs. Egy órát figyeltem. Láttam hét szalonkát, hallottam kettőt. Aztán a lap hátoldalára megjegyzésként ceruzával az alábbi írom: „Szép az élet így is, barátaim.”

Nem tudtam meg azóta se, hogy a megyei koordinátor vagy az egyetemi szakértő megfordította-e a lapot. Nincs jelentősége. ♡

Száz madár

Gombás Csaba

Hajnalodott. Az akácosban nagyvad zörgött, disznó vagy talán szarvas igyekezett nappali vackára. A csillagok halványultak, a keleti égbolton lassan felfelé nyújtózkodott a reggel.

A berek felől ritkás korrogás hallatszott, előbb erősödött, majd egyre gyengült az égeresben csörgedező patakot még láthatatlanul követő erdei szalonka hangja, majd elcsendesült. Kutyáim is meghallhatták a korrogást, mert mocorogni kezdtek. A nyavalyások éppen most nem tudnak csendben maradni – gondoltam. Keleten már lővilág volt, amikor a sötét nyugati oldalról hangos pisszegés ütötte meg a fületem!

Puskámat szorosabban markolva forgolódni kezdtem, a hang közeledett, majd magasan, szinte a fejem felett átlibbent a fény felé a madár. Kapkodva utána fordultam, odavetett lövésemre a szalonka a fiatal tölgyek ágait megrezzenve lehullott a talajra.

Spanieljeimet szabadon engedve rögtön a keresésére siettem, mielőbb kezembem akartam tartani a jeles madarat, századik szalonkám! Ebeim a fiatalos fáitól nem láthatták, hova esett a zsákmányom, irányítanom kellett őket. A magasra nőtt, jágerkenderrel elegyes szálfüvek között egyik kutyám zörgése rövid időre megállt, majd hamarost megjelent előttem Menyecske, a még első születésnapját meg sem ért angol springer spaniel, a szájában a századik madárral! Menyecske rutinos szalonkavadász, már hozott egyet idén, sőt már a tavalyi húzáson is részt vett, hiszen akkor a „monitoring szalonkákra” vadászván bizonyosodtunk meg arról, hogy az anyját eredményesen adtuk férjhez a behavazott Csallóközben. Ebem, anyja asszisztálása mellett némi biztatásra átadta kissé megtépázott zsákmányomat. Gyorsan továtűnt a hajnali derengés, győzött a világosság. Hallottam még szalonkát, sőt az égeres felett tovahúzó cvikket is láttam, de a vadászat, pontosabban a monitoring-mintavétel véget ért. Megszólaltak a rigók, és hamarosan zajongva megindultak a szajkók is. Megtört puskámat a vállamra vetve, zsákmányommal a kézben én is hazaindultam az erdőn át. A kutyák élvezettel zörgölődtek a nyiladék melletti sűrűben, benem pedig ballagtomban előtörtek az emlékek.

Száz madár! Harminchárom év! És a krisztusi élet időtartama, az a sok húzást megelőző, vagy követő gyönyörűség bókklászás a tavaszi erdőben, ritkán egyedül, többnyire feleségem és kutyáim társaságában. Hol szép, a kikelethez méltó hajnalban és estén, máskor szemerklő esőben, sőt zegernyés hózivatarban. Hol boldogan zsákmánnyal és egy szép hajnal, vagy este emlékével, máskor, amikor nem ment a lövés, amikor sok volt a levegő a madár körül, némi keserűséggel. De, ha nem is volt madár, ha balfácánok voltunk is, vitt bennünket a reménység, hogy majd most!

Az első szalonka! Lelki szemeimmel most is látom a cvikket a nyiladék felett, látom a sűrűbe hulló hátulsó madarat! Az ifonti boldogság, amikor zseblámpám fényében megláttam az avaron fekvő, mikor kézbe vettem az elsőt! Duplám, melyik nem valódi dupla, hanem csak a vakszerencse adta kontár-dupla! Hajnalban, a meglepően későn érkező szalonkákat elsőre szemből elhibáztam, de utánuk fordulván, a második lövésemre mindkettő lehullott az égeresbe. A húzások gyermekkorom erdejében, a Pati erdőben, ami az új területfelosztáskor sajnos elment tőlünk. A „kényszerváltó”, mert bármilyen hihetetlen, a szalonkánál is van ilyen! Akácos fiatalosok és tölgyfelújítások között két szálerdő képezte a huszonöt-harminc méter széles szűkületet, ahol, ha volt szalonka a területen, akkor ott át kellett repülnie! Nem emelkedett fel a szálas fölé még akkor sem, ha lövést tettem előtte. Kicsit szűk volt a hely, igyekeztem nem kellett a lövéssel, sportos madarak estek ott.

A somogysárdi Polgárerdő! A ma már ritkán alkalmazott természetes felújításnak köszönhetően hosszú ideig kedves vadászhelyünk volt, sok madarat lőttünk ott. Az utolsó ottani tavaszon történt, hogy a szárnyazott szalonka a kutyám előtt dürgő-pózt vett fel! Természetesen volt köztünk a feleségemmel némi versengés is, melyben többnyire én jeleskedtem, de életem párja időnként parádésan visszavágott. A Pelőc erdőben nejem kiválasztotta a helyet, ahol szerinte a szalonkának jönnie kell. Jöttek is, ő pedig válogatva közöttük, csak biztosra menvén lőtte meg három madarat. Én pedig sorra váltogattam a jónak ítélt helyeket, de szalonka

alig jött, ha meg jött, jó ütemben mellédupláztam, csak az idény végén, nagy nehezen sikerült egy szem madarat lőnöm, így mégsem kaptam heringfejet. Volt tavasz, amikor csak egy kutya elől kelt madárral találkoztunk, de volt olyan is, amikor hűzásonként tíz-tizenkét madarat is láttunk!

Természetes, hogy amikor a vadgazda szakmérnöki diplomát kellett választanom, az szalonkás lett, „Az európai vadászati módok hatása az erdei szalonka állományra” címmel. A dolgozathoz az alapot az irodalmi búvárkodáson túl a saját és a Szekszárdi Szalonka Klub tagjai által gyűjtött adatok biztosították. Nem állapítottam meg újat, az összehasonlítás azt a régi tapasztalatot bizonyította, hogy a tavaszi hűzáson való vadászat gyakorolja a fajra a legkisebb nyomást, leginkább ez felel meg a fenntartható, sőt a bölcs hasznosítás elvének. A bokrázás, a hajtás és az őszi hűzás során a nemek nagyjából számarányuknak megfelelően esnek zsákmányul, a terítékben árnyalatnyival több a kakas, mint a tyúk. Az ivari dimorfizmussal nem bíró poligám fajból csupán a tavaszi hűzáson való vadászat teszi lehetővé, hogy túlnyomórészt, mintegy 75-80 százalékban kakasokat zsákmányoljunk, tehát a fajt a fácánhoz hasonlóan vadásszuk.

Aztán jött az uniós csatlakozás és vele a vadon élő madarak védelméről szóló 79/409/EGK irányelv, amely helyteleníti a költöző madarak vadászatát a költőterületükre való visszavonulás alatt. Néhány évig hittük még, hogy követhetjük az osztrák sógorokat, akik tavasszal és ősszel is vadásszák a szalonkát. Sajnos nagyjaink vagy rosszul csináltak valamit, vagy egyszerűen nem érdekelték őket a szalonkavadászat, így megkaptuk, hogy 2009-ben, a szalonka vadászati idény nélküli vadászható faj lett hazánkban.

Megindult a monitoring, megmozdult a saját érdekében is nehezen mozduló vadásztársadalom. Amúgy is kimentünk volna, láttunk is néhány szalonkát, de puska nélkül nem az igazi! Úgy éreztem magamat, mintha hozzám hajlandósággal simuló kedvesem mellett - tehetségem birtokában - egy zord gardedámtól csak simogatásra kaptam volna engedélyt! Gyönyörű és szívdobogtató az kezdetben, de hol vagyunk már attól! 2010 tavaszán a monitoring már mintavétel jellegű, szűkmarkúan adagolt zsákmányejtést is lehetővé tett. Élünk is a szerény lehetőséggel, de nehéz tudomásul venni, hogy a fajt kímélő, amúgy is szerény terítékű vadászatunkat az EU a vonuló fajokat egy kalap alá vonó ostoba rendelkezésével korlátozza! Azok vádolnak bennünket a fajt károsító vadászattal, akik a söröskorsót élvezettel kikortyolták, mi pedig csupán a sör habját nyalogattuk módjával! Erre mondja a népi bölcsesség: „Bagoly mondja a verébnek,

hogy nagyfejű”. Még a hatalmát kemény zsarnoksággal gyakorló Szovjetunió is rugalmasabb volt az érdekszférájában felmerülő bizonyos „nemzeti sajátosságokkal szemben”!

2010 nyarán a FANBPO, a Nyugati Paleartikus Nemzeti Szalonkázó Szervezeteinek Szövetsége Gödöllőn tartotta éves konferenciáját. Jó volt látni a sok szalonkavadászatot fontosnak érző vadásztársat, és jó volt, hogy a nyugati szervezetek képviselői megértették problémánkat, elfogadták „vadászati másságunkat”, csupán a portugál képviselő értetlenkedett valamelyest a felett, hogy miért tartjuk előnyösnek a főleg kakasokat zsákmányoló vadászati módot. A konferencia több képviselő által is kimondott állásfoglalása, hogy az EU által is lehetséges módon, a történelmi tradíció alapján kellene ezután gyakorolnunk a tavaszi hűzáson való szalonkavadászatot. Bízató ez számunkra, de a FANBPO csupán egy civil szervezet, a civil szervezetek hangját a bürokrácia, a hatalom csak akkor szokta meghallani, ha őt támogatja!

Az erdei szalonka hűzáson való vadászata része vadászati kultúránknak, az Európai Unió pedig nem lehet színtelen népek tárháza, kultúrájukat öntudatosan ápoló nemzetek otthonának kell lennie, ahol a többség érdekét sem sértő akaratunkat érvényesíthetjük, és érvényesítenünk is kell! Nem szabad hagynunk, hogy elvegyék szép tavaszi vadászatunkat, politikusainknak el kell érniük, hogy a monitoring-eredményekre és történelmi szokásjogainkra hivatkozva, az erdei szalonka ismét vadászati idénnyel szerepeljen a hazánkban vadászható fajok között! A szalonka hűzáson történő vadászata töményre párolt vadászat, étvágygerjesztő korszak a vadászév kezdetén, és Dianának lerótt áhítatos kézcsoák a tavaszi erdőn! ♡

HOLDNAPTÁR MÁRCIUS 31 nap

A hó napja	A hét napja	A nap névnapja	Nap		Hold	
			kel (h.min)	nyugszik (h.min)	kel (h.min)	nyugszik (h.min)
1.	Cs	Albin	06.24	17.29	10.15	01.25 ☽
2.	P	Lujza	06.22	17.30	11.07	02.16
3.	Szo	Kornélia	06.20	17.32	12.06	03.02
4.	V	Kázmér	06.18	17.33	13.12	03.41
5.	H	Adorján	06.16	17.35	14.23	04.15
6.	K	Leonóra	06.14	17.36	15.36	04.46
7.	Sze	Tamás	06.12	17.38	16.53	05.14
8.	Cs	Zoltán	06.10	17.39	18.10	05.41 ☉
9.	P	Fanni	06.08	17.41	19.30	06.07
10.	Szo	Ildikó	06.06	17.42	20.50	06.36
11.	V	Szilárd	06.04	17.44	22.09	07.08
12.	H	Gergely	06.02	17.45	23.24	07.46
13.	K	Krisztián	06.00	17.47	---	08.31
14.	Sze	Matild	05.58	17.48	00.33	09.24
15.	Cs	N.ünnep	05.56	17.49	01.32	10.24 ☾
16.	P	Henrietta	05.54	17.51	02.21	11.30
17.	Szo	Patrik	05.52	17.52	03.01	12.39
18.	V	Sándor	05.50	17.54	03.34	13.47
19.	H	József	05.48	17.55	04.02	14.55
20.	K	Klaudia	05.46	17.57	04.27	16.02
21.	Sze	Benedek	05.44	17.58	04.50	17.07
22.	Cs	Beáta	05.42	17.59	05.12	18.11 ●
23.	P	Emőke	05.40	18.01	05.34	19.15
24.	Szo	Gábor	05.38	18.02	05.58	20.18
25.	V	Irén	05.36	18.04	06.24	21.20
26.	H	Emánuel	05.34	18.05	06.55	22.19
27.	K	Hajnalka	05.32	18.07	07.30	23.16
28.	Sze	Gedeon	05.30	18.08	08.11	---
29.	Cs	Augusztá	05.28	18.09	08.59	00.08
30.	P	Zalán	05.26	18.11	09.54	00.55 ☽
31.	Szo	Árpád	05.24	18.12	10.56	01.35

MIRE SZABAD VADÁSZNI?

Márciusban:

vaddisznóra – rókára – pézsmapocokra – nyestkutyára – mosómedvére

Fekete István prózamondó verseny

Baranya megyében, a berkesdi általános iskola január 25-én, évről-évre koszorúzással és megyei felolvasó versennyel emlékezik meg Fekete István születésének évfordulóján. Idén hat Baranya megyei iskola nevezett, összesen tizennyolc tanulóval. A jövő évi verseny rendezéséből a berkesdi iskola és a Duna-Dráva Nemzeti Park mellett várhatóan, a területen gazdálkodó Karasica Völgye Vadásztársaság is kiveszi a részét.

Közel 3500 gyermekrajz az erdők védelméért

Nagy sikerrel zárult az Ipoly Erdő Zrt. által kiírt „Otthonom az erdő” rajzverseny. Gyönyörű alkotások érkeztek az ország minden részéről és a határon túlról is. 304 intézményből 3490 rajzot küldtek a lelkes alkotók, 3 kategóriában (óvodás, általános iskola alsó tagozat, általános iskola felső tagozat). A pályázat kapcsolódik ahhoz a természetvédelmi projekthez, amely az Ipoly Erdő Zrt. közép-magyarországi erdészeti területén, az élő és élettelen természeti értékek rehabilitációját és fejlesztését szolgálja.

IX. Országos Diana Bál

A zord időjárás és a sűrű havazás ellenére is szinte kivétel nélkül az összes előre bejelentkezett vendég megérkezett 2012. február 4-én a IX. Országos Diana Bálra, melyet idén Bugyiban, a Forster Vadászcastélyban rendeztünk meg. A nyitó kürtszót a Pipacs Kürtegyüttes szolgáltatta a vadász hölgyek hagyományos bálján, melyet idén Pechtol János, az Országos Magyar Vadászkamara főtájkára nyitott meg. Beszédében kiemelte a Vadászati Kulturális Egyesület Diana Vadász hölgy Klubjának szerepét, és méltatta a hölgyek erőfeszítéseit, melyet a vadászat társadalmi elfogadottsága terén tesznek. A megnyitóbeszédet követően Polster Gabriella dr. Zoltánné Tomai Éva „Hogyan válik egy nő vadásszá” című novelláját olvasta fel a báli közönségnek.

A nyitótáncot a Turai Alapfokú Művészetoktatási Iskola táncosai járták az ugyancsak turai illetőségű Emse Zenekar élő népzenei kíséretével. A fiatal művészekből álló népzenei együttes a fellépésük után, a bálterem melletti kamarateremben egész este szórakoztatta a közönséget. Fantasztikus színpolt volt az együttes játéka, melyet Gólya Márton, a fiatal kora ellenére zseniális virtuozitással játszó cimbalmos tett felejthetlenné a bálozók számára.

A felhőtlenül szórakozó közönségnek a StandUp Együttes játszotta a talpalávalót, de ahogyan minden évben, az est fénypontját idén is a Hajdú-Bihar megyei Dianák meglepetés műsorszámja jelentette, akik botos táncukkal ismét elkápráztattak és alaposan megnevettettek minket.

Éjfélkor került sor a tombolahúzásra, melyen – a többi között – csodálatos festményeket, képzőművészeti alkotásokat, és értékes vadászatokat sorsoltak ki. A fődíjat - részvételi lehetőséget az SCI Közép-magyarországi Egyesületének hagyományos vaddisznóhajtásán - Angyal Márti somogyi tagunk nyerte.

Bán Beatrix

Foto: Polster Gabriella

Egyhangúlag!!!

Az első lépéseken túl vagyunk, az Országgyűlés honvédelmi és rendészeti bizottsága egyhangúlag támogatta a lőfegyverekről és lőszeréről szóló törvény módosítását kezdeményező, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Pintér Sándor belügyminiszter által közösen jegyzett javaslatot – jelentette az MTI.

A testület február 7-ei ülésén a kormánypártok mellett az MSZP és a Jobbik is parlamenti vitára alkalmasnak és elfogadhatónak találta az indítványban szereplő változtatásokat. Az LMP képviselője nem vett részt az ülésen.

A parlament elé tavaly decemberben beterjesztett törvényjavaslat több könnyítést is tartalmaz a vadászok és a sportlövők számára. A korábbi tiltás feloldását kezdeményezve engedélyez-

hetik a házilag lőszerszerelést és újratöltést azoknak, akik eredményesen elvégzik az ehhez szükséges tanfolyamot. A szerelést azonban csak a kereskedelemben kapható hivatalos eszközökkel lehet majd végezni, és csak saját szükségletre. Ugyancsak újdonságot jelenthet, hogy a rendőrség által bevont vadászfegyver-tartási engedélyekről kötelező hivatalos értesítést küldeni az illetékes vadászati hatóságnak. Eddig ezt az adatvédelmi törvény nem tette lehetővé, illetve az értesítési kötelezettséget csak a végrehajtási rendelet tartalmazta, ami alacsonyabb rendű jogszabály a törvénynél.

A javaslat további részleteiről a parlamenti vitát követően tudunk beszámolni.

Nem vadászbaleset történt Vid mellett

Két férfi, apa és fia vesztette életét január 28-án Veszprém megyében, a Vid melletti erdőben. Bár az első hírek vadászbalesetről szóltak, minden bizonnyal mindketten öngyilkosságot követtek el a vadászon. A Marcal-Bitvaközi Vadásztársaság tagja, egy 60 éves pápai férfi 18 éves fiával és élettársával ment ki vadászni a társaság területére. Minden szabályosan történt addig, míg az egyik magasles előtt át nem adta fiának a .222-es billenőcsövű golyós puskáját, noha a fiatalembernek nem volt fegyvertartási engedélye. Ezután egyedül hagyta a lesen, és az asszonnal átment egy másikra. Kisvártatva lövést hallottak, így a leshez siettek, ahol megtalálták a fiú holttestét a lestől néhány méterre. Az asszony azonnal segítséget hívott, és mivel az erdőben történt a baleset, a Kisszőlős, Vid és Csöggle települések közötti területen, kimenne, az országút mellett várta a mentőket. Amikor visszaértek a leshez, már az apát is holtan találták; a férfi szintén fejbe lőtte magát.

Háborús helyzet

Zemplénben nem a napi fűtőanyagot szedgető emberek jelentik a gondot az erdőtulajdonosoknak – olvastuk a fataj.hu honlapon –, hanem a fával üzletelő szervezett csoportok. Sándor Zsolt, az Északerdő Zrt. sárospataki igazgatóságának vezetője elmondta, hogy a tolvajok kiszuperált UAZ terepjárókkal, forgalomból kivont katonai járművekkel mennek ki az erdőbe, ahol percek alatt kidöntenek egy fát, feldarabolják, és már viszik is. „Ez egy eléggé kiépült hálózat. A gyerekek otthon arra figyelnek, hogy mikor megy erdész vagy rendőr a faluba, és akkor riasztják a tolvajokat telefonon. A tettenérést még az is hátráltatja, hogy a tolvajok hegesztett ácskapcsokat helyeznek ki a területre, amelyek tönkreteszik az erdészek autóinak gumiját és így megghiúsulhat az üldözés, nyomkövetés.

A rendőrség szerint a legdurvább esetekben a bűnözők házilag átalakított terepjárókkal mennek ki az erdőre, a gazdákat azonban nehéz megtalálni, mert a járműveken nemhogy forgalmi rendszám, de még alváz- vagy motorszám sincs.

Nőtt a hazai erdőterület

Mintegy 5 ezer hektárral nőtt az erdőterület nagysága 2010-ben Magyarországon – közölte a Vidékfejlesztési Minisztérium. Magyarország területének 20,7 százalékát, csaknem 2 millió hektárt borít erdő. Ennek 56 százaléka van állami tulajdonban.

Magyarország faállománya földrajzi elhelyezkedésének és domborzatának köszönhetően rendkívül változatos. Akácfaiból van a legtöbb, ezt követik az őshonos tölgyesek, majd a cser-, bükk- és gyertyánerdők. Jelentős a többféle fenyőfaj alkotta fenyvesek területe is.

Az erdők egészségi állapotának felméréséből kiderült: a levélvesztés alapján a leg egészségesebb faj a bükk, a tölgy, a gyertyán és a cser, míg a legrosszabb állapotban a fekete és az erdei fenyő, valamint az akácok vannak.

Magyarország erdeiben a fakitermelés 2010-ben is az erdőtervekben előírt lehetőségeken belül valósult meg. A tavalyelőtt kitermelt 7424 millió köbméter összes fatömeg 8,7 százalékkal volt több az előző évinél.

Lemondott Ángyán József

Elfogadta Ángyán József, a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) parlamenti államtitkárának felmentésére vonatkozó kérését a miniszterelnök. Az új államtitkár személyéről később dönt Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter.

Szoboravatás Keszthelyen

Április 27-én a keszthelyi Vadászati Múzeum két kültéri szobrot mutat be az érdeklődőknek. Az egyik Farkas Pál szobrász új bronzszobra két verekedő alpesi ibexről, mely Hidvégi Béla tulajdona, a másik László Péter szobrász őzbak sutájával szobra, amelyet Lakatos Ferenc közreműködésével restauráltak. Ezzel egy időben nyitják meg Szamosközi Antal festő önálló, időszakos kiállítását.

Osztrák vadászatszervező, széles klienskörrel keres gímszarvas-, vad-disznó-, valamint muflonállományban gazdag vadászterületet, egész Magyarország területén. Vadászati lehetőséget apróvadás és nagyvadás hajtóvadászaton, valamint bérleti lehetőséget egész, vagy részleges vadászterületre az osztrák határhoz közeli területen. Vadásztársasági tagság is szóba jöhet.

**Ájánlatokat e-mailben:
prassl.gmbh@aon.at**

Nem öl tovább a csatorna?

Az előző havi lapszámunk 126. oldalán „Természetkárosítás uniós pénzből?” címmel számoltunk be arról az ökológiai károsításról – a Fábiansebestyén és Szentés közötti csatornáról – ahol két esztendő alatt sok száz vad pusztult el.

Az ügyben vizsgálat indult és a szakemberek megállapították, hogy a fóliaburkolatú csatorna több helyen eltér az engedélyezett rézsúhossztól. Az üzemeltető vállalta, hogy „3 soros villanypáztossal veszi körül a csatornaszakaszt, így sem a kis-, sem a nagytestű vadfajok nem tudják megközelíteni a csatornát. Továbbá vaditatót helyeznek el a környéken, ezzel biztosítják a víznyerő helyet az állatoknak”.

Szerintünk beleférne még a vállalásba, hogy oktatást rendezzenek a fácánoknak, hogy ne repüljék át, a nyulaknak, hogy ne bújjanak át és az őzeknek, hogy ne ugorják át a villanypástor vezetőkeit. A helyi lakosokat pedig le kellene szoktatni a lopásról... így lenne teljes a kép.

A szakirodalom ünnepe

FOTO: Elek Szilvia

Január 30-án, Budapesten, a Vajdahunyad városában megnyílt a 15. Mezőgazdasági Könyvhónap. Az 1998 óta minden évben megrendezett, kontinensünkön egyedülálló könyv- és szaklapmustra az elindításától kezdve bejárta az egész orszá-

got, sőt a könyvhónap eljutott Marosvásárhelyre, Zentára, Udvardra, Lendvára és Beregszászra is.

A hazai kiadók, szerkesztőségek, írók és olvasók – minden ediginél nagyobb érdeklődésre számot tartó – idei seregszemléjét Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter nyitotta meg. „Könyvek között lenni igazi öröm” – kezdte beszédét a szakpolitikus, majd a most induló Darányi Ignác Terv kapcsán kiemelte, hogy a Nemzeti Vidékstratégia keretét adó program sikerességének záloga a szakmai információk gyors áramlása, a szakmai ismeretek hozzáférhetővé tétele. Külön kitért arra is, hogy az idei évtől a minisztérium háttérintézménye, a Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézet fogja össze az ágazati szaklap- és szakkönyvkiadást. **E. Sz.**

Újra pályázhatnak a környezettudatos iskolák

A Vidékfejlesztési Minisztérium a Nemzeti Erőforrás Minisztériummal közösen ismét meghirdeti az Ökoiskola és az Örökös Ökoiskola pályázatot.

Az Ökoiskola címmel azokat az intézményeket ismeri el a két minisztérium, amelyek rendszeresen foglalkoznak a környezettudatosság, a fenntartható fogyasztás és fejlődés gyakorlatközpontú oktatásával, valamint környezeti- és egészségneveléssel. A pályázat részletes feltételeit honlapunk archívumában találhatják meg.

Újabb rémhír

Órák alatt terjedt el a rémhír a facebook közösségi oldalon, hogy kiszigerelt vadra bukkantak túrázók a Bükki Nemzeti Parkban. Éltünk a gyanúval, hogy ismét a laikusok túlfűtött állatszeretetével van dolgunk, és utánajártunk a történeteknek.

A képek eredeti kommentárja szó szerint így szól:

„Gyönyörű időben elhatároztuk, hogy sétálunk egyet a Bükki Nemzeti Parkban. Mint a legtöbb túrázó, a Felsőtárkányi kisvasút nyomvonalán haladtunk a Stimecz-ház felé. A Stimecz-háznál szörnyű látvány fogadott. Kibelezett állatok heverték a földön szanaszét. Sehol egy ember. A gyerekeket sokkolták a látottak. Nem volt kedvünk továbbmenni, elindultunk hazafelé az erdei műúton. Félúton megállított egy ember, aki közölte velünk, hogy egy hajtóvadászat közepén gyalogolunk, úgyhogy álljunk meg és várjunk fél órát, amíg véget ér a vadászat. Megjegyzem sehol egy tábla, figyelmeztető felirat, vagy bármi, ami a gyanútlan turistáknak felhívja a figyelmét. Felöltlenség a vadászok részéről. Miután rengetegen megkerestek pro és kontra, ezért az alábbiakat szeretném kiemelni: Nem a vadászok és a vadászat ellen irányult ez a bejegyzés. Nekünk az nem tetszett, hogy a bükki kéktúra útvonalán simán besétálhattunk minden figyelmeztetés nélkül egy hajtóvadászat területére és sokan minket hibáztatnak mások hanyagsága miatt.”

Először a Bükki Nemzeti Parkot kerestük fel, ahol az erdészeti osztályon elmondták: tudnak az ügyről, de nem nyilatkozhatnak, keressük a terület vadászatra jogosultját, az Egererdő Erdészeti Zrt.-t. Az Egererdőnél Nagy Károly vadászati előadó megerősítette a gyanúinkat: szabályos, minden illetékes hatóságnál bejelentett terelővadászatot rendeztek a területen. A jó időjárás sok kirándulót vonzott a természetbe, és a képeket készítő laikus túrázót pont a vadászaton elejtett, kiszigerelt vad látványa fogadta. Ismételten bizonyosodott, hogy egyesek jóakarata másokat igen rossz fényben tüntet – és tüntet – fel.

Tanulság: tessék kitáblázni a vadászterületek, a vadászatok határait, és amíg a vadászat tart, ne engedjünk idegeneket a közelbe!

Az online portálunkra felrakott hírre feltűnően sok komment érkezett. (Lásd. huntingpress.eu)

Hagyományteremtő fációvadászat

Foto: Somfalvi Ervin

A környező vadászterületek képviselőinek meghívásával zárták a fációvadászat az Apaj-Ürböpusztai Természetvédő Vadásztársaságnál.

A térségi együttműködés szükségessége indokolja, hogy a szomszédos vadászterületek jó kapcsolatban legyenek egymással, közösen lépjenek fel az orvvadászat ellen, adott esetben együtt pályázzanak, vagy cseréljék ki tapasztalataikat az élőhelyfejlesztésben – mondta Schuszter János, az Apaj-Ürböpusztai

Természetvédő Vadásztársaság elnöke. Ennek érdekében – hagyományt teremtő szándékkal - meghívták az idényzáró fációvadásatra a szomszédos és környező vadászterületek vezetőit, képviselőit. A szép, napos időben lezajlott, jó hangulatú fációadás eredményeként végül 85 kakasnak adhatták meg a tiszteletet a terítéknél, ahol – szintén követésre méltó módon – a hájtók és a jól dolgozó vizslák is kaptak kompetenciát. A meghívott szomszédok - Kiss Gábor elnök (Tessedik Sámuel Vt., Bugyi), Kovács Zoltán elnök (Szalkszentmártoni Petőfi Vt.), Nagy Sándor elnök és Földvári Sándor vadászmester (Darányi Ignác Vt. Tass), Mohácsi Sándor elnök és Halmi László vadászmester (Kunszentmiklósi Petőfi Vt.), Fábián János elnök és Sass István hivatásos vadász (Dömsödi Lobogó Vt.), Gyetko Károly titkár (Csepel szigeti Nimród Vt.) – egyetértettek a kezdeményezéssel, s elkötelezték magukat az együttműködés mellett.

S.E.

Vadászkamarai Est Döbröntén

Foto: Gyurum János

A Veszprém megyei Vadászkamara a döbröntei HASIK Hotelben január 27-én tartotta a Vadászkamarai Esték soron következő eseményét. Az esten négy Marcal-menti vadásztársaság mutatkozott be. A vadgazdálkodás tapasztalatait, a működés nehézségeit sem hallgatták el a résztvevők előtt. A rendezvényen a magyar solymászat történetéről adott izgalmas és érdekes tájékoztatást Tóth János, a Solymász Egyesület elnöke. A „levegő urainak”

betanítása nem kis feladat, egész embert kíván. Napi feladatot jelent a madarak röptetése is, de megéri az elfoglaltság, hiszen a solymászat a magyarság gyökereiből táplálkozó örökségünk. Veszprém megyében jelen pillanatban Tóth Jánoson kívül nincs aktív solymász, de előadása sokak érdeklődését felkeltette. Tavasszal már biztosan többen lesznek. Gy.J.

150 éves az Erdészeti Lapok!

Idén ünnepli alapításának 150. évfordulóját az Erdészeti Lapok. Az Országos Erdészeti Egyesület napjainkig havi 3000 példányban megjelenő lapja ezzel a legrégebbi hazai agrárújságnak számít, az összes folyamatosan kiadott nyomtatott sajtóterméket tekintve pedig országosan a második helyen áll.

1862-ben, másfél évszázaddal ezelőtt, az önálló magyar erdészeti szaknyelv megteremtésének céljával indította útjára Wagner Károly és Divald Adolf, a Selmecbányai Akadémia két professzora az Erdészeti Lapokat. Az Országos Erdészeti Egyesület közlönyeként megjelenő újság - néhány háborús évet leszámítva - azóta is folyamatosan megjelenik.

Az Erdészeti Lapok alapítása óta megtartott magas tartalmi színvonalát jelzi, hogy jelenlegi főszerkesztője, Pápai Gábor 2011-ben az Év Szakújságírója díjat vehette át a Mezőgazdasági Könyvhónap alkalmából.

Vadászkutya programok

MEOE Magyar Vizsla Klub

- május 19. Sárvár – Tenyészszemle, alapvizsga, vízi-mezei vizsga
- június 2. Dunavarsány – CACT Vízi-mezei verseny
- június 16. Dunakeszi – CAC Klubkiállítás
- július 22. Kaposvár – Speciál-CAC / Vk. Kiállítással együtt
- augusztus 4. Szeged – Tenyészszemle, alapvizsga
- szept. 22. Győr-Vámosszabadi – Tenyészszemle, alapvizsga, őszi tenyészvizsga VAV
- szept. 29-30. Kajászó – CACT, CACIT Mindenés Verseny
- október 20. Babatpuszta – Tenyészszemle, alapvizsga, őszi tenyészvizsga
- okt. 13-14. Hortobágy – CACT, CACIT Hortobágy Kupa

Drótszűrű Magyar Vizsla Szakosztály

- május 13. Hódmezővásárhely – Speciális CAC kiállítás
- május 19-20. Cserkeszőlő – CACT Fieldtrial
- május 26. Miskolc – AV, TSZ, VMV
- június 16. Dunakeszi – Klubkiállítás
- aug. 25-26. Jászberény – CACT, CACIT Vasas József Vízi-mezei Emlékverseny
- szept. 1. Nyíregyháza – AV, TSZ, ÖTV
- október 7. Balatonfenyves – AVT, TSZ, ÖTV

Német Vizsla Klub Egyesület

- május 12. Naszály – Képességvizsga
- május 19. Ócsény – Képességvizsga, tenyészszemle
- május 29. Szabadszállás – Képességvizsga
- aug. 18. Babatpuszta – Speciális CAC klubkiállítás
- aug. 25. Naszály – ÖTV, képességvizsga, tenyészszemle
- szept. 16. Nyíregyháza – ÖTV, képességvizsga, tenyészszemle
- szept. 22. Békéscsaba – ÖTV, képességvizsga, tenyészszemle
- október 6. Martonfa – ÖTV, képességvizsga, tenyészszemle, mindenés vizsla vizsga
- október 13. Baja – ÖTV, képességvizsga, tenyészszemle
- október 27. Apajpuszta – CACT mezei-vízi verseny

MEOE Erdélyi Kopó Klub

- június 16. Dunakeszi – Klubkiállítás
- július 8. Dunavarsány – Vércsapa verseny

Vadászkutya programok

MEOE Erdélyi Kopó Klub

- augusztus 5. Tolna – Tenyészszerle és képességvizsga
 november 3. Nógrád – Tenyészszerle, képesség-és munkavizsga,
 november 4. Nógrád – Speciális disznóskopó munkaverseny, CACIT cím kiadásával

MEOE Kopó klub és a Basset Tenyésztők és Tartók Kynológiai Egyesülete

- szept. 1. Heves – Tenyészszerle, munkavizsga
 október 27. Ásotthalom – Tenyészszerle, munkavizsga
 nov. 10-11. Soponya – Tenyészszerle, munkavizsga

Magyar Pointer Klub

- május 5. Debrecen – Tenyészszerle, tenyészvizsga
 június 9. Budakeszi – Klub kiállítás
 szept. 15-16. Cece – Tenyészszerle, tenyészvizsga, Fieldtrial
 október 6-7. Cegléd – Tenyészszerle, tenyészvizsga, Fieldtrial
 okt. 27-28. Cegléd – Tenyészszerle, tenyészvizsga, fieldtrial

Hungária Retriever Klub

- május 6. Gyúró – Tenyészszerle, képességvizsga, munkavizsga
 augusztus 5. Debrecen – Tenyészszerle, képességvizsga, munkavizsga
 szept. 8-9. Székesfehérvár – klubkiállítás, CACIB
 szept. 29. Gyúró – Tenyészszerle, képességvizsga, munkavizsga

MEOE Magyar Labrador Retriever Klub

- május 13. Püspökladány – Working Test
 július 7. Bánhalma – Tenyészszerle, képességvizsga, munkavizsga
 szept. 29. Babatpuszta – Tenyészszerle, képességvizsga, munkavizsga
 október 6. Tata – Klubkiállítás

Retriever Munkakutya Sportegyesület

- május 12-13. Dunasziget – Working Test
 június 15. Hegykő – Pannonian DummyTrial (ÖRC & WRC)
 június 16-17. Hegykő – Pannonian Cup Team WT (ÖRC & WRC)

**További híreinkről részletesen
www.huntingpress.eu
 honlapon olvashatnak!**

Lezajlott az országos tűzokszámlálás

A Körös-Maros Nemzeti Park munkatársai a működési területen elvégezték a tűzokálló-mány egyidejű szinkron számlálását. A mostani eredmény a telelő állomány nagyságát hivatott bemutatni.

Magyarországon ezt az apróvadfajt évente háromszor számlálják: egyszer januárban és kétszer március végén, illetve április elején. A mostani eredmények azt mutatták, hogy az országban 1349 tűzok került a megfigyelők szeme elé. Ez egy átlagos téli érték, a szét-széledt tűzokcsapatokhoz képest jó számnak tekinthető. A Körös-Maros Nemzeti Park dévaványai populációjánál 466 példányt, a Csanádi pusztákon pedig 20 példányt találtak a megfigyelők. A Kis-Sárréten nem volt tűzok, de a szomszédos romániai oldalon jelentek meg kis csapatok, így lehetséges, hogy most is a szomszédságban tartózkodtak a számlálás idején. A legtöbb példányt az országban a Duna-völgyi síkon számolták, ahol 586 madár fordult elő, míg a Mosoni-síkon 50-et láttak. A dévaványai populációval két szomszédos területen, a Biharban és a Hortobágyon 99, illetőleg 125 példányt számláltak. A száraz nyár vége és az ősz miatt a tűzokok téli tápláléka, a repce rosszul kelt, nehezen fejlődött, így várható, hogy ha télen nagyobb mennyiségű csapadékot kapunk hó formájában, akkor nem lesz hozzáférhető táplálék a madarak számára.

Mezőberényi solymászat

Foto: Kovács Attila – MTI

Január 29-én a Magyar Solymász Egyesület évadzáró vadászatát rendezte Mezőberényben. A kulturális kormányzat 2011 tavaszán a magyar solymászatot és a matyó örökséget terjesztette fel az ENSZ Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezetének (UNESCO) szellemi kulturális örökség listájára. A két magyar felterjesztés a 2012 őszi indonéziai kormányközi bizottsági ülésen kerülhet a listára.

DIANA Vadász-Felnőttképző Alapítványi Szakképző Iskola

OKJ-s képzéseink:

- fegyverműszerész nappali tagozat; államilag támogatott (16-23 éves korig)
- vadgazdálkodási technológus (2 év)
- vadász-vadrenyészítő szakképesítés (1,5 év)
- vadász-vadrenyészítő szakképesítés és érettségire való felkészítés (3 év)
- vadgazdálkodási technikus (1 vagy 2 év)
- fegyverműszerész (1 év)
- vadászpuskaműves szakképesítés (1 év)
- vadászpuskaműves mesterképzés (1 év)
- természet- és környezetvédelmi technikus (2 év)
- halász, haltenyésztő (1 év)
- lovasútúra-vezető szakképesítés (1 év)
- lóortós és -tenyészítő szakképesítés (1 év)
- belovagló szakképesítés (1 év)
- vízkútúrő (1 év)
- erdésztechnikus (2 év)
- erdészeti szakmunkás (motorfűrészelő, fakitermelő)
- aranykalászos gazda szakképesítés
- méhészt (1 év)
- panziós, falusi vendéglátó (1 év)

Államilag akkreditált képzéseink:

- vadászati preparátor (1 év)
- vadászátvezető (1 hét)

Érdeklődni:
 6640 Csongrád, Jókai Mór u. 14.
 Tel.: 06-63/483-790, 06-30/437-0923,
 06-30/857-4245
 e-mail: titkarsag@dianaszkzi.hu
 www.dianaszkzi.hu
**Nyilvánartásba
 vételi szám:**
 00199-2009

FETTI
 Vadászkabát
 Vízáró, légáteresztő membránnal
~~14.800.-~~
9.900.-

Neoprén vadászcizma
~~19.400.-~~
15.660.-

Várjuk webshopunkban
www.fetti.hu

Készítsünk hasznos eszközöket, berendezéseket házilag, olcsón, akár hulladéknak tűnő dolgokból is

Hordozható leskosár

A VADÁSZLAP-ban megjelenő olcsó, ötletes megoldások adtak kedvet ahhoz, hogy megosszam a „találmányomat” Önökkel.

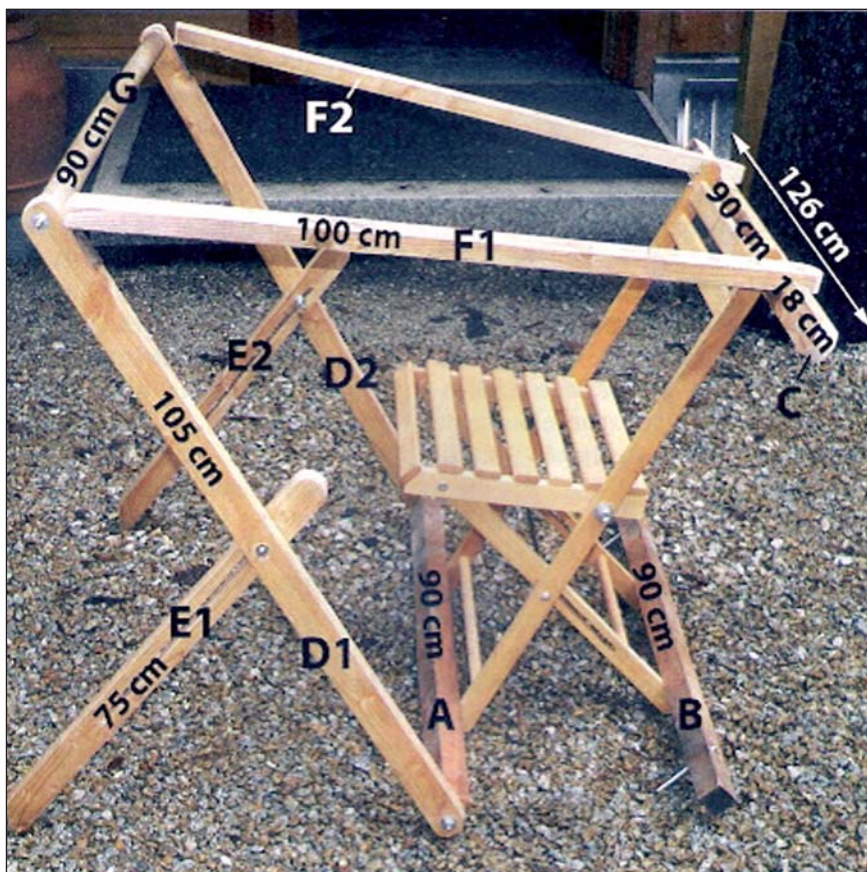
A tavasz az egyéni vadászatok, megfigyelések ideje, amikor sokhelyütt nem kis gondot jelent kellő takarást találni a vadásznak, akár még az erdőben is. A nagyon szellemesen kitalált, könnyű és egy ember által is könnyen vihető les-szék, vagy inkább les-kosár ötletét érdemes „lekoppintani”, hiszen otthon bárki könnyen elkészítheti.

Jó minőségű fenyő fűrészáruból, a mellékelt anyagjegyzék alapján méretre vágva, kis kezűgyességgel elkészíthető, természetesen testesebb vadásztársaink növelhetik a szélességi méreteket. Szintén jó minőségű kapupánt- és átmenő csavarokkal, szárnyas anyákkal érdemes a rögzítéseket megoldani, s az így elkészült lesváz súlya alig haladja meg az 5 kilót! A puskatámasz magassága az oldalkitámasztókkal szabályozható, és a takarásul szolgáló anyag, ponyva, vagy álcahaló a keret felső peremén rögzíthető. Ma már néhány hazai vadászbolt forgalmaz terepszínű anyagokat, de kis súlyuk miatt akár külföldről is érdemes behozatni, mert számos internetes web áruház forgalmaz ilyesmit.

S.E.

Hozzávalók:

- 1 db összcscukható szék
- 2 db peremfa A és B, 50 mm x 50 mm x 90 cm
- Peremfák 30 mm x 45 mm x 126 cm (C), 2 x 105 cm (D', D''), 2 x 75 cm (E1, E2) és 2 x 100 cm (F1, F2)
- 1 db puskatartó rúd, fából (G) 45 mm átmérőjű, 90 cm hosszú.
- 2 db sarokvas/csuklópánt: szélesség: 30 mm, hosszúság 40 mm. Ezeknek kell a D (1+2) és F (1-2) összekötni
- 4 db M6-os csavar 60 mm, a hozzá tartozó anyákkal és alátéttel. Ezekkel kell stabilizálni a D1 és D2 léceket az A és G pontokhoz.
- 2 db átmenő csavar, M10-es az F1 és F2 lécek C- léchez való rögzítéséhez, 45 mm hosszú.
- 2 db átmenő csavar, M10-es 100 mm hosszú, a B lécz földhöz való rögzítéséhez.
- Minden csavar a hozzájuk való anyákkal és alátétekkel.
- 2 db átmenő csavar, M6-os, 60 mm hosszú, 2 db füles anyával az E1 és E2 lécekhez.
- facsavarok

Felhívás!

Várjuk kedves olvasóink – a gyakorlatban már kipróbált – hasznos ötleteit olyan vadászfelszerelések előállításához, amit házilag is el lehet készíteni. Legfeljebb fél gépelt oldal terjedelemű írást várunk, fotókkal illusztrálva (.jpg vagy .tif formátumban).

Önigazolás?

Örülünk, hogy az Országos Magyar Vadász-kamara dolgoztatja a munkatársait! Ennek tanúi lehetnek azon kamarai tagok, akik már kézhez kapták a kérdőívet, amelyben a szervezet vadászati szokásaikra, érdeklődési körükre kíváncsi. Miután először elolvastuk, alapvetően nem értettük, hogy milyen motiváció húzódott meg a kérdőív elkészítése mögött. Ami azt illeti, a sokadik olvasatra sem. Ha valóban csak szokásokra, érdeklődési körre kíváncsiak, miért egy ilyen

rosszul megszerkesztett, hibáktól hemzsegő kérdéssort tesznek a vadászok elé? Ha pedig valamiféle célt szolgál, miért nem derül ki legalább a kitöltés során, mi is az?

A kérdőívvel kapcsolatban felkerestük Bíró Gabriellát, az OMVK főmunkatársát, aki elmondta: a kitöltés nem kötelező, és mivel egészen március közepéig lehet visszaküldeni a kitöltött papírokat, érdemi információt a cikk megírásakor, január végén még nem tudott mondani az ügyben. Egyelőre azt sem

tudni, hogy a válaszok kiértékelése mennyi ideig és milyen módon történik majd, ez nagyban függ a beérkezett anyag mennyiségétől. Azt sem döntötték el, hogy a kiértékelte adatokat nyilvánosságra hozzák-e. Lehet, hogy csak belső használatra szánják...

Nos, ha ez utóbbi a helyzet, akkor kérdelem én: mi értelme van az egésznek? Pénzkidobás? Látszatmunka? Talán önigazolás? De mit akarnak, bizonyítanak saját maguknak? Kedves kamarai kérdőív szerkesztők, fogadjanak el egy baráti, jó tanácsot: tényeket ki lehet jelteni, az állítás legfeljebb nem igaz! Ezen gondolkozzanak el a kockázatok és mellékhatások tekintetében.

Murányi Judit

Gondolatok pálinkafőzés közben

Kedves Feri!

Először is örömmel adom tudtadra, hogy sikerült rábeszélnem a nagyokosokat: nem lövették agyon a Döncit! Remélem, szíved legalább annyira örül, mint az enyém. Azt kívánom: bárcsak láthattad volna te is, milyen fenséges koronával örvendeztetett meg idén minket a Dönci, nyomhat akár 11 kilogrammot is! Tudom, te ottan Alaszkában böhömnagy jávorokat szoktál látni, de remélem, még szívedben őrzöd Dönci emlékét. Mellékeltem róla egy októberben készített fotót, amelyet az a jószívű Blaumann úr készített ittjártakor!

De mostan nem ezért írok neked! Tegnap hozott egy levelet a postás Gabi a kamarától. Még szerencse, hogy éppen apádhoz mentem át megnézni a pálinkáját, nehogy túlcorduljon, mert különben biztos az asszony kezében landolt volna a papír. (Meg kell jegyezzem itten: rendszeresen iszunk az egészségedre, remélem, nem csuklasz túl gyakran.) Szóval, lementem apád borospincéjébe és ottan olvastam el, mit akarnak mán megint tőlem. Emlékszel a 99-es kérdéssorra, amelyben a vadászati szokásinkról érdeklődtek? No, már megint ilyen úri huncutsággal zargatnak! Aztat kéri, hogy egyértelműen ikszeljem be, mit válaszolok. Jó – gondoltam, és mindjárt neki is álltam a borospincében a kitöltésnek, mert még volt egy kis időm, míg megtelt a pálinkásüveg. Aztat kérdezték elsőnek, férfiember vagyok-e, avagy nőszemély. Erre még könnyen ikszeltem, de utána meggyűlt a bajom a kérdésekkel. Mindjárt a másodiknál összeráncoltam a szemöldököm, hiszen azt a választ is adhattam volna, hogy „-20 év alatti” vagyok. No, kérem, nem tudom, miként lehet valaki mínusz 20 év alatti, nekem ez magas! Az iskolai végzettségem és aztat, hogy mióta vadászom könnyen beikszeltem, hiszen ezek olyan dolgok, amiket álmunkból felébredve is tudunk. Én még azt is tudom, hogy te 33 éve hordod a puskát, hiszen én fenekeltelek el az első dísznód után. Az ötödik kérdés már nagyon gyanús volt nekem. Aztat kérdezték: „tagja-e területes vadásztársaságnak?” Itt akár kettőnél több tagságot is fel lehet tüntetni. Hát mi vagyok én, valami Mágán Miska?! Oszt jött a következő kérdés, hogy mennyit költök évente a vadászatra. A pimaszok még részletesen fel is sorolták, mi mindent számoljak bele...! Hát normálisak ezek, Ferikém? Én még

a saját feleségemnek sem vallom be, mennyi pénzt költök a vadászatra és szerintem nagyon sokan vannak így! Persze tudom, hogy az irodában ülve kevesebbet kell költeni és tudni kell mi, mennyi és miért, no, de no! Álljon meg a nászmenet! Talán ismersz már annyira jól, hogy kitaláld, ezek után hasonló, borzalmas kérdések következtek, amelyek eme paprikás hangulatú levelem megírására sarkalltak. Hiányoznak a beszélgetéseink!

Komolyan mondom, a pofám leszakad! Nem elég, hogy a zsebemben, de még a hűtőszekrényemben is turkálni akarnak ezek a pimasz fráterek. Mennyi apróvadat ejtettem el? Mennyi nagyot? Ej, ej, én mondom neked statisztikává vált, ami egyszer még a barátságról szólt!

Végül arról faggattak, honnan tájékozodom. Három lehetséges válasz volt: vadászujságok, internet, avagy mindkettő. No, én odarajzoltam egy négyzetet, rajzoltam bele egy ikszet és odaírtam: a Korcsmából. Zárójelben hozzátettem, hogy az Üsti kiskorcsmából, ha már ennyire pontosak akarnak lenni. Amúgy felháborítónak tartom, hogy a vadászujságok kérdésben bal oszlopban található a „Nem” és az „Igen, a Nimródot” válasz, míg jobbra a többi újság. Erre a kisfiam mutatott rá, tudod, a Lajcsi. Ő okos ember, Pesten is tanult, ráadásul valami szociális órái is voltak, vagy mifénék, ahol megtanítják őket ilyenfajta kérdések megírására. Azt mondja, ez manipuláció! Az volna a tisztességes, ha ábécé szerint tették volna sorba az újságokat és a „Nem”-et a végén helyezték volna el. Megkérdeztem a Lajcsit, hogy szerinte miért manipulálnak minket már, amikor mi a vidékért élünk és nem a nyugati országok háborúért, de ő csak annyit mondott: „Apa, ne menjünk bele! Ez reklám!” Azt is mondta, hogy azért is látszik, mert a kamarai hírlevél és a vadászévkönyv kérdésben az „Igen” válasz az első helyen szerepel.

Nem értek én ezekhez az úri turpisságokhoz Ferikém, régen nem így volt ez. A Lajcsi azt mondja, bürokrácia ez és Amerikából jött. Én eddig nem ismertem ezt a bürokráciát, de köszönöm, jól megvagyok nélküle! Látod kedves Ferikém, mi a fenének mentél te Amerikába, amikor Amerika már itten is van!

ölel szerető **KoMád**, Stüsz

„Trófeaszerezés” – divatból

Ha nyitott szemmel szörfözünk a világhálón, illetőleg barangolunk a bevásárlóközpontok utcáin, akkor nem érhet minket meglepetés-ként, ha már-már giccses, ajándéknak is „ellőhető” tárgyakkal szembe-sülünk. Az ötletek a külföldi divatvilágból származnak, amelyek többsége már Magyarországon is kapható, illetőleg a világhálóról könnyen beszerezhető.

Közhely, de talán pont ezért is van igazságtartama: a külföldi divat óriási hatással van az emberekre, a „majmolás” beindulásával pedig nem szabható gát annak, hogy egy bolond százat csináljon. Öröm az örömben, hogy ilyen módon ott lehet a „vadászat” a hétköznapi emberek asztalán, falán, vállán. Mindezek ellenére engem is furcsa érzés fogott el, amikor az egyik budapesti bevásárlóközpontban kezembe vettem ezeket a csillogó-villogó tárgyakat, amelyek egy izig-vérig vadászembernek semmit nem jelentenek, egy mosolyon kívül... *F. B.-K. M.*

A milliós drágakövekből kirakott „trófea”

Oryx trófea kispénzű Afrika-vadászoknak

Boxer vadászoknak a szeretet jegyében

Kettő az egyben: ékszertartó és óra

Ékszertartó Dianáknak

Plüss őzbak, rózsaszín csillámmal

Táskák minden alkalomra

Násztánc

A legtöbb állatfajra jellemző, hogy a párválasztás előtt a hímek jellegzetes, udvarló viselkedést mutatnak, a nőtények pedig e viselkedés alapján választják ki az ajánlkozó hímek közül azt, amellyel végül párba állnak. A leglátványosabb csábítási trükköket a madaraknál figyelhetjük meg, de még a pókok között is akadnak „gaz csábítók”, igazi Casanovák.

A fajra jellemző udvarló viselkedés sok esetben az azonos fajú hím felismerésének elsődleges eszköze. Az azonos fajú hímek között is válogatniuk kell azonban a nőtényeknek, hiszen eltérő lehet azok rátermettsége. A legtöbb faj nőtényei sokkal több energiát fektetnek az utódok gondozásába, mint a hímek, ezért is fontos számukra, hogy végül olyan hímmel párosodjanak, amely előnyös géneket fog továbbörökíteni a közös utódokba.

A hímek udvarló viselkedése tehát nem irányul másra, mint hogy jelezzék a nőténynek rátermettségüket. Az udvarlás igen energiaigényes folyamat, a hím felhívhatja magára a ragadozók figyelmét, és kevesebb ideje jut a táplálkozásra. A madarak közül is csak azok a hímek képesek bonyolult trillákat énekelni, összetett táncot járni, vagy lugasokat építeni, amelyek életerősek, a túlélést segítő génekkel rendelkeznek.

A szépek közt is a legszebbek: a paradicsommadarak

Az állatvilág legszínpompásabb tagjai az Új-Guineában és a környező szigeteken honos paradicsommadarak. Mivel ezek a nem túl nagyméretű (a tollak hosszát nem számítva, átlagosan 30 centiméteres) állatok a sűrű trópusi esőerdők lakói, ezért a hímeknek nagyon feltűnő udvarlással kell előrukkolniuk, hogy magukra vonják a rendszerint jellegtelen küllemű és színezetű tojók figyelmét. Ezért nem elégszenek meg tollazatuk káprázatos színeivel, hanem éles rikoltásokkal és más hangokkal hívják fel a nőtények érdeklődését. Ha sikerült magukra vonniuk valamelyik tojó figyelmét, akkor kezdődik az igazi bemutató. Pörögnek, forognak, tollaikat rázzák, addig rejtett színfoltjaikat villantják fel a válogatós nőtényeknek.

Ha nem vagy elég szép, építs szerelmi fészket

A paradicsommadarak rokona, az Ausztráliában honos selyemmadár, vagy kéklugas építő (*Ptilonorhynchus violaceus*) hímje viszonylag egyszerű színezetű, kékesfekete tollazattal. Úgy tűnik, ez nem elég vonzó a tojók számára, ezért a hímek egymás közelében kis tisztásokat kotornak az esőerdő alján, aztán elkezdik építeni a lugast a tojók elcsábítására. A lugasokat kék színű tárgyakkal, tollakkal díszítik fel. Újabban emberi eredetű tárgyakat, így palackok kupakjait, üvegcserepeket is felhasználnak a dekoráláshoz, de csakis a kék színűeket. Sőt, csőrükkel szétzúzzák a kék bogyókat, és azok levélét a „falakat” is kifestik. Az arra járó tojókat sziszegő, csicsergő hangokkal csalogatják, miközben egy fényes tárgyat tartanak a csőrükben. A „nászlugas” fészkeknek nem használják. Fészkeiket gallyakból, száraz levelekből ágvillákba építik.

A hosszú lábú táncos

A hazánkban is előforduló madarak közül a leglátványosabb násztáncot a Magyarországon átvonuló daru (*Grus grus*) lejt. Hosszú lábával változatos tánc lépéseket tesz, miközben hatalmas szárnyával verdes. Tánc közben jellegzetes hangokat hallat.

A lepkék is tudnak táncolni

A rovaroknak, köztük is főként a lepkéknek nem olyan látványos a násztáncuk, mint a madaraknak, de köztük is akadnak ügyes művészek. A nálunk is honos és gyakori nagy gyöngyházlepke (*Argynnis paphia*) nyáron mutatja be csapongó nászrepülését. Egyes években hatalmas tömegben is kerülhetnek a szemünk elé az erdei réteken, tisztásokon, különösen, ahol kedvenc növényük, a nyári orgona nő.

Páva a pókok között

Az ugrópókok közé tartozó, alig 4-5 milliméteres pávapók (*Maratus volans*) egészen fantasztikus bemutatót produkál. Az Ausztráliában honos apró pókocska óvatosan megközelíti a nőtényt, hogy kipuhaltolja, hajlandó-e elfogadni őt párnak. Harmadik lábát felemelgetve integet a nőténynek. Ha a nőtény még mindig nem zavarja el, akkor az egyre izgatottabbá váló hím még közelebb merészkedik, mindkét harmadik lábát felemeli és izgatottan ugrál. Amikor a hím úgy három centiméterre megközelítette a nőtényt, beveti a nagy trükkjét. A pókocska potrohát egy felemelhető színes lapocskára fedi, amelyet a nőtény közelében hirtelen felmereszt. Közben szüntelenül rezegteti magát. A színes „cél tábla” szemmel láthatóan elkápráztatja és mozdulatlaná teszi a nőtényt, amely hagyja, hogy a hím párosodjon vele. A gyors párosítás után a hím hamar távozik a még mindig transzban lévő nőtény közeléből, így elkerüli, hogy esetleg „nászlakoma” legyen belőle.

Tatárjuhar (*Acer tataricum*)

A tatár juhar kérge sima, szürkés; leginkább a gyertyánra vagy bükkre emlékeztet. Ugyanakkor – szemben az említett sudár fajokkal – törzse ívesen hajlott, néha girbegurba, elágazó és alacsony. Levelei alig emlékeztetnek a többi általánosan ismert juharéra: ugyanis tagolatlan, csaknem ép, hosszúka tojásdad, csúcsos, szíves vállú, élesen fűrészszélű leveleket fejleszt. Termése viszont a többi juharhoz hasonló (ám azoknál feltűnőbb: élénkpirosas színű) ún. ikerlependék. Feltűnő fehér, bugában nyíló illatos virágai szintén különlegessé teszik a juharok között. A tatár juhar az év több szakában is az erdő díszje. Hazánkban az Alföld megmaradt erdői mellett a hegylábakon, dombvidékeken is jellemző. Kis termete, szabálytalan törzse miatt gazdasági jelentősége alig van, annál fontosabb viszont az erdő természetes életében betöltött szerepe. Virágai számos rovat vonzanak, hajtásait a vad szívesen rágja. Emberi használata igen korlátozott. Fája kis méretei és kedvezőtlen alakja miatt jobbára csak tüzelőnek alkalmas. Kevesen tudják viszont, hogy leveleit – más juharfajokéhoz hasonlóan – érdemes a télire eltárolt alma, körte, gyökérszőlő mellé tenni, ugyanis lassítja a romlási folyamatokat.

GÉPKOCSIBÓL, TRAKTORRÓL, KOMBÁJNRÓL, HELIKOPTERRŐL ...		DUBLIN LAKÓI	1	↓	SZANDOLIN	
VAD, VEHEMENS	ORCA, ÁBRÁZAT					
	SAVANYÚ					
GÓLYA (TÁJSZÓ)						
BORÍT, TAKAR						
				PÁRIZSI SZÁLLODA		
GÖNGYÖLEGSÚLY					KÜLDÖNC	ZUBOG A VÍZ
						2
ZUHOG, POTYOG					FOGKRÉM-MÁRKA	
					FÜTŐ-ANYAG	
CSITT!				JÓJJI!		
				TÁROLÓ-ESZKÖZ		
SÉTA-PÁLCA	NEM EZZÉ				MÁTKA	
	RÓMA KIKÖTŐJE				DEHOGY!	
				AJAK		
				VÁSZON-KÖPENY		BARNA-BŐRŰ
HOSSZÚ IDEIG					FAKÓ	
PÁRTA-FAL					MADÁR-JÓS	
						ÉSSZEL FELFOG
						PROTAK-TINIUM
FIGYEL-MEZTET				FÖL, UZSGYI!		VÁGÓ-MARHA
KELTA NYELV						
				GYOMOS		
				AMELY SZEMÉLY		
LATIN STB.	MACSKA MONDJA				ELEVEN	
	OSZTRÁK VIDÉK				FOHÁSZ	
				MALÁJI TÓR		GYOM-NÖVÉNY
				KÁVÉ-KEVERÉK		
KEREK SÜTEMÉNY					PAP CE-LEBRÁLJA	
ÖT... TEA					TALIGA, NÉPIESEN	
				GYÓGY-CUKORKA		
				BUDDHIZ-MUS ÁGA		ROHAM, TÁMADÁS
ELŐ-IDEZŐ						TROMBI-TAHANG
DUPLÁN: FECSEGÉS						
				NEM EN-GEDELYEZ		
				KÉJ, KÖLTŐIEN		
...HATOL	ADAT, FAKTUM				FUT, NYARGAL	
	FOGÓDZÓ				TÁGUL, BOMLIK	
				NŐI ÉNEKHANG		DÉLI FUVALLAT
				... MÉR ÉRTEM!		
ELHAGYATOTT					SZÁJ-SZÉL	
BENZIN-CÉG					FICSÚR, PIPERKÓC	
				DRÓT, KÁBEL		
				KIJUT		ORR, TRÉFÁSAN
A KIFLI IS EZ						
HAZAI					AZ ŐN VEGYJELE	
					KÁROSAN HAT	
				MEGSZÉ-GYENÍTŐ		
				A -RA PÁRJA		
MENYÉT-FELE						VÖRÖS FÉM
JÁRDA, PÁLYA						
				MARADÉK		

A keresztrejtvényben a vadászat etikai kódexéből vett idézet található. Megfejtését 2012. március 7-ig várjuk szerkesztőségünk címére vagy a jatek@vadaszlap.hu e-mail címre. (E-mailben elküldött megfejtések esetén, kérjük a levélben írja meg címét is!)

A helyes megfejtők között értékes könyveket sorsolunk ki.

Előző havi megfejtés: „Az igaz vadász nem csak szereti és csodálja, de ismeri is a természetet!”

Nyertesek:

Hanich József (Zurndorf), Tóth Judit (Mezőkövesd), Szénási Zoltán (Hódmezővásárhely)

A megfejtéseket a 221. oldalon megtalálják!

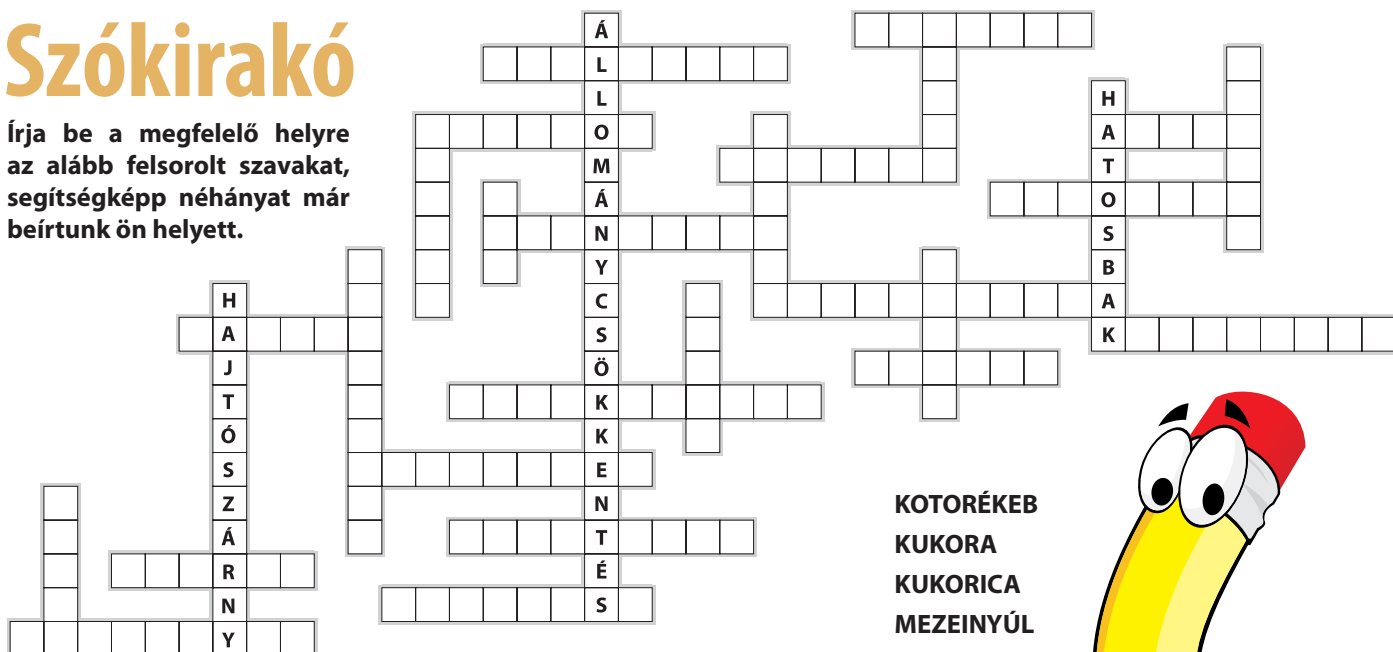
Hibakereső

Nézz meg figyelmesen a képeket, 5 apró különbséget vélhet felfedezni a két aranyfácán között. Melyek ezek?

Szókirakó

Írja be a megfelelő helyre az alább felsorolt szavakat, segítségképp néhányat már beírtunk ön helyett.

AGYAR
 ÁLLOMÁNYCSÖKKENTÉS
 BAKHÁT
 BAKKÖR
 BALIKÓKÁZIK
 BARKA

BOCSKOR
 FEKÜCFA
 FÖTRÉS
 FŐVADÁSZ
 GÖBECS
 GÚNÁR

HAJTÓSZÁRNY
 HATOSBAK
 JERKE
 KAJCSOLÁS
 KAJTATÓEB
 KONDA

KOTORÉKEB
 KUKORA
 KUKORICA
 MEZEINYÚL
 MUFLONKOS
 ŐSZ
 REKETTYES
 SZARVASBIKA
 SZENTESTE
 TARVAD
 TÖLGYFA

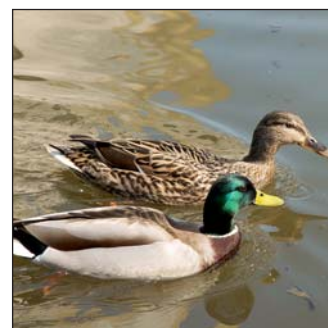
Gyerekjáték

Kösd össze a magyar és a latin neveket a megfelelő képpel. A helyes beküldők között értékes könyveket sorsolunk ki. Beküldési határidő: 2012. május 5.

BÖLÉNY
 TŐKÉSRÉCE
 ÜREGI NYÚL
 NAGY PELE
 KÉK VÉRCSE
 MORMOTA

MARMOTA MARMOTA
 ORYCTOLAGUS CUNICULUS
 FALCO VESPERTINUS
 GLIS GLIS
 BISON BISON
 ANAS PLATYRHYNCHOS

Kollath

Hunting Consultant
since 1989

NAMÍBIA:

Antilop szafari a jávor antilopok országában, szabad terület
2500 euró

ZAMBIA:

kaffer bika és fekete lóantilop csomag
19 750 dollár

OROSZORSZÁG:

siketfajd csomag: **1490 euró**
tavaszi kamcsatkai medve vadászat
6500 eurótól
téli jávorbika csomag
(motoros szánon): **6500 eurótól**
Marco Polo csomag: **7500 eurótól**
Maral, ibex szibériai őzbak csomag:
4500 eurótól

KANADA:

dupla fekete medve csomag:
4500 dollár
Jávorbika csomagok: **3995 dollártól**

GRÖNLAND:

pézsmatulok csomag: **3400 euró**

Kollath, skype: kotorikerti,
+36-30/921-1562
kotorikerti@gmail.com

KUKORICA-ESŐ

Időt, pénzt és rengeteg fáradságot takarít meg a magyar fejlesztésű, szabadalmi oltalommal védett digitálisan vezérelt automata etetővel. Már közel kétezer 120 és 220 literes berendezés működik a hazai vadászterületeken, a vadgazdák teljes megelégedésére

2 év garancia!
Több berendezés megvásárlása esetén
10 %-os kedvezmény!
Kérésre részletes tájékoztatást küldünk

Megrendelhető:

Soltész Károly épületgépész és villanyszerelő mesternél
2000 Szentendré, Irinyi Dániel u. 25.
Tel/fax: 06/26-313-789 Mobil: 20/951-3427
info@vadeteteto.hu
www.vadeteteto.hu

DIANA SIÓFOK VADÁSZBOLT

Tel.: 06-30/936-6066, 06-84/312-352
e-mail: diana1@enternet.hu
8600 Siófok, Szent László u. 39.

Blaser ruházat

ORYX

VADÁSZBOLT és FEGYVERJAVÍTÓ

8000 SZFVÁR, SEREGÉLYESI ÚT 86. TEL./FAX: 22 504-835
MOBIL: 30 9474-295, 20 9345-134 WWW.ORYXFEGYVER.HU

RECKNAGEL online katalógus a webáron

távcsőszerelekek és alkatrészek kizárólagos forgalmazója

Csőcsere,
kalibermódosítás
Lothar Walther csővel
Teljeskörű fegyverjavítás
Betétcsövek: .22lr-től .45Blaser-ig

Marokkói vadászfarm keres nagyüzemi állattartásban, állattenyésztésben jártas vadászat iránt is érdeklődő szakembert középvezetői feladatok ellátására.

A pályázóval szemben támasztott követelmények:

- Legalább középfokú szakirányú végzettség (állattenyésztő, vadtenyésztő, állatorvosi asszisztens, stb.)
- Legalább alapfokú angol nyelvtudás, további francia nyelvismeret előnyt jelent.
- Büntetlen előélet.
- Nagyvad, elsősorban vaddisznó zárt-éri tartásában, vagy házi sertés nagyüzemi tartásában szerzett szakmai tapasztalatok előnyt jelentenek.

A sikeres pályázó számára biztosítunk:

- Hosszú távú munkalehetőséget.
- Kiemelkedő bérezést.
- Teljes ellátást és költségtérítést, + egyebek.

Az önéletrajzokat és pályázati anyagokat angol és magyar nyelven kérjük a következő címre megküldeni:
bagyo.richard@freemail.hu

Egyéb elérhetőségek:
Bagyó Richárd, tel: +212 651 481 410

Stefán Vadászcentrum

Szekszárd, Kossuth L. u. 32.
T: 74/ 510-995 Fax: 74/ 510-996

Nyitva tartás:

H-P: 8-17-ig

Sz: 9-12-ig

VADÁSZBOLT:

- vadászfegyverek
- maroklófegyverek
- gáz-és riasztófegyverek
- légfegyverek,
- vadászati felszerelés
- vadászruházat

FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY:

- javítás
- távcsőszerelek
- belövés
- barnítás
- fegyvervizsgáztatás

FÖLDALATTI LŐFOLYOSÓ
TEREPLŐTÉR

Kiemelten foglalkozunk
Blaser vadászfegyverekkel,
Schmidt & Bender, Zeiss távcsövekkel,
Blaser CDP, és Norma löszerekkel.

FELHÍVÁS! VALAMENNYI VADÁSZATRA JOGOSULT FIGYELMÉBE!

A rókok vesztettség elleni szájjon át történő őszi immunizálásának eredményességét ellenőrző mintagyűjtés a **vakcinázott területeken** 2011. november 14-2012. február 28-ig tart. Kérjük a vadászatra jogosultakat, hogy ezen idő alatt az **illetékes állategészségügyi hatóság által kiadott határozatban rögzített számú felnőtt rókát** juttassák el vizsgálatra. A **nem vakcinázott területeken** az előírt mintaszámot 2011. március 25-től 2012. február 28-ig lehet elejteni és leadni vizsgálatra. A hatályos elszámolási rend szerint eljárva, a vadászatra jogosult állítja ki a számláját a Hubertus Kft. felé (7.000 Ft/roka + ÁFA összegben, amelynek kötelező mellélete a rókaminta átvételi elismervény eredeti példánya). A számlát és mellékletét kérjük, haladéktalanul küldje el a HUBERTUS Kft. (1024 Budapest, Ady E. u. 1.) címére. **Az őszi mintagyűjtési időszakban, a vakcinázott területekről és a nem vakcinázott területekről 2012. március 15-ig tudjuk a számláikat befogadni.** Ezen időpontokat követően beérkező számlákat nem áll módunkban teljesíteni! Kérjük, hogy a mintagyűjtésre és az elszámolásra megállapított határidőket a zökkenőmentes és pontos elszámolás érdekében szíveskedjenek betartani!

További információk a
www.hubertus.com
honlapon állnak rendelkezésére.

HUBERTUS Kft. Reg. szám: 13-0473-04
1024 Budapest, Ady E. u. 1.
tel.: 316-0469, 316-0470, 315-1451, 315-1480
fax: 316-0471 • e-mail: hubertus@hubertus.com

www.hubertus.com

Téli emlékek

Márciusra forduló naptárunk nem sok vadászati lehetőséggel kecsegteti a vadászt, misztikum övezte szalonka-vadászatainkat – reméljük, csak ideiglenesen – elirigylte tőlünk az EU, marad a vaddisznó, kínosan ügyelve a már malacot vezető, vagy még pocokos kocákra.

Márciusban nem sok minden jut a konyhára, szét kell nézni a fagyasztóban, hátha maradt még a télről némi vadászcsemegének való. Kisebbség nagyobb húsdarabok – szinte mindegy, milyen vadból –, amelyek már önálló étel készítéséhez nem elegendőek, alkalmasak nyárson sült rablőhúshoz, míg ha nagyobb, szeletelésre alkalmas részt találunk, abból tudunk töltöttet, sültet-pároltat készíteni.

- som

Aszalt szilvával töltött vadhús

Hozzávalók: 4 vastagabb, pácolt vadhús szelet, 12 szem aszalt szilva, 1 deci tejszín, 2 deci édes vörösbor, 1 evőkanál étkezési keményítő, bazsalikom, olaj, só, bors, pirospaprika.

Elkészítés: A sütés előtti napon a felszeletelt vadhúst forró páccal öntjük le (lásd 2011 októberi VADÁSZLAP), s benne tartjuk attól függően, mennyire volt öreg az állat. Az aszalt, kimagozott szilvaszemeket édes vörösborban áztatjuk. A hússzeleteket zsebszerűen bevágjuk, belsejét bedörzsöljük bazsalikkal, majd mindegyik zsebbe 3-3 db aszalt szilvát teszünk. A nyílásokat erős fogpiszkálólal összetűzzük. A hússzeleteket nyársakra húzzuk, olajjal beecseteljük, majd alufóliával betekerjük és mintegy fél óráig a fóliában sütjük parázs felett (vagy sütőben), majd a fóliát levéve és olajjal kengetve minden oldalról szép pirosra sütjük. Amíg a hús sül, a vörösbort a keményítővel, a borssal, paprikával és a tejszínnel elkeverve mártást készítünk. A vörösboros mártással és mazsolás rizzsel tálaljuk.

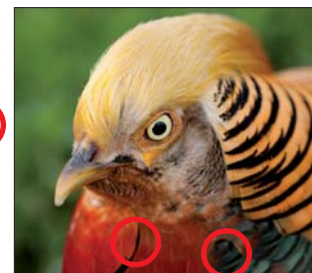
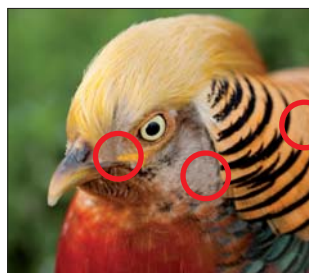
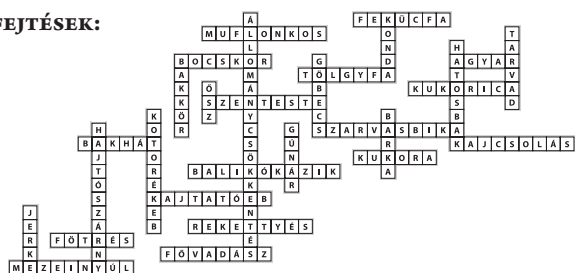
A klasszikus nyárshoz minden maradék hús felhasználható

Sült-párolt vadhús főzelék-körettel

Hozzávalók: 80 deka vaddisznó, szarvas, dám vagy őzhús, 10 deka vegyes zöldség, 1 fej vöröshagyma, 1 gerezd fokhagyma, 5 deka vaj, 2 deci vörösbor, 5 deka zsír, 5 deka paradicsompüré, 10 deka füstölt szalonna, 3 kanál Worcester, só, őrölt bors

Elkészítés: A zöldségeket és a vöröshagymát megtisztítjuk és karikára vágjuk. A fokhagymát összezúzzuk. A szalonnát felszeleteljük és kakastaréjokat sütünk. A vadhúst sóval, borssal bedörzsöljük és forró zsíron minden oldalát hirtelen megsütjük. A vajon a zöldségeket és a vöröshagymát megpároljuk, hozzáadjuk a fokhagymát, sóval, borssal, Worcesterrel ízesítjük, felengedjük vörösborral és felforraljuk. A párolt zöldségeket ráöntjük az elősütött húsról, fedővel lefedjük, és lassan készre pároljuk. Amikor a hús megpuhult, kivesszük és pihentetjük. A visszamaradt zöldséges levet paradicsompürével ízesítjük, átpasszírozzuk és felforrósítjuk. A húst vékonyan felszeleteljük és tálra rakjuk. A forró mártást a hússzeletekre öntjük és tetejére rakjuk a kakastaréjokat. Köretként nem folyósra sűrített sárgaborsó-, vagy lencsefőzeléket adunk hozzá.

MEGFEJTÉSEK:

Clôture
LACME
Electrique

villanypásztor

kerítésépítés

TORNADO
FORCE 12 FENCING

kerítésfonat

1991 **CONT-ECO** 20 év **2011**
keréstechnika

CONT-ECO
Keréstechnikai Kft.

9700 Szombathely
Szent Gellért u. 17-19.
Tel.: +36-94/325-672
Info: +36-70/9-49-59-69
E-mail: conteco@t-online.hu

www.cont-eco.hu

FILMEK
VADÁSZOKNAK !
2500 Ft/Db

ÚJ

RENDELLENES, TORZ
AGANCSÚ ÓZBAKOK

ÓZBAK CSALSÍPRA

VADÁSZÉVAD

100 LÖVÉS
2010

ÚJ

VADDISZNÓRA

További filmek:

Vaddisznó hajtások 1,2,3,4,5
Vadászévad 2006 - 2009
Vad és vadászat
Agancsosok
Dámbarcogás
Ózbak bíráló 1,2
Gímikák bírálata
Dámikák bírálata
Muflonos bíráló
100 gímika
100 ózbak
Őznász

Megrendelhető:
blaumann@vadfotos.hu
www.vadfotos.hu
Tel.: 70/317-4106
70/360-6308

© Blaumann Ödön

Újdonság!

Digitális vadmegfigyelő kamera
Bevezető ár: **„Black Light”**
50 000 Ft technológiával

DoerBolyGuard 30.08.2009 15:40:41

- Emberi szem által láthatatlan IR fényrel dolgozik, ezért nagyon megőrzésre is tökéletesen alkalmas
- 2"-os színes kijelzőn
- 16 GB-ig bővíthető memória
- Jelszavas védelem lopás ellen

www.vadaszat-szabadido.hu

NUM'OXES
Nature & Technologies

Canicom 800 Expert
Kutyatanító öv

88 930 Ft

- Akár 800m hatótáv
- Két kutyához is használható
- Tölthető nyakörvvel

14 520 Ft
11 000 Ft

Greenland
szélálló
fleece kabát

Pinewood

Látogassa meg újabb
weblapunkat:
www.pinewood.se/hu

ALLPAX

Vákuum
csomagológépek

34 900 Ft-tól

Magyarországi forgalmazó:
Silver Kiss Kft.
7557 Somogytárna,
Károlyi Mihály u. 12.
Tel./fax: +36-82/461-693

Laser 550A S

Monarch 8,5x56DCF

Monarch E 2,5-10x56SF IL

Urald a vadászidényt!

Kezdje felkészülten a szezont. Válasszon a lézeres távmérők, kereső- és céltávcsövek széles skálájából, melyek mindegyike a Nikon kivételes optikai tulajdonságaival és technológiájával büszkélkedhet.

Biztosan megtalálja a megfelelő modellt, bármire is legyen szüksége, bármely ágát űzze is a vadászatnak.

A Nikon név a garancia a minőségre és a megbízhatóságra. Az idej és az összes ezután következő vadászidény alatt.

Nikon Sport Optics

Since 1917

NIKON KFT Főti út 56. 1047 BUDAPEST
TEL: (361) 232-1371; 232-1372 info@nikon.hu www.nikon.hu

Sauer és Zeiss

2012-es csomagajánlat

Garancia az egyedi élményre

Az Ön tökéletes választása-

az Ön tökéletes vadászfegyvere

Válasszon csomagajánlatainkból az Ön igényeinek megfelelően és spóroljon 20%-ot!

Sauer 202:

- biztonság
- tradíció
- elegancia

Zeiss:

- kiemelkedő szürkületi érték
- megvilágított, 2. képsíkos irányzójel
- innovatív technológia

Az akciós csomagajánlat Sauer 202 Classic és Elegance kivitelű golyós vadászfegyverre, ISI távcsőszereléssel szerelve és Zeiss Victory Varipoint, Zeiss Duralyt illetve Zeiss Classic Diatal céltávcsőre vonatkozik.

Az akció 2012 február 01-től a készlet erejéig érvényes.

SAUER
ÜBERLEGENE WERTE

We make it visible.

a képen látható modellek illusztrációk

Részletes információkért hívja:

Blaser Magyarország Kft. : 4025 Debrecen, Erzsébet u.48. Telefon.: 52/521-092 Mobil: 20/325-7281,20/262-4278, 20/505 4241, e-mail:fogarasi.jagd@t-online.hu www.blaser-hungary.hu